

ପାଠ୍ୟ ଶାସ୍ତ୍ର

୪ର୍ଥ ଶ୍ରେଣୀ

• ପ୍ରକାଶକ :—

ନିଖିଳ ଭବନ ପ୍ରାଥମିକ ଶିକ୍ଷକ ସେଠେରେସନ

★ ପାଠ୍ୟ - ଶାସ୍ତ୍ରୀୟ ★
(ସ୍ମୃତି)

(ଚତୁର୍ଥ ଶ୍ରେଣୀ ନିମନ୍ତେ)

ଲେଖକ:— ଶ୍ରୀ କାଶୀନାଥ ନାୟକ
ଅବସରପ୍ରାପ୍ତ ଶିକ୍ଷକ, (ଗୁରୁପତିଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ପୁରସ୍କୃତ)
(ନୂତନ ସିଲବସ ଅନୁସାରେ ପରିବର୍ତ୍ତିତ ଦ୍ଵିତୀୟ ସଂସ୍କରଣ)

ପ୍ରକାଶକ:— ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଉତ୍କଳ ପ୍ରାଥମିକ ଶିକ୍ଷକ ପେଡ଼େରେସନ

ମୂଲ୍ୟ — ଟ ୩ - ୫୦

(ନିତଟକା ପବ୍ଲିସ ପବ୍ଲିସ ମାତ୍ର)

ପାଠ୍ୟ ଖସଡ଼ା ସଂପର୍କରେ ସୂଚନା

ବିଦ୍ୟାଳୟରେ କେଉଁ ଶ୍ରେଣୀର ପିଲାମାନଙ୍କୁ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ କେଉଁ ବେଳେ କେଉଁ ବସ୍ତୁ ପଢ଼ାଇବାକୁ ହେବ ତାହା ସିଲବସରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କରାଯାଇଛି ।

ଆମର ଶିକ୍ଷକ ବନ୍ଧୁ ମାନେ ସମସ୍ତ ଶିକ୍ଷା ବର୍ଷରେ ଅଧ୍ୟାପନ କୁ ଯଥାସ୍ଥତି ସଂପାଦନ କରିବା ପାଇଁ ଯେଉଁ ପ୍ରାକ୍-ପ୍ରସ୍ତୁତ ଆବଶ୍ୟକ କରାଯାଇଛି ତାହାର 'ନ ମ ପାଠ୍ୟ ଖସଡ଼ା' ବା ସ୍ଥିମ । ସିଲବସ ଅନୁକୃତି ବସ୍ତୁ ଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁ ମାସରେ କେଉଁ ବସ୍ତୁ ପଢ଼ାଇବାକୁ ହେବ ତାହା ପାଠ୍ୟ ଖସଡ଼ାର ପ୍ରଧାନ ବିଷୟବସ୍ତୁ । ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀ ମାନଙ୍କର ବୋଧ ଶକ୍ତିକୁ ବିଶେଷ ନେଇ କେଉଁ କେଉଁ ବସ୍ତୁରୁ କେତେ ଅଂଶ ପଢ଼ାଇବାକୁ ହେବ ତାହା ସ୍ପଷ୍ଟ କରାଇ ପାଠ୍ୟ ଖସଡ଼ାରେ ଶିକ୍ଷାଦାନ ଗତିକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରିତ କରାଯାଇଥାଏ । ଏହାହିଁ ପାଠ୍ୟ ଖସଡ଼ା ବା ସ୍ଥିମର ଏକ ଉଲ୍ଲେଖନୀୟ ବିଶେଷତ୍ତ୍ୱ । ପାଠ୍ୟ ଖସଡ଼ା ଶିକ୍ଷକ ତଥା ବିଦ୍ୟାଳୟର ମୂଲ୍ୟବାନ ବିଭବ । ଏହାର ନିୟମିତ ଅନୁସରଣ ଦ୍ୱାରା ଶିକ୍ଷାଦାନରେ ଆଶାଘାତ ସୁଫଳ ଲାଭ ହୋଇଥାଏ ।

ପରିବର୍ତ୍ତନ ଶୈଳୀର 'ପାଠ୍ୟ ଖସଡ଼ା' ଉପରେ ସାଧାରଣତଃ ଗୁରୁତ୍ୱ ଆବେଶ କରିଥାନ୍ତି ଏବଂ ଏହା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ପାଇଁ ପରିବର୍ତ୍ତନ ମନ୍ତବ୍ୟରେ ବାରମ୍ବାର ଶିକ୍ଷକମାନଙ୍କୁ ପ୍ରସମର୍ଶ ଦେଇଥାନ୍ତି । 'ପାଠ୍ୟ ଖସଡ଼ା' ପ୍ରସ୍ତୁତ ଏକଦୁଇଟି ବ୍ୟାପାର ନ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ପ୍ରତି ବିଦ୍ୟାଳୟର ଶିକ୍ଷକମାନେ ସ୍ୱୀୟ ଧାରଣାକୁ ଭିତ୍ତିକରି ଯାହା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରନ୍ତି ତାହାର ଅନ୍ୟ ସହିତ ସାମଞ୍ଜସ୍ୟ କମ୍ । ସମନ୍ୱୟ ରହିତ ପାଠକ ପାଠିକ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟକ ହୋଇଥାଏ । ବହୁ ସମୟରେ ଶିକ୍ଷକ ମାନଙ୍କର ବିଭିନ୍ନ ସୃଷ୍ଟି ସଂପର୍କୀୟ ଅଭିଯୋଗ ମଧ୍ୟରୁ ପାଠ୍ୟ ଖସଡ଼ା ପ୍ରସ୍ତୁତ ଏକ ଅଭିଯୋଗ ରୂପେ ଫେଡ଼େରେସନର କର୍ମକର୍ତ୍ତାଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟିକୁ ଅଣାଯାଇ ଥାଏ । ନିମ୍ନ ଉଲ୍ଲେଖ ପ୍ରାଥମିକ ଶିକ୍ଷକ ଫେଡ଼େରେସନ ଓଡ଼ିଶାର ପ୍ରାଥମିକ ଶିକ୍ଷକ ମାନଙ୍କର ଏକ ପ୍ରତିନିଧି ମୁଳକ ଅନୁଷ୍ଠାନ । ପ୍ରାଥମିକ ଶିକ୍ଷା ତଥା ଶିକ୍ଷକମାନଙ୍କ ଉନ୍ନତ କଲେ ଏହି ଅନୁଷ୍ଠାନ ଉଦ୍ୟମ କରିଥାଏ । ଫେଡ଼େରେସନ ପକ୍ଷରୁ ପ୍ରାଥମିକ ବିଦ୍ୟାଳୟ ମାନଙ୍କରେ ପାଠ୍ୟ ଖସଡ଼ାର ଅପରିଚ୍ଛାଦ୍ୟ ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ଉପଲବ୍ଧ କରି ବହୁ ବିଶିଷ୍ଟ ବିଶ୍ୱାସୀୟ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ବହୁ ବିଶିଷ୍ଟ ଶିକ୍ଷାବିତ ଓ ଗବେଷକ ମାନଙ୍କ ପ୍ରସମର୍ଶ ସମେତ ଏକ ସାବିତ୍ରୀମାନ ପ୍ରଚଳନ ଉପଯୋଗୀ ପାଠ୍ୟ-ଖସଡ଼ା ପ୍ରକାଶ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଫେଡ଼େରେସନ ପକ୍ଷରୁ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିଲା । ତଦନୁସାରେ ଲିଖିତ ପାଠ୍ୟ ଖସଡ଼ା ବହୁଦିନ ପ୍ରଚଳିତ ହେବାପରେ ସିଲବସ ପରିବର୍ତ୍ତନ ହୋଇଯିବାକୁ ନୂତନ ସିଲବସକୁ ଭିତ୍ତିକରି ପାଠ୍ୟ ଖସଡ଼ାଗୁଡ଼ିକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପରିବର୍ତ୍ତିତରୂପେ ପ୍ରକାଶ କରାଗଲା ।

୧ । ଶିକ୍ଷକମାନଙ୍କ ଶିକ୍ଷାଦାନ ଦାୟିତ୍ୱକୁ ସୁରକ୍ଷିତ କରିବା ପାଇଁ ପାଠ୍ୟ-ଖସଡ଼ାର ସ୍ଥଳବିଶେଷରେ ସୁଚିତ୍ର ସୂଚନାମାନ ସଂଯୋଗ କରାଯାଇଛି । ଏହା ଏହି ପାଠ୍ୟ ଖସଡ଼ାର ଅନ୍ୟ ଏକ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ।

୨ । ପ୍ରାଥମିକ ଶିକ୍ଷକ ଫେଡ଼େରେସନ ପ୍ରାଥମିକ ଶିକ୍ଷକ ସମାଜର ଜଣାଣ ଅନୁଷ୍ଠାନ । ପ୍ରାଥମିକ ଶିକ୍ଷକ ମାନେ ଏହି ଅନୁଷ୍ଠାନର ପୃଷ୍ଠ ପୋଷକ । ଶିକ୍ଷକ ବନ୍ଧୁମାନଙ୍କର ସକଳା, ଆନୁରକତା, ନିଷ୍ଠା ଓ ଦାୟିତ୍ୱ-ବୋଧ ଏହି ଅନୁଷ୍ଠାନର ପ୍ରାଣ କେନ୍ଦ୍ରକୁ ବଳିଷ୍ଠ କରି ପାରିବ । ଫେଡ଼େରେସନ ଦ୍ୱାରା ଶିକ୍ଷକ

ସମାଜର ସହାୟତା ପାଇଁ ପ୍ରକାଶିତ ଏହି 'ପାଠ୍ୟ-ଖସଡ଼ା ପୁସ୍ତକ' ପ୍ରତ୍ୟେକ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ପ୍ରଚଳନ ପାଇଁ ଦୃଷ୍ଟି ଦେବାକୁ ଆମେ ଆମର ସଂଗଠନ ପ୍ରେମୀ ବନ୍ଧୁମାନଙ୍କୁ କମ୍ପତ ଅନୁରୋଧ କରୁଛୁ । ଆଶା ଓ ବିଶ୍ୱାସ ଆଗଣ ମାନଙ୍କ ସଦ୍‌ବିଚାର ଓ ସହାନୁଭୂତି ଲଭିବାର ଏହି ଉଦ୍ୟମ ଅଗ୍ରଗତ କରିବ ।

୩ । ଶ୍ରେଣୀ ମାନଙ୍କରେ ପ୍ରଚଳିତ ପାଠ୍ୟ-ପୁସ୍ତକର ବହୁଲତା ଦୃଷ୍ଟିରୁ ସବୁ ଶ୍ରେଣୀ ପାଇଁ ଗୋଟିଏ ପାଠ୍ୟ-ଖସଡ଼ା କରା ନ ଯାଇ ପ୍ରତି ଶ୍ରେଣୀ ନିମନ୍ତେ ଗୋଟିଏ ଲେଖାଏଁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ପାଠ୍ୟ-ଖସଡ଼ା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରା ଯାଇଛି ।

ବି.ଦ୍ର.—ପାଠ୍ୟ ଖସଡ଼ା ସଂପର୍କରେ ଉପଯୁକ୍ତ ପରାମର୍ଶ ମିଳିଲେ ତାହା ଗୃହୀତ ହେବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ବନ୍ଧୁମାନଙ୍କର ଯେ କୌଣସି ପ୍ରକାର ସନ୍ଦେହକୁ ସାଧ୍ୟମତେ ମୋଚନ କରାଯିବ ।

ସୂଚୀ ପତ୍ର

କ୍ରମ	ବିଷୟ	ପୃଷ୍ଠା
୧ ।	ମାତୃଭାଷା :—	
(କ)	ସାହିତ୍ୟ	୧
(ଖ)	ଇତନା ଓ ପଦଲେଖନ	୯
(ଗ)	ବ୍ୟାକରଣ	୧୩
(ଘ)	ଶୁଦ୍ଧଲେଖନ	୧୫
(ଙ)	ପଠା, ପାଠକ, ରସିକ ଓ ଅଭିନୟ ବ୍ୟବହାର	୧୭
(ଚ)	ପଦ୍ୟାବୃତ୍ତି ସମ୍ଭାବପଦ, ଲଳିତାବଳୀ	୧୭
୨ ।	କବିତା	୧୮
୩ ।	ସମାଜିକ ପାଠ	୨୫
୪ ।	ସାଧାରଣ ବିଜ୍ଞାନ	୩୨
୫ ।	ଶାସ୍ତ୍ରୋକ ଶିକ୍ଷା	୩୯
୬ ।	ଚିନ୍ତାଧାରା	୪୩
୭ ।	ଉଦ୍ୟାନ କର୍ମ	୪୭
୮ ।	ରଂଗମ	୪୮

ପାଠ୍ୟ ଖସଡ଼ା ବା ସ୍ୱାମି (ଚତୁର୍ଥ — ଶ୍ରେଣୀ)

~~~~~

ବର୍ଷମଧ୍ୟରେ ସଂଗ୍ରହ ସଂଖ୍ୟା - ୪୦

ଯଥା-କୁନ୍	...	୧	ଡ଼ସେମ୍ବର	...	୩
ଜୁଲାଇ	...	୪	ଜାନୁଆରୀ	...	୪
ଅଗଷ୍ଟ	...	୪	ଫେବୃଆରୀ	...	୪
ସେପ୍ଟେମ୍ବର	୪		ମାର୍ଚ୍ଚ	...	୩
ଅକ୍ଟୋବର	୩		ଏପ୍ରିଲ	...	୪
ନଭେମ୍ବର	...	୪	ମଇ	...	୨

ମୋଟ ୪୦ ସଂଗ୍ରହ

ସୂଚନା

ସଂଗ୍ରହକ ପିରିଅଡ୍ ସଂଖ୍ୟା

ମାତୃଭାଷା — ୧୨ ; (ବହି — ୫ , ରଚନା — ୩ , ବ୍ୟାକରଣ ୧ , ଶୁଦ୍ଧିଭାଷନ — ୧ ,
ପଠା ପାଠକ ରସିଦ୍ — ୧ , ସମ୍ବାଦପତ୍ର, ଲଲକ୍ରେଶ — ୧ ।)

ଶିକ୍ଷକ	—	୮
ଇଂରାଜୀ	—	୪
ସ ମାତୃକ ପଠ	—	୪
ସାଧାରଣ ବଜ୍ଜନ	—	୪
ଆସନ ଓ ଖେଳ	—	୪
ମାସ ଡ୍ରାମା	—	୧
ଚିତ୍ର କଳା	—	୨
ବିଶିଷ୍ଟ କାମ	—	୧
ବାଳସଭା	—	୨

୪୨

ଦ୍ରଷ୍ଟବ୍ୟ—ଏହି ଶ୍ରେଣୀର ଶିକ୍ଷକ ଶିକ୍ଷା ପାଇଁ ୮ ପିରିଅଡ୍ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କରାଯାଇ
ଚର୍ଚ୍ଚିତ୍ତ ୨ ପିରିଅଡ୍ ମାନସାଙ୍କ ଓ ଅବଶିଷ୍ଟ ୬ ପିରିଅଡ୍ ଶିକ୍ଷକ ବହି ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଅଟେ,
ମାତ୍ର ମୁଦ୍ରଣ ପ୍ରମାଦ ଯୋଗୁଁ ୮ ପିରିଅଡ୍ ସ୍ଥାନରେ ୯ ପିରିଅଡ୍ ହୋଇଯାଇଅଛି ।

ସାହିତ୍ୟ ପଢ଼ାଇବା ସଂପର୍କରେ

- ୧ । ପ୍ରଥମେ ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଆଦର୍ଶ ପଠନ କରାଯାଇ ପରେ ବିଭିନ୍ନ ଗ୍ରନ୍ଥମାନଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଏହିକାର୍ଯ୍ୟ କରାଯିବ ।
  - (କ) ଦଳଗତ ପଠନ, ସମକାଳୀନ ପଠନ ଏ ଶ୍ରେଣୀରେ ଆବଶ୍ୟକ ହେବ ନାହିଁ ।
  - (ଖ) ବିଷୟର ସାରକଥନ ସଂକ୍ଷେପରେ ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ଦ୍ଵାରା କରାଯିବ ।
  - (ଗ) ବଡ଼ ବଡ଼ ବିଷୟ ଗୁଡ଼ିକର ଆଦର୍ଶ ପଠନ ଓ ସାରକଥନ ଭାଗ ଭାଗ କରି କରାଯିବ । ବିଧିବଦ୍ଧ ।
- ୨ । ଅନୁଜ୍ଞେତର ଆଲୋଚନା ସମୟରେ କଠିନ ଶବ୍ଦର ଅର୍ଥ, କେତେକ ପ୍ରତିଶବ୍ଦ, ବିପରୀତଅର୍ଥବୋଧକ ଶବ୍ଦର ନୋଟ୍ ଡାକ ଦିଆଯିବ ।
- ୩ । ସାହିତ୍ୟ ପଢ଼ାବେଳେ ବ୍ୟାକରଣର ଆଲୋଚନା କମ୍ କରାଯିବ ।
- ୪ । ପିଲା ଅନୁଜ୍ଞେତଟି ପାଠକରୂପେ ବେଳେ ମଝିରେ ତାକୁ ଅଟକାଇ ଭ୍ରମ ସଂଶୋଧନ କରାଯିବ ନାହିଁ । ପଢ଼ି ସାରିବା ପରେ କରାଯିବ ।
- ୫ । ନାଟକୀୟ ଗୀତରେ ଲେଖାଯାଇଥିବା ବିଷୟର ଆଦର୍ଶ ପଠନ ସମୟରେ ଯାହା ଛୁଣ୍ଟରେ ଯେଉଁ ତଥା ଯେପରି ଭାବରେ କୁହାଯାଇଛି ଠିକ୍ ସେହିପରି ଅଙ୍ଗଭଙ୍ଗୀ ସହ ପଢ଼ି ଗ୍ରନ୍ଥରାଶିର ପ୍ରାଣରେ ଅଭିନୟ ଶୈଳୀ ଜାଗ୍ରତ କରାଇବାକୁ ହେବ । (ବିଷୟ- ବାଘାଯଜ୍ଞନ୍ ଦ୍ରଷ୍ଟବ୍ୟ)
- ୬ । ବିଷୟ ଗୁଡ଼ିକ ଶିକ୍ଷାଦେବା ବେଳେ ପ୍ରଣାଳୀକୁ ଯଥା ସମ୍ଭବ ଅନୁସରଣକରି ବିଷୟଗତ ପ୍ରଶ୍ନ ଚିନ୍ତାମୂଳକ ପ୍ରଶ୍ନ, ବୋଧ ପରିମାପକ ଓ ବୁଦ୍ଧି ପରିମାପକ ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରିବାକୁ ହେବ । କଠିନ ଶବ୍ଦ ଗୁଡ଼ିକ ଯଥା ସମ୍ଭବ ବିଭିନ୍ନ ବାକ୍ୟରେ ବ୍ୟବହାର କରି ଶବ୍ଦର ଅର୍ଥ ବୁଝିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରାଯିବ ।
- ୭ । ପାଠକାନ ବେଳେ ମାନବସ୍ତ, ଗ୍ଳୋବ, ବିଭିନ୍ନ ବ୍ୟକ୍ତି ବିଶେଷଙ୍କ ଛବି ବା ମଡେଲ ଏକାକି ଅପରିହାର୍ଯ୍ୟ ଅଟେ । ଏଣୁ ପ୍ରଥମେ ସମୁଦାୟ ସାହିତ୍ୟ ବହିଟି ଶିକ୍ଷକ ପଢ଼ିନେଇ କି କି ଉପକରଣ ଶିକ୍ଷାଦାନ ପାଇଁ ଦରକାର ତାହାର ଏକ ତାଲିକା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ଉପକରଣ ଗୁଡ଼ିକୁ ସମେ ସମେ ସଂଗ୍ରହ କରି ରଖିବାରେ ଚେଷ୍ଟା କରିବା ଉଚିତ । ଶିକ୍ଷକ ଉଦ୍ୟମ କଲେ ଅଧ୍ୟାପନା ସରସ ଓ ପ୍ରାଣବନ୍ତ ହୋଇ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଗଭୀର ଭାବରେ ଅନୁପ୍ରାଣିତ କରିବ ।

କୁନ୍ଦୁ ୧ ସପ୍ତାହ ୫ ପାଠ

- ୧ । “ଆମେ ତ ଶ୍ରାବ୍ୟକାନ ପିଲରେ” ପଦ୍ୟର ସ୍ୱରସଦ୍ୱ ପଠନ ଓ ସାରକଥନ ।
 ୨ ।   ,,   ,,   ୧ମ ପଦ ପଠନ ଓ ଆଲୋଚନା ।
 ୩ ।   ,,   ,,   ୨ୟ ପଦ   ,,   ଓ   ,,   ।
 ୪ ।   ,,   ,,   ୩ୟ ପଦ   ,,   ଓ   ,,   ।
 ୫ ।   ,,   ,,   ୪ର୍ଥ ପଦ   ,,   ଓ   ,,   ।

କୁଳିଙ୍କ ୪ ସପ୍ତାହ — ୨୦ ପାଠ

- ୧ । “ଆମେତ ଶ୍ରାବ୍ୟକାନ ପିଲରେ” ୫ମ ପଦର ପଠନ ଓ ଆଲୋଚନା ।
 ୨ । ପଠିତ ପଦ୍ୟର ଶେଷରେ ଥିବା ପ୍ରଶ୍ନ ଗୁଡ଼ିକର ଆଲୋଚନା ଓ ନୋଟ୍ ପ୍ରଦାନ ।
 ୩ । “ପ୍ରସବକୁ” ବସ୍ତୁର ଆଦର୍ଶ ପଠନ ଓ ସାରକଥନ ।
 ୪ ।   ,,   ଚନ୍ଦ୍ରଧର ... ଜନ ତାହା ଦେଇଛି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ।
 ୫ ।   ,,   ପ୍ରିୟ ଚନ୍ଦ୍ରଧର ... ଆଜି ଏତିକି ।
 ୬ ।   ,,   ଚନ୍ଦ୍ରଧରର ମାଉସୀ ... ଶରଦ୍ଦେ ଖାଉ ।
 ୭ ।   ,,   ଅବଶିଷ୍ଟାଂଶ ଓ ଶେଷରେ ଥିବା ପ୍ରଶ୍ନର ଆଲୋଚନା ।
 ୮ । “ବିଚିତ୍ରଜୀବ କଳାରୁ”ର ଆଦର୍ଶ ପଠନ ଓ ସାରକଥନ ।
 ୯ ।   ,,   ଆରମ୍ଭରୁ ... ପୃଥ୍ୱୀରେ ପରିଚିତ ହେଲ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ।
 ୧୦ ।   ,,   କଳାରୁ ବାସ୍ତବିକ ... ଆଗେ ଆଗେ ଝରିଆସେ ।
 ୧୧ ।   ,,   ପ୍ରାୟ ଚାରିମାସ ... ବ୍ୟବସ୍ଥା କରି ଅଛନ୍ତି ।
 ୧୨ । କଳାରୁ ବସ୍ତୁର ଶେଷରେ ଥିବା ପ୍ରଶ୍ନ ଗୁଡ଼ିକର ଆଲୋଚନା ।
 ୧୩ । “ରଖେ ସତ୍ୟରେ ଲୟ” ପଦ୍ୟର ସ୍ୱରସଦ୍ୱ ପଠନ ଓ ସାରକଥନ ।
 ୧୪ ।   ,,   ,,   ୧ମରୁ ୪ର୍ଥ ପଦ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପଠନ ଓ ଆଲୋଚନା ।
 ୧୫ ।   ,,   ,,   ୫ମରୁ ୮ମ ପଦ   ,,   ଓ   ,,   ।
 ୧୬ ।   ,,   ,,   ୧ମରୁ ୧୨ଶ ପଦ   ,,   ଓ   ,,   ।
 ୧୭ ।   ,,   ,,   ୧୩ଶରୁ ୧୫ଶ ପଦ   ,,   ଓ   ,,   ।
 ୧୮ ।   ,,   ,,   ବସ୍ତୁ ଶେଷରେ ଥିବା ପ୍ରଶ୍ନର ଆଲୋଚନା ।
 ୧୯, ୨୦ । ସମୁଦାୟ ବସ୍ତୁଟି ଉପରେ ବିଭିନ୍ନ ଆଲୋଚନା । ମାନବିକରୁ ଗୁରୁତ୍ୱଟି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ କରି ମହାତ୍ମାଗାନ୍ଧୀଙ୍କ ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଜୀବନ ଓ ଆମ ଦେଶକୁ ସ୍ୱାଧୀନ କରିବା ପାଇଁ ତାଙ୍କର ତ୍ୟାଗ ବସ୍ତୁରେ ଉତ୍ତମରୂପେ ଧାରଣା ଦିଆଯିବ ।

ଅଗଷ୍ଟ ୪ ସପ୍ତାହ — ୨୦ ପାଠ

- ୧ । “ଅଗ୍ନିର ଜନ୍ମକଥା” ବସ୍ତୁର ଆଦର୍ଶ ପଠନ ଓ ସାରକଥନ ।

- ୨ । ‘ଅଗ୍ନିର ଜନ୍ମକଥା’ ବର୍ଣ୍ଣନା ହାତୀ ... ଜୀବନ ଧାରଣ କରୁଥିଲେ ।
 ୩ ।   ,,   ଏହି ମନୁଷ୍ୟମାନେ ... ଆଉ ଆସିଲେ ନାହିଁ ।
 ୪ ।   ,,   ହମେ ଅନ୍ୟ ... ଉତ୍ସାଦନ କରି ପାରିଲେ ।
 ୫ ।   ,,   ତାପରେ ... କର ଦେଇ ପାରେ ।
 ୬ ।   ,,   ଶେଷରେ ଥିବା ପ୍ରଶ୍ନର ଆଲୋଚନା ।
- ୭୫ ।   ଏଠାରେ ୩ ଗୋଟି ପାଠ ଦିଆଯାଇଛି । ଏହି ପାଠ ମାନଙ୍କରେ ପୂର୍ବପଠିତ ବିଷୟ ଗୁଡ଼ିକର ପୁନରାଲୋଚନା କରାଯିବ । କେତେକ ବାକ୍ୟ ରଚନା ପାଇଁ ଶବ୍ଦ, କଟିନ ଶବ୍ଦର ଅର୍ଥ, କେତେଟି ବିଷୟ ଗତ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଏହି ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ଲିଖିତ ଭାବରେ ଆଦାୟ କରାଯିବ । ଲେଖା ଗୁଡ଼ିକ ଯଥାସାଧ୍ୟ ସଂଶୋଧିତ ହୋଇ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଫେରାଇ ଦିଆଯିବ ।
- ୧୦ ।   “ଭାଇବନ୍ଧୁ ବୁଝୁନୁ” ଗଳ୍ପର ଆଦର୍ଶ ପଠନ ଓ ସାରକଥନ ।
 ୧୧ ।   ,,   ,, ବୁଦ୍ଧଦେବଙ୍କ ... ଚେତା ଫେରି ଆସିନାଥ ।
 ୧୨ ।   ,,   ,, କିଛିକ୍ଷଣ ପରେ ... ଶୋଇପଡ଼ିଲା ।
 ୧୩ ।   ,,   ,, ବିଷୟର ଅବଶିଷ୍ଟାଂଶ ।
 ୧୪ ।   ,,   ,, ବିଷୟର ଶେଷରେ ଥିବା ପ୍ରଶ୍ନ ଗୁଡ଼ିକର ଆଲୋଚନା ।
 ୧୫ ।   ବୁଦ୍ଧଦେବଙ୍କ ବାଲ୍ୟଜୀବନ ଓ ଧର୍ମ ପ୍ରଭୃତି ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା ।
 ୧୬ ।   “ଅଭୂତ କେତେସତେ ପୃଥ୍ବୀଟି ଆମର” ପଦ୍ୟର ଆବୃତ୍ତି ଓ ସାରକଥନ ।
 ୧୭ ।   ,,   ପଦ୍ୟର ୧ମରୁ ୩ୟ ପଦଯାଏ ଆଲୋଚନା ।
 ୧୮ ।   ,,   ପଦ୍ୟର ୪ର୍ଥରୁ ୭ଷ୍ଠ   ,,   ,,   ।
 ୧୯ ।   ,,   ପଦ୍ୟର ୭ମ ଓ ୮ମ   ,,   ,,   ।
 ୨୦ ।   ,,   ପଦ୍ୟର ୯ମ   ,,   ,,   ।

ସେପେଟିମ୍ବର ୪ ସ୍କୁଲ — ୧୦ ପାଠ

- ୧ ।   “ଅଭୂତ କେତେ ସତେ ପୃଥ୍ବୀଟି ଆମର” ଶେଷରେ ଥିବା ପ୍ରଶ୍ନର ଆଲୋଚନା ।
 ୨୫ ।   ପୃଥ୍ବୀ ତଥା ଭାରତରେ ଥିବାମନୁଭୂମି, ଦ୍ରବ, ସମୁଦ୍ର, ଭୂସାର ପଡ଼ୁଥିବା ପଦ୍ମ, ଆଗ୍ନେୟଗିରି, ଅଧିକ ବର୍ଷାହେଉଥିବା ଅଞ୍ଚଳ, ଉଦର ମୃତ୍ତିକାଅଞ୍ଚଳ-ବିଷୟ ବିସ୍ତାରିତ ଭାବରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରି ପିଲାମାନଙ୍କୁ ନୋଟ୍ କରାଇଦିଆଯିବ ।
- ୪ ।   ଶିର୍ଷ ବିଷୟର ଆଦର୍ଶ ପଠନ ଓ ସାର କଥନ ।
 ୫ ।   ,,   ଆରମ୍ଭରୁ -- ସାହାଯ୍ୟକରେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ।
 ୬ ।   ,,   ଆଦମ-ମାନବ -- ଉପାର୍ଜନ କରିପାରୁଛନ୍ତି ।
 ୭ ।   ,,   କଳକାରଖାନା -- ଉପାଦେୟ ହୁଏ ନାହିଁ ।
 ୮ ।   ,,   ବିଷୟ ଶେଷରେ ଥିବା ପ୍ରଶ୍ନର ଆଲୋଚନା ।
- ୯ ଓ ୧୦ ।   “ଆମେରିକାର ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଷ୍ଠପତି, ବିଷୟର ଆଦର୍ଶ ପଠନ ଓ ସାରକଥନ ।

- ୧୧ । ଆମେରିକାର ପ୍ରଥମ ବସ୍ତ୍ରପତ୍ର ଯୁକ୍ତବସ୍ତ୍ର - - କାଟିପକାଇଛନ୍ତି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ।
 ୧୨ । ,, ପିତାପୁତ୍ର - - - ଅଧିକାଂଶ ହୋଇପାରିଛନ୍ତି ।
 ୧୩ । ,, ପିତାଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ - - - ମୁକ୍ତ ହେଲେ ।
 ୧୪ । ,, ବସୟର ଅବଶିଷ୍ଟାଂଶ ।
 ୧୫ । ,, ବସୟର ଶେଷରେ ଥିବା ପ୍ରଶ୍ନର ଆଲୋଚନା ।
 ୧୬ । (କ) ପିତା ପୁତ୍ର ଆଡ଼କୁ ବୁଝିଲେ, ଦେଖିଲେ ତା'ର ଉତ୍ତମ ମୁଖମଣ୍ଡଳଟି ଦୁଃଖ ଭୟ ଓ ଲଜ୍ଜାରେ ମଳିନ ପଡ଼ିଯାଇଛି ।
 (ଖ) ସେ ଥିଲେ ଯୁଦ୍ଧରେ ଅଗ୍ରଣୀ, ଶାନ୍ତିରେ ଅଗ୍ରଣୀ । ଆମେରିକାବାସୀଙ୍କ ହୃଦୟରେ ସେ ଉଚ୍ଚ ଆଦାନ ଲଭି କରୁଛନ୍ତି ।
 ଉପସେକ୍ତ ଦୁଇଟି ଗଦ୍ୟାଂଶର ସରଳାର୍ଥ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଉତ୍ତମଭ୍ରମେ ବୁଝାଇଦିଆଯିବ ।
 ୧୭ ରୁ ୨୦ । ୧ମ ପରୀକ୍ଷା ଏହି ମାସ ଶେଷରେ କମ୍ପା ଅକ୍ଟୋବର ୧ମ ସପ୍ତାହରେ କରାଯିବ କଥା । ତେଣୁ
 ୧୭ ରୁ ୨୦ ଏହି ୪ ଗୋଟି ପାଠରେ ପୂର୍ବ ପଠିତ ବସୟ ଗୁଡ଼ିକର ପୁନଃଲେଖନା କରାଇ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ପରୀକ୍ଷା ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯିବ ।

ଅକ୍ଟୋବର ୩ ସପ୍ତାହ — ୧୫ ପାଠ

- ୧ । 'ବର୍ଷା' ପଦ୍ୟର ସ୍ୱରସହ ପଠନ ଓ ସାର କଥନ ।
 ୨ । ,, ପଦ୍ୟର ୧ମ ରୁ ୪ର୍ଥ ପଦ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପଠନ ଓ ଆଲୋଚନା ।
 ୩ । ,, ପଦ୍ୟର ୫ମ ରୁ ୮ମ ପଦ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପଠନ ଓ ଆଲୋଚନା ।
 ୪ । ,, ପଦ୍ୟର ୯ମ ରୁ ୧୨ଶ ପଦ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପଠନ ଓ ଆଲୋଚନା ।
 ୫ । ,, ପଦ୍ୟର ୧୩ଶ ରୁ ୧୫ଶ ପଦ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପଠନ ଓ ଆଲୋଚନା ।
 ୬ । ,, ପଦ୍ୟର ୧୬ଶ ରୁ ୧୭ଶ ପଦ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପଠନ ଓ ଆଲୋଚନା ।
 ୭ । ,, ପଦ୍ୟର ଶେଷରେ ଥିବା ପ୍ରଶ୍ନର ଆଲୋଚନା ।
 ୮ । 'ମହାକାଶଯାତ୍ରୀ'ର ପୋଷାକ - ଆବଶ୍ୟକ ପଠନ ଓ ସାରକଥନ ।
 ୯ । ,, ଆମେରିକାର ... ଉପାୟ ପାଞ୍ଜିରେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ।
 ୧୦ । ,, ଦିନେ ଗଭୀର ... ସାଧୁତ ହେଲା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ।
 ୧୧ । ,, ମହାକାଶ ଯାତ୍ରା ପାଇଁ ... ହୋଇନଥାନ୍ତା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ।
 ୧୨ । ,, ବସୟର ଶେଷରେ ଥିବା ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକର ଆଲୋଚନା ।
 ୧୩ ରୁ ୧୬ । ପୂର୍ବପଠିତ ବସୟ ମଧ୍ୟରୁ ଉପଯୁକ୍ତ ଶବ୍ଦ ବାଛି ବାକ୍ୟରଚନା, କଠିନ ଶବ୍ଦର ଅର୍ଥ, ସରଳାର୍ଥ ବିପରୀତଅର୍ଥ ପ୍ରକାଶ କରୁଥିବା ଶବ୍ଦ ଆଦି ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରଶ୍ନ ପଚରାଯିବ ।

ନଭେମ୍ବର ୪ ସପ୍ତାହ — ୨୦ ପାଠ

- ୧ । 'ଗାଲିଲିଓଙ୍କ ପିଲ୍ଲବନ' ବସୟର ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଧାଶର ଆବଶ୍ୟକ ପଠନ ।
 ୨ । ,, ଅପରାଧର ଆଦର୍ଶ ପଠନ ଓ ସାର କଥନ ।

୩ ।	‘ଗାଲିଲିତଙ୍କ ପିଲାଦିନ’ ବସୟୁ	ବଣର ମାଳତୀ ... .. ଟିପିନିଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ।
୪ ।	”	ଦିନେ ଅଧ୍ୟାପକ ... .. ଆଗରେ କୁହ ।
୫ ।	”	ପିଲାଟି ବଡ଼ ... .. ବସୁନ୍ଦର ହେଲେ ।
୬ ।	”	ବସୁନ୍ଦର ଅଧ୍ୟାପକ ... .. ସାହାଯ୍ୟ କରୁଛି ।
୭ ।	”	ଆକାଶଲ ସମୟ ... .. ସାଧନା ।
୮ ଓ ୯ ।	”	ଶେଷରେ ଥିବା ପ୍ରଶ୍ନର ଆଲୋଚନା ।
୧୦ ଓ ୧୧ ।	”	ଏହି ବସୟୁରେ ଥିବା ନିମ୍ନ ତିନିଗୋଟି ଗଦ୍ୟାଂଶର ସରଳାର୍ଥ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଉତ୍ତମରୂପେ ବୁଝାଇ ନୋଟ୍ କରାଇଦିଆଯିବ ।

(କ) ବଣର ମାଳତୀ ... ଉପହେଗ କରି ପାଇନ୍ତୁ ନାହିଁ ।

(ଖ) ତାହାର ଏହି ଗର୍ଭୀର ... .. ପ୍ରଗାଢ଼ ନିଷ୍ଠା ରହିଛି ।

(ଗ) କିନ୍ତୁ ଏହା ନିଷ୍ପତି ... .. ଜୀବନ ବ୍ୟାପୀ ସାଧନା ।

୧୩ ।	‘ସ୍ବାଧୀନ ଦେଶର ସନ୍ତାନ ଆମେ’	ପଠନ ଓ ସାରକଥନ ।
୧୪ ।	”	୧ମ ଓ ୨ୟ ପଦ ।
୧୫ ।	”	୩ୟ ଓ ୪ର୍ଥ ପଦ ।
୧୬ ।	”	୫ମ ଓ ୬ଷ୍ଠ ପଦ ।
୧୭ ।	”	୭ମ ଓ ୮ମ ପଦ ।
୧୮ ।	”	ପଦ୍ୟର ଶେଷରେ ଥିବା ପ୍ରଶ୍ନର ଆଲୋଚନା ।
୧୯ ଓ ୨୦ ।	”	ଶେଷ ଧରଣର ବିଶେଷ ଆଲୋଚନା କରାଯିବ ଏବଂ ସରଳାର୍ଥ ଗୁଡ଼ିକ ଉତ୍ତମରୂପେ ବୁଝାଇ ଦିଆଯିବ ।

ଡିସେମ୍ବର ୩ ସପ୍ତାହ — ୧୫ ପାଠ

୧ ।	‘ଅଲମ୍ବିକ ଶେଳ’	ବସୟୁର ଆଦର୍ଶ ପଠନ ।
୨ ।	”	ବସୟୁର ଆଦର୍ଶ ପଠନ ଓ ସାରକଥନ ।
୩ ।	”	ଭୂବିଷ୍ୟରେ ... ଅଭିନୟ ମଧ୍ୟ ହେଉଥିଲା ।
୪ ।	”	କିନ୍ତୁ ପ୍ରଥମ ଦିନରେ ... ସାଧନା କରିବାକୁ ପଡ଼ୁଥିଲା ।
୫ ।	”	ପଞ୍ଚମ ଦିନରେ ... ପ୍ରଭୁତ ପ୍ରଧାନ ।
୬ ।	”	ଭାରତବର୍ଷରେ ... ଆଗ୍ରହ ସୃଷ୍ଟି କରିବା ।
୭ ଓ ୮ ।	”	ବସୟୁର ଶେଷରେ ଥିବା ପ୍ରଶ୍ନର ଆଲୋଚନା ।
୯ ।	‘ଭାରତ ରତ୍ନ’	ବସୟୁର ଅନ୍ତର୍ଗତ ଆଦର୍ଶ ପଠନ (ଆସନହାର ସହାୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ)
୧୦ ।	”	ବସୟୁର ଶେଷାଂଶର ଆଦର୍ଶ ପଠନ ।
୧୧ ।	”	ଭାରତର କୃଷକ ... ମାନ ହେବନାହିଁ ।

- ୧୬ । “ଭରତରତ୍ନ ନେତ୍ରେନ୍ଦ୍ର ଆରାମ ହାସମ ହ୍ୟାୟ ।
 ୧୭ ।   ,,   ୧୮୮୯ ସାଲରେ ... କରୁଥିଲେ ।
 ୧୮ ।   ,,   ନେତ୍ରେନ୍ଦ୍ର ସମଗ୍ର ... ଅମୂଲ୍ୟଭୂ ।
 ୧୯ ।   ,,   ବିଷୟ ଶେଷରେ ଥିବା ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ।

ଜାନୁଆରୀ ୪ ସପ୍ତାହ — ୨୦ ପାଠ

୧୬୩ । ଭରତରତ୍ନ ବିଷୟର ବିଶେଷ ଆଲୋଚନା ।
 ଆରାମ ହାସମ ହ୍ୟାୟ, ତାଙ୍କର ଯଶମାନ ହେବନାହିଁ, ବିଦେଶୀ ଶାସନରୁ ଭାରତର
 ଦାରିଦ୍ର୍ୟର ପ୍ରଧାନ କାରଣ, ଭାରତର ମୁକୁଟ ବିହୀନ ସମ୍ରାଟ, ନେତ୍ରେନ୍ଦ୍ର ଭରତ କାହିଁକି
 ଶ୍ରେୟ ଏକ ଅମୂଲ୍ୟ ଭୂ — ଏହିସବୁ ବାକ୍ୟ ଗୁଡ଼ିକର ସାର୍ଥକ ଉତ୍ତରମଧ୍ୟେ ଆଲୋଚନା
 କରାଯିବ ।

- ୪ । ‘ବିଜ୍ଞାନ ସତ୍ତା’ ବିଷୟର ଆଦର୍ଶ ପଠନ ଓ ସାରକଥନ ।
 ୫ ।   ,,   କୋରପ୍ଟ କଲ୍ଲା ... ଲଗାଇ ପାରିବେ ।
 ୬ ।   ,,   ସରାଫିକ କଥା ... ଆଜି କହିବା ।
 ୭ ।   ,,   ରଣିତରୁ ... ସଂଗ୍ରହ କରିବେ ।
 ୮ ।   ,,   ବିଷୟ ଶେଷରେ ଥିବା ପ୍ରଶ୍ନର ଆଲୋଚନା ।
 ୯ । ‘ଦେଲୁମୋତେ ମହାଶିକ୍ଷା’ ପଦ୍ୟର ସ୍ୱରସ୍ଥ ପଠନ ଓ ସାରକଥା ।
 ୧୦ ।   ,,   ୧ମ ଛୁ ଅର୍ଥ ପଦ ।
 ୧୧ ।   ,,   ୫ମ ଛୁ ୮ମ ପଦ ।
 ୧୨ ।   ,,   ୯ମ ଛୁ ୧୨ଶ ପଦ ।
 ୧୩ ।   ,,   ୧୩ଶ ଛୁ ୧୭ଶ ପଦ ।
 ୧୪ ।   ,,   ୧୭ଶ ଛୁ ୧୮ଶ ପଦ ।
 ୧୫ ।   ,,   ଶେଷରେ ଥିବା ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ।
 ୧୬୬୧୭ । ‘ଭ୍ରତଶ୍ରେ’ ବିଷୟର ଆଦର୍ଶ ପଠନ ଓ ସାରକଥନ ।
 ୧୮ ।   ,,   ଥରେ କଲକତା ... ମୃତ୍ୟୁ ଦିଅୁଥିଲା ।
 ୧୯ ।   ,,   ଭ୍ରତଶ୍ରେ ... ତଳାଇ ନେଇଥାନ୍ତି ।
 ୨୦ ।   ,,   ପ୍ରାଚୀନ କାଳରୁ ... ଅଜ୍ଞାନ ସାଧନା ।

(ଦ୍ୱିତୀୟ ପରୀକ୍ଷା)

ଫେବୃଆରୀ ୪ ସପ୍ତାହ — ୨୦ ପାଠ

- ୧ । ‘ଭ୍ରତଶ୍ରେ’ ବିଷୟର ପ୍ରଶ୍ନ ଆଲୋଚନା ଓ ନୋଟ ପ୍ରଦାନ ।
 ୨ । ‘ଗୋଟିଏ ଜଳବିଦ୍ୟୁତ୍ ଯୋଜନା’ର ଆଦର୍ଶ ପଠନ ଓ ସାରକଥନ ।

- ୩ । ‘ଜଳବନ୍ଧୁର ଯୋଜନା’ ନବିତ ଅରଣ୍ୟ ... ମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏ ।
 ୪ । ,, କୋରସୁଟ ... ଆରମ୍ଭ ହେଲା ।
 ୫ । ,, ଏବେ ଡୁଢୁମାର ... ପରିଣତ ହେବ ।
 ୬ । ,, ଶେଷରେ ଥିବା ପ୍ରଶ୍ନର ଆଲୋଚନା ଓ ନୋଟ ପ୍ରଦାନ ।
 ୭ । “ବହିବଳାଳିରୁ ବୈଜ୍ଞାନିକ” ବସ୍ତୁର ଆବଶ୍ୟକ ପଠନ ।
 ୮ । ,, ବସ୍ତୁର ଆଲୋଚନା ଓ ସାରକଥନ ।
 ୯ । ,, ହମ୍ମିଡ଼େଇ .. କୃତଜ୍ଞ ରହନ୍ତି ।
 ୧୦ । ,, ଠିକ୍ ପରଦନ ... ବଅନ୍ତ ନାହିଁ ।
 ୧୧ । ,, ଆବଶ୍ୟକ ପଡ଼ିଲେ ... ହେଉଥିବ ।
 ୧୨ । ,, ଶେଷରେ ଥିବା ପ୍ରଶ୍ନର ସମାଧାନ ଓ ନୋଟପ୍ରଦାନ ।
 ୧୩ । ସରଳାର୍ଥ—

- (କ) ‘କିନ୍ତୁ ମୋର ସବୁକ୍ଷେତ୍ର ଆବଶ୍ୟକ ମାଲକେଲ ପାରିବେ’ ।
 (ଖ) ଇଚ୍ଛା ଥିଲେ ଉପାୟ ମିଳିଯାଏ ।
 ୧୪ । କ) ତାଙ୍କ ହୃଦୟରେ ସଂକୀର୍ଣ୍ଣ ଚିନ୍ତା ସ୍ଥାନ ପାଇବ କିପରି ?
 (ଖ) ଏଭଳି ସଫଳା ସବୁକୁ ସେ କେବେହେଲେ ଗୁରୁତ୍ବ ଦିଅନ୍ତି ନାହିଁ ।
 ୧୫ । ‘କୁମେତ ଲୋକରେସାର’ ଉପଯୁକ୍ତ ସ୍ବରସବ ପଠନ ଓ ସାରକଥନ ।
 ୧୬ । ,, ୧ମ ରୁ ୫ମ ପଦ ।
 ୧୭ । ,, ୬ଷ୍ଠ ରୁ ୯ମ ପଦ ।
 ୧୮ । ,, ୧୦ମ ରୁ ୧୩ଶ ପଦ ।
 ୧୯ । ,, ୧୪ଶ ରୁ ୧୮ଶ ପଦ ।
 ୨୦ । ,, ୧୯ଶ ରୁ ୨୧ଶ ପଦ ।

ମାର୍ଚ୍ଚ ୩ ସପ୍ତାହ — ୧୫ ପାଠ

- ୧ । ‘କୁମେତ ଲୋକରେସାର’ ପଦ୍ୟର ପ୍ରଶ୍ନୋତ୍ତର ଆଲୋଚନା ।
 ୨ । ସରଳାର୍ଥ—
 (କ) ଯାହାଲଗି ତା’ର ସମ୍ପଦଶିଖ ସେହି ତା ଭାଗ୍ୟବାନ ।
 (ଖ) ଇତିହାସେ ଅବା ରହିବ କଟକ ଭୁଗୋଳେ ନଥିବ ବେଶା ।
 ୩ । କ) ଉତ୍ତର ମୁଖ ... ଦେବଗିରି ।
 (ଖ) କିଏ କହେ ... ଦାହାକାର ।
 ୪ ଓ ୫ । ‘ଆମ ଜାତୀୟ ସଙ୍ଗୀତ’ ଆଦର୍ଶ ପଠନ ଓ ସାରକଥନ ।
 ୬ । ,, ଭୁବନେଶ୍ବର ... ସଙ୍କେତ ଦେଲି
 ୭ । ,, ଜାତୀୟ ସଙ୍ଗୀତ ... ବ୍ୟବହୃତ ହେଉଥିଲା ।

- ୮ । 'ଆମ ଜାତୀୟ ସଙ୍ଗୀତ' ଏ ସବୁ ... ଆସଣ ।
 ୯୬୧୨ । ଜନଜଣ ମନ, ବନ୍ଦେ ମାତରଂ, ଭୁଞ୍ଜିଶିଲୁ ତୁଳ ।
 ବନ୍ଦେ ଉତ୍କଳ ଜନନୀ, ସାଂର ଜାହାଁସେ ହୃଦୋର୍ଦ୍ଧ୍ୱ । ହମାର ଆଦି
 ଦେଶାତ୍ମବୋଧ ଗୀତ ଆବୃତ୍ତି ଓ କଣ୍ଠସ୍ଥୀକରଣ ।
 ୧୩ । ବରଷ ଶେଷରେ ଥିବା ପ୍ରଶ୍ନର ଆଲୋଚନା ।
 ୧୪ ।
 ୭ ପୁନରବୃତ୍ତି ।
 ୧୫ ।

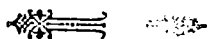
ଏପ୍ରିଲ ୪ ସପ୍ତାହ — ୨୭ ପାଠ

- ୧୭୨ । 'ଧର୍ମାଧାର' ବିଷୟର ଆଦର୍ଶ ପଠନ ଓ ସାରକଥନ ।
 ୩ । ,, ମୋ କକେଇ ... ଅମୂଲ୍ୟ ସଂପଦ ।
 ୪ । ,, ମୁଁ ପରୁରଲି ... ନିକଟ ହୋଇଗଲା ।
 ୫ । ,, ବୁଝୁ ବୁଝୁ ... ଦେଖିବାକୁ ଯିବା ।
 ୬ । ,, ତା ପରେ ... ପଡ଼ି ଯିବକି ?
 ୭ । ,, ଏହି ସମୟରେ ... ବୁଝି ପାରିଲି ।
 ୮ । ,, ବିଷୟ ଶେଷରେ ଥିବା ପ୍ରଶ୍ନ ଆଲୋଚନା ।
 ୯ । 'ବାବାପତୀନ୍' ବିଷୟର ଆଦର୍ଶ ପଠନ ।
 ୧୦ । ,, ଓ ସାରକଥନ ।
 ୧୧ । ,, ବାଲେଶ୍ୱର ଜିଲାର ... ଆଦୌ ଉଦ୍ଧତ ନୁହେଁ ।
 ୧୨ । ,, ଆମେ ଯେଉଁ ... ବଢ଼ି କର ।
 ୧୩ । ,, ଏ ସାହେବଟା ... ଯିବା ଚାଲ ।
 ୧୪ । ,, ୨ୟ ଦୃଶ୍ୟ ଶେଷ ।
 ୧୫ । ,, ପ୍ରଶ୍ନ ଆଲୋଚନା ଓ ନୋଟ ପ୍ରଦାନ ।
 ୧୬ । ,, ସମଗ୍ର ବିଷୟଟି ପିଲାମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅଭିନୟ ।
 ୧୭ । 'ଜନ୍ମଭୂମି' ପୁରସ୍କୃତ ପଠନ ଓ ସାରକଥନ ।
 ୧୮ । ,, ୧ମ ଓ ୨ୟ ପଦ ।
 ୧୯ । ,, ୩ୟ ଓ ୪ର୍ଥ ପଦ ।
 ୨୦ । ,, ଶେଷରେ ଥିବା ପ୍ରଶ୍ନର ଆଲୋଚନା ।

ମଇ ମାସ ୨ ସପ୍ତାହ — ୧୦ ପାଠ

ଏହି ମାସର କାଗିଜି ପରୀକ୍ଷା ହୋଇଥାଏ । ମାସରେ ମାତ୍ର ୧୦ ଗୋଟି ପାଠ କେବଳ ପୁନରବୃତ୍ତି ପାଇଁ ରଖାଯାଇଛି । ଏହି ପାଠ ମାନଙ୍କରେ ଶିକ୍ଷକ ପାଠ୍ୟ-ପୁସ୍ତକର ବର୍ଣ୍ଣିତ କଣିଷ୍ଠ ଗଦ୍ୟାଂଶ

ଓ ପ୍ରତ୍ୟାଶ ମାନଙ୍କର ସରଳାର୍ଥ, ବାକ୍ୟଗଠନ, ବ୍ୟାକରଣର ପ୍ରଶ୍ନ ବଦଳି ବସୟଗତ ପ୍ରଶ୍ନର ଆଲୋଚନା କରି ପିଲାମାନଙ୍କୁ ପରୀକ୍ଷା ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବେ । ସୁକର ଉତ୍ତମ ଭାବରେ ଲେଖିବାର ଅଭ୍ୟାସ ସୃଷ୍ଟି କରିବା ଶିକ୍ଷକଙ୍କର ଲକ୍ଷ୍ୟ ହେବା ଉଚିତ ।

ରଚନା ଓ ପଦଲିଖନ

ସପ୍ତାହର ରଚନା ଓ ପଦଲିଖନ ପାଇଁ ଚିନ୍ତାଗୋଷ୍ଠି ପରୀକ୍ଷାର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଛି । ପ୍ରଥମ ପିରିଅଡରେ ଯେଉଁ ବସୟରେ ରଚନା ବା ପଦ ଲେଖାଯିବ, ତାହା ଶିକ୍ଷକ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଉତ୍ତମରୂପେ ବୁଝାଇ ଦେବା ପରେ ପ୍ରଶ୍ନଟି କଳାପଟାରେ ଲେଖିଦେବେ । ଏହାପରେ ବଦଳି ପ୍ରଶ୍ନ ମାଧ୍ୟମରେ ପିଲାମାନଙ୍କ ଠାରୁ ରଚନାଟିର ବସୟବସ୍ତୁ ଆଦାୟ କରିବେ ।

ଦ୍ୱିତୀୟ ପାଠରେ ପିଲାମାନଙ୍କର ପ୍ରବୀର୍ଜିତ ଜ୍ଞାନ ପରୀକ୍ଷା କରି ବସୟଟିକୁ ଆଉଥରେ ଆଲୋଚନା କରାଇ ନେବେ । ଏହାପରେ ପିଲାମାନେ ରଚନାଟି ଲେଖିବେ । ପିଲାମାନେ ଲେଖୁଥିବା ବେଳେ ଶିକ୍ଷକ ଶ୍ରେଣୀରେ ବୁଲି ପିଲାମାନଙ୍କ ଲିଖନପ୍ରଣାଳୀ ପ୍ରତି ଦୃଷ୍ଟି ଦେଉଥିବେ । ପରିଷ୍କାର ଲେଖା, ସୁନ୍ଦର ଅକ୍ଷର, ସିଧାଧଡ଼ି, ଧାଡ଼ି ଧାଡ଼ି ମଧ୍ୟରେ ବ୍ୟବଧାନ ଏବଂ ଅନୁଚ୍ଛେଦ କରି ଲେଖିବା ପ୍ରତି ଶିକ୍ଷକ ସତର୍କ କରାଇ ଦେଉଥିବେ । ଲେଖା ଶେଷରେ ଖାତା ଗୁଡ଼ିକ ସଂଗ୍ରହ କରି ଶିକ୍ଷକ ରଖିନେବେ ।

ତୃତୀୟ ପାଠରେ:- ଶିକ୍ଷକ ସଂଶୋଧିତ ଖାତା ଗୁଡ଼ିକ ଅଣି ସାଧାରଣ ଭୁଲ ଗୁଡ଼ିକ କଳାପଟାରେ ଲେଖିଦେବେ । ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଭୁଲ ଗୁଡ଼ିକ ଶ୍ରେଣୀରେ ଆଲୋଚନା କରି ଖାତା ଗୁଡ଼ିକ ଫେରାଇ ଦେବେ । ବର୍ଣ୍ଣାଗୁଚ୍ଛି, ଅସଙ୍ଗତ ବା ଅସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବାକ୍ୟପ୍ରତି ଅଧିକ ଦୃଷ୍ଟି ଦିଆଯିବ ।

ଏହିସ୍ଥିତିରେ କାର୍ଯ୍ୟ ଗୁଚ୍ଛିରେ ଗୋଟିଏ ସପ୍ତାହରେ ମାତ୍ର ଗୋଟିଏ ରଚନା ଲେଖାଯିବ । ବର୍ଷକର ୪୦ ସପ୍ତାହ ମଧ୍ୟରେ ୪୦ଟି ରଚନା ଲେଖାଯିବା କଥା ମତ ଅନେକ ସ୍ଥାନରେ ଏହା ସମ୍ଭବ ହେଉନଥିବାରୁ ୨୦ଟି ବା ୨୫ଟି ରଚନା ଲେଖାଇ ତାହାର ଉପଯୁକ୍ତ ସଂଶୋଧନ ହୋଇ ପାରିଲେ କିଛି କ୍ଷତିନାହିଁ ବରଂ ଗୁଡ଼ିଏ ରଚନା ଲେଖାଇ ଦେଇ ଆଦୌ ସଂଶୋଧନ ନକରିବା ଗୁରୁତର ଅପରାଧ ହେବ ।

ପିଲାମାନେ ଶ୍ରେଣୀରେ ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ଚତୁଃବିଧାନରେ ରଚନା ଲେଖିବେ । ଘରକୁ ଲେଖିବା ପାଇଁ ଦିଆଯିବ ନାହିଁ ।

କୂନ୍ ୧ ଉପାଦାନ — ୧ ପାଠ

୧ । ତୁମ ଶତ୍ରୁ ଶ୍ରେଣୀରୁ ୪୦ ଶ୍ରେଣୀକୁ ଆସିଲ । ଏହି ଶ୍ରେଣୀ ପାଇଁ ଘରକାର ହେଉଥିବା ବହୁ, ଖାତା, କଲମ ଆଦି ଶୀଘ୍ର ପଠାଇବା ପାଇଁ ବାକ୍ଷଙ୍କ ପାଖକୁ ପସ ଦିଅ ।

ଜୁଲିଇ ୪ ସପ୍ତାହ ୪ ପାଠ

- ୧ । ଦୁଇ ବରଫ, ପିଠା, ଲେକଲେ, ମାଙ୍କଡ଼ ନିକଟ, ପୁଲୀଏ, ସବୁ ଖାଇଦେଲ, ଦୁଃଖରେ ଫେରିଲେ
ଏହି ଶବ୍ଦ ଗୁଡ଼ିକୁ ବ୍ୟବହାର କରି ଗପଟିଏ ଲେଖ ।
- ୨ । ଗୋଟିଏ ଧୋବାର ଦୈନିକ କାର୍ଯ୍ୟ ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।
- ୩ । ତୁମ ସ୍କୁଲ ବଗିଚା ବସୟ ଲେଖି ଅନ୍ୟ ସ୍କୁଲରେ ପ୍ରତ୍ୟୁତ୍ପାଦିତ ସାଜ ପାଖକୁ ପଫ ଦିଅ ।
- ୪ । ଗହ୍ମାପୂର୍ଣ୍ଣମୀ ଦିନ ତୁମ ଘରେ ଯାହାସବୁ ହୋଇଥିଲା ତାହା ଲେଖ ।

ଅଗଷ୍ଟ ୪ ସପ୍ତାହ — ୪ ପାଠ

- ୧ । ନିଶ୍ଚିତ ସମୟରେ ନିଶ୍ଚିତ ଦୃଶ୍ୟ ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।
- ୨ । ତୁମେ ପାଳିଥିବା ଗଛ ତୁମର କି ଉପକାର କରେ ଲେଖ ।
- ୩ । ସବୁଦିନ ସପ୍ତାହ ପୂର୍ବରୁ ଚିନ୍ତା ପାଇଁ ସାମଗ୍ରୀ ପାଖକୁ ଚିଠି ଦିଅ ।
- ୪ । କଦଳୀ ଗଛ ବସୟରେ ଏକ ଗପ ଲେଖ ।

ସେପ୍ଟେମ୍ବର ୪ ସପ୍ତାହ — ୪ ପାଠ

- ୧ । ରଥଯାତ୍ରା, କାଞ୍ଚି, ଚଣ୍ଡୀ, ବନ୍ଦୁ ଦେବ ନାହିଁ, ପୁରୁଷୋତ୍ତମ, ଯୁଦ୍ଧ, ହାରିଗଲେ,
ପଦ୍ମାବତୀ, ଚକ୍ରର ମନ୍ତ୍ରୀ ପ୍ରଶଂସାକଲେ- ଏହି ଶବ୍ଦ ଗୁଡ଼ିକ ସାହାଯ୍ୟରେ ଗପଟି ଲେଖ ।
- ୨ । ତୁମ ସ୍କୁଲର ଗଣେଶ ପୂଜା ବସୟ ଲେଖି ବୋଉଙ୍କ ପାଖକୁ ଚିଠି ଦିଅ ।
- ୩ । ଝୁରୁକୁଣୀ ଓଷା କପରି କରାଯାଏ ଲେଖ ।
- ୪ । ପତଙ୍ଗମୟ ସାଧାରଣ ନିୟମ ଗୁଡ଼ିକ ବସୟରେ ଆଲୋଚନା ।
(ଶିବେନାମା, ସମ୍ବୋଧନ, ବସୟ ବସ୍ତୁ, ଶେଷ, ଠିକଣା)

ଅକ୍ଟୋବର ୩ ସପ୍ତାହ — ୩ ପାଠ

- ୧ । ଗୁରୁତ୍ବପୂର୍ଣ୍ଣ କାର୍ଯ୍ୟକ ପାଳନ କରାଯାଏ ? ସେହିନି ତୁମ ସ୍କୁଲରେ ଯାହାମଧ୍ୟ ହୋଇଥିଲା
ଲେଖ ।
- ୨ । ତୁମ ଘର ପାଖରେ ଥିବା କୃଷକ ଓ ତା ପରିବାର ବସୟରେ ଯାହାଜାଣ ଲେଖ ।
ନିଶ୍ଚିତ ଯାମୁଗଛରୁ ମାଙ୍କଡ଼ଟିଏ ପ୍ରତିଦିନ ମନେକେ ପାଚିଲା ଯାମୁକୋଳ ଖାଏ । କୁନ୍ଦୁରଟିଏ
ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ କୋଳ ପାଇଁ ମାଙ୍କଡ଼କୁ ବଢ଼ିଲା ମାଙ୍କଡ଼ ତାଳ ଦଲାଇ ଦେବାରୁ ବହୁତ
ଗୁଡ଼ିଏ କୋଳ ପାଣିରେ ପଡ଼ିଲା କୁନ୍ଦୁର ପେଟେ ଖାଇ କିଛି କୋଳ ତା ହାଁ ପାଇଁ ନେଇ-
ଗଲା । ... .. ଏହାପରେ ଯାହା ବଢ଼ିଲା ଲେଖି ଗପଟି ପୂର୍ଣ୍ଣକର ।
- ୪ । ଦଶହରା ପର୍ବଟି କପରି ପାଳନକଲ ତାହା ବର୍ଣ୍ଣନା କରି ମାଉସୀଙ୍କ ପାଖକୁ ଚିଠି ଲେଖ ।

ନଭେମ୍ବର ୪ ସପ୍ତାହ — ୪ ପାଠ

- ୧ । କୁମାର ପୂର୍ଣ୍ଣମୀ ଦିନ ଘରେ ତୁମେ ସାଥୀ ପିଲାଙ୍କ ସହିତ ମିଳି ଯାହା ଯାହା କରୁଥିଲ ଲେଖ ।

୨ । ଦେଖିଥିବା ଘର ପୋଡ଼ିର ଦୃଶ୍ୟ ବର୍ଣ୍ଣନା କରି ମାୟୁଙ୍କ ପାଖକୁ ପସ ଲେଖ ।

୩ ।

+ + + +

ପିଲାଟି କଥା ଶୁଣି କଇଁଛର ଶବ୍ଦ ହେଲା । ସେ କହିଲା “ବାବୁଜୀ କୁଆ ମୋତେ ଖାଇବ କାହିଁକି ପାଇଁ ଖାଅ” । ପାଟି ମେଲକରି ଦେବାରୁ କାମୁଡ଼ି ଧରିଥିବା କାଠିରୁ କଇଁଛଟି ତଳେ ପଡ଼ିଲେ । ହୁଏ ଦୁହେଁ ଆଉ କରବେ କଣ ? ତଳକୁ ଚାହିଁ ଦେଖିଲେ ଗାଈଜଙ୍ଗା ପିଲେ କଇଁଛଟିକୁ ଧରି ଘରକୁ ନେଉଛନ୍ତି ।

ଗପଟିର ଆରମ୍ଭରୁ ଯାହା ଘଟିଥିଲା ଲେଖି ଗପଟି ଶେଷକର ।

୪ । ଗାଁ ପାଖ ହାଟକୁ ଯାଇ ଯାହା ସବୁ ଦେଖିଲା ତାକୁ ରଚନା ଆକାରରେ ଲେଖ ।

ଡ଼ିସେମ୍ବର ୪ ସପ୍ତାହ — ୪ ପାଠ

୧ । ‘ଏକତାର ବଳ’ ବିଷୟରେ ଗପଟିଏ ଲେଖ ।

୨ । ଧାନ କିଆରୀକୁ ବୁଲିଯାଇ ଯା ହା ସବୁ ଦେଖିଲା ଲେଖ ।

୩ । ମାଛଗୁଣ ଏକ ଲଭଜନକ ବ୍ୟବସାୟ ଏ ବିଷୟରେ କିପରି କଥା କରବାକୁ ହେବ, ତୁମର ଜଣେ ସାଙ୍ଗ ତୁମଠାରୁ ଜାଣିବାକୁ ଚାହୁଁଛନ୍ତି, ତାଙ୍କୁ ଉତ୍ତର ଦିଅ ।

୪ । ତିନାବାଦାମ ଗୁଣ କିପରି କରାଯାଏ ଲେଖ ।

ଜାନୁଆରୀ ୪ ସପ୍ତାହ — ୪ ପାଠ

୧ । ତୁମେ ଗତ ଉତ୍ତରୀନ ଋତୁରେ ପୁଷ, କୋଣାର୍କ, ଭୁବନେଶ୍ୱର ନନ୍ଦନବାନ ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ସ୍ଥାନକୁ ବୁଲି ଯାଇ ଯାହା ଦେଖିଲା ସେ ସବୁ ବିଷୟରେ ରଚନାଟିଏ ଲେଖ ।

୨ । X X X X
ଲେକନାମେ ରଥୁଆର ବିକଳ ଡାକ ଶୁଣି ବଢ଼ିଆଡ଼କୁ ଦୌଡ଼ିଲେ, ଦେଖିଲେ ବାବୁ ପାଦ କିଛି ନାହିଁ । ଗାଈଗୁଡ଼ିକ ଏଣେ ତେଣେ ଚରୁଛନ୍ତି । ଥେଆ ସେମାନଙ୍କୁ ଦେଖି ଠୋଠୋ ହୋଇ ହସିଲା । ଲୋକେ ତାକୁ ଖୁବ୍ ଗାଳି ଦେଇ ଫେରିଲେ ।

ଆଉଦିନେ ସତକୁ ସତ ବାବୁ ଗାଈଗୋଦରେ ପଶିଲା । X X X

X X X X X ଗପଟିର ଆରମ୍ଭ ଓ ଶେଷାଂଶ ପୂରଣ କର ।

୩ । ଗାଁ ମୁଣ୍ଡରେ ବୁଢ଼ା ବରଗଛଟିଏ ଅଛି । ତା ବିଷୟରେ ଏକ ରଚନା ଲେଖ ।

୪ । ତୁମ ଗାଁରେ ଅନେକ ପିଲାଙ୍କୁ ପଲୋ ଖାଡ଼ା ହେଉଛି । ଶୀଘ୍ର ଆସି ତିକିଆ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରାଥମିକ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ କେନ୍ଦ୍ରର ଡାକ୍ତରଙ୍କୁ ଦରଖାସ୍ତ କର ।

ଫେବୃଆରୀ ୪ ସପ୍ତାହ — ୪ ପାଠ

୧ । ଗାଁ ବଡ଼େଇ ତୁମକୁ କିପରି ସାହାଯ୍ୟ କରେ ସେ ବିଷୟରେ ଏକ ରଚନା ଲେଖ

୨ । ଗୋଟିଏ ଖେଳ ପ୍ରତିଯୋଗିତା ପାଇଁ ନିକଟସ୍ଥ ଉ. ପ୍ରା. ସ୍କୁଲର ଚତୁର୍ଥଶ୍ରେଣୀ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ପସଦିଅ ।

- ୩ । ନିକଟସ୍ଥ ପ୍ରାଥମିକ ସ୍ବାସ୍ଥ୍ୟ କେନ୍ଦ୍ରକୁ ବୁଲିଯାଇ ସେଠାରେ ଯାହା ସବୁ ଦେଖିଲ ଲେଖ ।
 ୪ । ତୁମ ପିତାବହୁଛୁ କମ୍ପା ଜାଣିଥିବା ଗୋଟିଏ ଗ୍ରେଟ ଗପ ଲେଖ ।

ମାର୍କ ୩ ସପ୍ତାହ — ୩ ପାଠ

- ୧ । ବିବାହ ଉତ୍ସବରେ ସେ ଗଦେବା ପାଇଁ ଏକ ନିମନ୍ତ୍ରଣ ପତ୍ର ଲେଖ ।
 ୨ । ପାମାୟ ଜଳର ସୁବିଧା ପାଇଁ ତୁମ ପଞ୍ଚାୟତର ସରପଞ୍ଚଙ୍କୁ ଦକ୍ଷିଣା କର ।
 ୩ । ଗାଧୋଉଥିବା ବେଳେ ଗୋଟିଏ ପିଲର ଗୋଡ଼ ଖସିଗଲା । ପାଖରେ ଥିବା ଲୋକେ ତାକୁ ଉଦ୍ଧାର କଲେ । ତୁମେ ସେଠାରେଥିଲ । କିପରି କଥାଟା କରାଯାଇ ବୁଝିଯାଉଥିବା ପିଲଟିକୁ ଉଦ୍ଧାର କରାଗଲା ସେ ସବୁ କଥା ଲେଖ ।

ଏପ୍ରିଲ ୪ ସପ୍ତାହ — ୪ ପାଠ

- ୧ । ତୁମ ଗାଁରେ କା ଗାଁ ପାଖରେ ଥିବା ମନ୍ଦିର ବିହସ୍ତରେ ଏକ ରଚନା ଲେଖ ।
 ୨ । ଡେଇଁ ନାଲ, କାଜିରାଉଟ, ଡଙ୍ଗା, ଶୁଣିଲ ନାହିଁ, ସିପାସୀ, ଇଂରେଜ, ବାଗିଗଲେ, ବରୁକ, ଟଳପଡ଼ିଲ, ପ୍ରଜାମଣ୍ଡଳ — ଏହି ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକ ବ୍ୟବହାର କରି ଗୋଟିଏ ଗଳ୍ପ ଲେଖ ।
 ୩ । ଗାଁରେ ବହୁ ପିଲଙ୍କୁ କାନ୍ଥ କୁଣ୍ଡ ଆ ହୋଇଛି । କଅଣ ତଳେ ଥିବା ସେଗୁଡ଼ିକ ଦେବନାହିଁ ଲେଖି ସାନ ଭଉଣୀ ପାଖକୁ ଚାଲି ଚାଲି ।
 ୪ । ଆଖିପେଡ଼ା ବିହସ୍ତରେ ଏକ ରଚନା ଲେଖ ।

ମଇ ୨ ସପ୍ତାହ — ୨ ପାଠ

- ୧ । ତାଙ୍କ ବରକୁ ଯାଇ ଯାହା ସବୁ ଦେଖିଲ ସେ ସବୁ ରଚନା ଆକାରରେ ଲେଖ ।
 ୨ । ତୁମ ଗାଁକୁ ଗସ୍ତାଟିଏ କରିବା ପାଇଁ ବି. ଡ. ଓ. ଓ. ଓ. ଦରଖାସ୍ତ କର ।

—*—

ସ୍କୁଲରେ ସାଧାରଣତଃ କେତେଗୁଡ଼ିଏ ରଚନା ଓ ପସଲଖନ ପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଛି । ଏତଦ୍ ବ୍ୟତୀତ ସ୍ଥାନୀୟ ଅବସ୍ଥା ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଆଞ୍ଚଳିକ ପଦପଦାଣୀ ମେଳା, ଦୃଶ୍ୟ, ନିଉବଡ଼ି, ତୋପାନ, ଚଉଳ ଦଳେଇ ସ୍ଥାନ, ବିଶିଷ୍ଟ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଜୀବନ ସ୍ଥାନୀୟ କିମ୍ବଦନ୍ତୀ, ଶିକ୍ଷକଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟ, ନଡ଼ିଆ, ନଳିତା, ପଲ୍ଲବ, ଗୁଡ଼ିଆ, ଉଣାସ, କମାରଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟ, ତେଲ ବା ମଟର ଯାହା, ଗାଁ ପୋଖରୀ, କୁକୁଡ଼ା, ଜସିଗାରି ପାଳନ, ଗାଁ ପାଖ ଶିଳ୍ପଜାଲି, ବିହସ୍ତରେ ରଚନା ଲେଖିପାଇଁ ପାରିବ । ତାଙ୍କ ମାଷ୍ଟରଙ୍କୁ ଦରଖାସ୍ତ, ସରସ୍ବତୀ ବା ଗଣେଶ ପ୍ରଜାପାଲ ନିମନ୍ତ୍ରଣ ପତ୍ର, ମାମୁଁ, ପିଉସା, ମାଉସୀଙ୍କ ନିକଟକୁ ଉପସ୍ଥାନ ପତ୍ର ଆଦି ଲେଖିବା ପାଇଁ ଉତ୍ସାହ କର ।

ବ୍ୟାକରଣ

ପ୍ରତି ସପ୍ତ ଦିନେ ଗୋଟିଏ ଲେଖାଏଁ ପାଠ ହିସାବରେ
ମୋଟ ବାସ୍ତିବ — ୪୦ ପାଠ

କୁନ୍ ୧ ସପ୍ତାହ ୧ ପାଠ

- ୧ । ବ୍ୟାକରଣ ପଢ଼ିବାର ଆବଶ୍ୟକତା କ'ଣ ?
ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାର ଅକ୍ଷର କ୍ଷମ ଓ ମାତ୍ର କ୍ଷମ ।

କୁଲାଇ ୪ ସପ୍ତାହ ୪ ପାଠ

- ୧ । ସ୍ୱରବର୍ଣ୍ଣ ଓ ବଞ୍ଜନବର୍ଣ୍ଣ (ସ୍ୱରବର୍ଣ୍ଣ ୧୧, ବଞ୍ଜନ ବର୍ଣ୍ଣ ୩୮)
୨ । ଶବ୍ଦ କାହାକୁ କହନ୍ତି ?
୩ । ଶବ୍ଦ ସଂପର୍କୀୟ ଅନୁଶୀଳନ ।
୪ । ବାକ୍ୟ ଓ ବାକ୍ୟ ସଂପର୍କୀୟ ଅନୁଶୀଳନ ।

ଅଗଷ୍ଟ ୪ ସପ୍ତାହ — ୪ ପାଠ

- ୧ । ପଦ କାହାକୁ କହନ୍ତି ?
୨ । ଶବ୍ଦ ଓ ପଦ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଭେଦ ଓ ଅନୁଶୀଳନ ।
୩ । ପଦର ପ୍ରକାର ଭେଦ (ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଓ ବ୍ୟବହାର ଆଦି) ।
୪ । ବ୍ୟବହାର ପଦର ପ୍ରକାର ଭେଦ (ବ୍ୟକ୍ତି, ବସ୍ତୁ, ଜାତି ଆଦି) ।

ସେପ୍ଟେମ୍ବର ୪ ସପ୍ତାହ — ୪ ପାଠ

- ୧ । ବ୍ୟବହାର ପଦର ଅନୁଶୀଳନ ଆଲୋଚନା ।
୨ । ଲିଙ୍ଗର ପ୍ରକାର ଭେଦ ।
୩ । ଲିଙ୍ଗ ସଂପର୍କୀୟ ବାକ୍ୟ ପ୍ରଶ୍ନର ଆଲୋଚନା ।
୪ । କେତେକ ଲିଙ୍ଗ ପରିବର୍ତ୍ତନର ଆଦର୍ଶ ।

ଅକ୍ଟୋବର ୩ ସପ୍ତାହ — ୩ ପାଠ

- ୧ । ଦେଶ ଓ ଜାତିର ପ୍ରକାର ଭେଦ ସଂପର୍କୀୟ ପ୍ରଶ୍ନର ଆଲୋଚନା ।
୨ । ପୁରୁଷ ଓ ଜାତିର ପ୍ରକାର ଭେଦ ଏବଂ ପ୍ରଶ୍ନର ଆଲୋଚନା ।
୩ । କର୍ତ୍ତା ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଓ ପ୍ରଶ୍ନର ଆଲୋଚନା ।

ନଭେନ୍ଦ୍ର ୪ ସପ୍ତାହ — ୪ ପାଠ

- ୧ । ସବନାମ ପଦ ଓ ଚତୁର୍ଥୀର୍ଦ୍ଧ ଆଲୋଚନା ।
୨ । ବିଶେଷଣ ପଦ ।
୩୫୪ । ବିଶେଷଣ ପଦ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ପ୍ରଶ୍ନର ଆଲୋଚନା ।

ଦ୍ଵିତୀୟ ୩ ସପ୍ତାହ — ୩ ପାଠ

- ୧ । କେତେକ ବିଶେଷ୍ୟ ପଦର ବିଶେଷଣ ରୂପ ।
୨ । ଅବ୍ୟୟ ପଦ ।
୩ । ଅବ୍ୟୟ ପଦ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ପ୍ରଶ୍ନର ଆଲୋଚନା ।

ଜାନୁଆରୀ ୪ ସପ୍ତାହ ୪ ପାଠ

- ୧ । ଦ୍ଵିତୀୟ (ସମାପିକା ଓ ଅସମାପିକା) ।
୨ । ଦ୍ଵିତୀୟ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ପ୍ରଶ୍ନର ଆଲୋଚନା ।
୩ । ଦ୍ଵିତୀୟ କାଳ ।
୪ । ଦ୍ଵିତୀୟ କାଳ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ପ୍ରଶ୍ନର ଆଲୋଚନା ।

ଫେବୃଆରୀ ମାସ ୪ ସପ୍ତାହ — ୪ ପାଠ

- ୧ । କେତେକ ଶବ୍ଦର ପଦ ଓ ଗବ୍ୟରୂପ ।
୨୫୪ । ବିପରୀତାର୍ଥ ବୋଧକ ଶବ୍ଦର ଅଭ୍ୟାସ ।

ମାର୍ଚ୍ଚ ୩ ସପ୍ତାହ — ୩ ପାଠ

- ୧ ରୁ ୩ । ଏକାର୍ଥବୋଧକ ପ୍ରତିଶବ୍ଦ ।

ଏପ୍ରିଲ ୪ ସପ୍ତାହ — ୪ ପାଠ

- ୧ ଓ ୨ । ଉଚ୍ଚାରଣ ଏବଂ କଳ୍ପ ଅର୍ଥ ଅଲଗା ଥିବା ଶବ୍ଦ ।

- ୩ । ବିଶେଷଣ ପଦର ବିଶେଷ ଆଲୋଚନା ।
 ୪ । ଅବ୍ୟୟ ପଦର ବିଶେଷ ଆଲୋଚନା ।
 ୫ । ଏକ ଶବ୍ଦରେ ପ୍ରକାଶ କରିବା ।
     (ଉଦାହରଣ - ଯେ ଚକ୍ରା କରନ୍ତି - ଚକ୍ରାକର)
 ୬ । ଏହି ସମ୍ପର୍କୀୟ ପ୍ରଶ୍ନର ଆଲୋଚନା ।

• ବାର୍ଷିକ ପରୀକ୍ଷା

ଶ୍ରୁତିଲିଖନ

ଶ୍ରୁତିଲିଖନ ପାଇଁ ସାପ୍ତାହିକ ଗୋଟିଏ ପିରିଅଡ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଅଛି । ଏଣୁ ଏଥିପାଇଁ ବାବଦ ୪୦ ଟି ପାଠ ରଖାଯିବା କଥା । ଶିକ୍ଷକ ବଡ଼, ସମ୍ଭାବ୍ୟତଃ ଆଦରୁ ୪୦ ଗୋଟି ଅନୁକ୍ରମ ନିଦ୍ଧି କରି ସପ୍ତାହକୁ ଗୋଟିଏ ଲେଖାଏଁ ଅନୁକ୍ରମ ଡାକ ତାହାକୁ ସମ୍ପାଦକ ସଂଶୋଧନ କରିବେ । ଶ୍ରୁତିଲିଖନ ଲେଖାରୁ ଦ୍ରସ୍ତାନ୍ତର ଧାଡ଼ିସିଧା, ଧାଡ଼ି ଧାଡ଼ି ମଧ୍ୟରେ ଉପଯୁକ୍ତ ବ୍ୟବଧାନ ଓ ଆବଶ୍ୟକ ବିରାମଚିହ୍ନ ଛାଡ଼ି ଦୃଷ୍ଟି ଦେବେ । ପ୍ରଥମ ଥରରୁ ସଂଶୋଧିତ ହୋଇଥିବା ଟୁଟି ଯେପରି ଅନ୍ୟ ଥରକୁ ଦୃଷ୍ଟି ଗୋଚର ନହୁଏ ସେଥିପାଇଁ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ସତର୍କ କରିବା ଦେଖିଥିବେ ।

ଶ୍ରୁତିଲିଖନ ପାଇଁ କେତେକ ଆଦର୍ଶ ଶବ୍ଦ

- (କ) ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ, ଉଦକ, ରୁକ୍ମିଣୀ, ଗୋବର୍ଦ୍ଧନ, ମାଲ୍ୟବନ୍ତ, ଅଷ୍ଟମୀ, ଶତାବ୍ଦୀ, କୃପାରୁପ୍ୟ, ସ୍ୱଧର୍ମ, କର୍ଣ୍ଣ, ଶତକନ୍ଦ, ବଶିଷ୍ଠ, ବୃଣାପିତ୍ର, ଜାମ୍ବବାନ, ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ, ଶତ୍ରୁପତି, ଇନ୍ଦ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନ, ପିତୃବ୍ୟ, ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ, ପାଲିଆମେଣ୍ଟ, ମୃଣ୍ମୟ, ଶୁଶ୍ରୁଷା ।
- (ଖ) ସମ୍ବିଧାନ, ଦୁଃଖାସନ, ନିର୍ଦ୍ଦୋଷ ଅବକାଶ, ପରିଚ୍ଛଦ, ଉଦ୍‌ଭ୍ରାନ୍ତ, ଉଦ୍‌ହୋତ, ଉଦ୍‌ଗ୍ରୀବ, ଉନ୍ମାଦ, ଉପସ୍ଥ, ବୁଦ୍ଧଦେବ, ଶୁଦ୍ଧୋଦନ, ନିରଞ୍ଜନ, ବୋଧିଦ୍ରୁମ, ଆତ୍ମା, ଶକ୍ତିକାମୀ, ସଦାମିତ୍ର, ଅଶିଷ, ଆଶୀର୍ବାଦ, ଖଡ୍ଗ, ଝରକାର, ନିର୍ଲିପ୍ତ, ସୁନବରୁର ।
- (ଗ) ସ୍ତୋଭ, ପ୍ରିତିଟି, ଟିପ୍ପଣୀ, ଅଗ୍ରାନ୍ତ, ନେତାଜୀ, ଚକ୍ରା, କୃତ, ଜ୍ଞାନ, ନିର୍ଦ୍ଧିଷ୍ଟ, ଅସ୍ପଷ୍ଟ, ପରିଷ୍କୃତ, ପ୍ରଚ୍ଛନ୍ନ, ଉତ୍ପଳ, ବ୍ରହ୍ମସ୍ପର୍ଶ, କୂଳବର୍ତ୍ତୀ, ଜଳୀୟବାଣ, ମୌସୁମୀବାୟୁ, ଉଚ୍ଛ୍ୱାସ, କର୍ଣ୍ଣାଟକ, ପରିଷ୍କାର, ପୁରସ୍କାର ।

(କ) ଶକ୍ତି, ବଳାଶ୍ଚ, ଯନ୍ତ୍ରୀ, ସଙ୍ଗତ, ଧରଣୀ, ପୃଥିବୀ, ମୃତ୍ୟୁମି, ମୂଲ୍ୟ ଶୀତ୍ର, ସାହାଯ୍ୟ, ଯାଶୁ, ମହମ୍ମଦ, ନାତକଥା, ଶ୍ରୀ ଶୟ ସ୍ବାଧୀନ, ମହାବୀର, ସଂସ୍କୃତ, ବୈଜ୍ଞାନିକ, କୃଷିମ, ଉଲ୍ଲାସ, ଐତିହାସିକ, ସାହିତ୍ୟିକ, ପାଠେଶ୍ବର, କାଳଦାସ, ଉତ୍ତମସେନ, ଉତ୍ତମବ୍ରହ୍ମା, ରୋହନାଥ, ଜନକ, ଶାନ୍ତି, ସର୍ବପଦ୍ମାଣୀ, ପୁଷ୍ପ, ସଂସାର, ମହା, ପ୍ରୋକ୍ତି, ଉତ୍କଳ, ପଦ୍ମାଶ୍ରମ, ଗୌରବ, ଶୈବାଳ, କୋଶଳ, ଅଶ୍ବତ୍ଥାମା, ଜୟଦ୍ରଥ, କୈବର୍ତ୍ତ, ନିବନ୍ଧ, ଦୟାଚଳ, ରଣ୍ଡି, ସୃଷ୍ଟିକ, ବଂଶୀଭବନ ।

ପଟା ପାଉଁଶି ରହିବ ଓ ଅଭିଧାନର ବ୍ୟବହାର

ସମସ୍ତଙ୍କର ପ୍ରାୟ ଜମିବାଡ଼ି, ବରଡ଼ି ଆଦି ଅଛି । ଏ ସବୁ ପାଇଁ ଆମକୁ ଜେଜା, ଜଳକର, ସେ୍ୟ କର ଆଦି ଦେବାକୁ ପଡ଼େ । ବେଳେ ବେଳେ ଅଞ୍ଚଳଅଧିପତିରୁ ଚାଲି ଜମି ପଟ୍ଟାକର ନିଆଯାଏ । ଚଳକାଳୀ ହେବା ପରେ ନିଜ ଜମିର ପଟ୍ଟା ମିଳେ । କାହାଠାରୁ ଚାଲି ଜମିର ଆଖିଲେ ତାକୁ ରହିବ ଦେବାକୁ ପଡ଼ିଥାଏ । ଜମିର କଣିଲେ ଦୋକାନୀ ଆମକୁ ରହିବ ଦିଏ । ଏ ସବୁ ପ୍ରାୟ ନିତଦିନର ଚେଷ୍ଟା କରୁଥିବା ଚଳେ । ତେଣୁ ଏସପକ୍ତରେ ପିଲମାନଙ୍କର ଧାରଣା ରହିବା ଉଚିତ । ଏଥିପାଇଁ ସପ୍ରାହ୍ନକୁ ଗୋଟିଏ ହସ୍ତାବଳେ ବର୍ଷକୁ ୪୦ ଟି ପାଠ ରଖାଯାଇଛି । ଶିକ୍ଷକ ପଟ୍ଟା, ପ ଉଚ୍ଚ, ରହିବ ଆଦିର ଆଦର୍ଶ ଦେଇ ପିଲମାନଙ୍କର ମନରେ ସୃଷ୍ଟି ଧାରଣା ସୃଷ୍ଟି କରିବେ । ଅଭିଧାନରୁ କପରି ଛୋଟ କରୁଥିବା ଶିକ୍ଷକ ବାହାର କରିବାକୁ ହେବ ଓ ତାହାର ଅର୍ଥ ଜାଣି ହେବ ତାହା ଶିକ୍ଷକ ଶ୍ରେଣୀରେ ପିଲମାନଙ୍କୁ ମଧ୍ୟେ ମ ଧ୍ୟ ଦେଖାଇଦେବେ ଓ ଅଭିଧାନ ଦେଇ କୌଣସି ଏକ ଶବ୍ଦକୁ ଅଳ୍ପ ସମୟରେ ବାହାର କରିବା ପାଇଁ କହି ପିଲମାନଙ୍କର ଅଭିଧାନ ବ୍ୟବହାର କରିବାର ଧାରଣା ଦୃଢ଼ କରିବେ ।

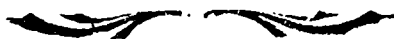
ପଦ୍ୟାବୃତ୍ତି, ସମ୍ଭାଷଣପତ୍ର ପାଠ, ଲାଭଦେବୀ

ଏଥି ନିମନ୍ତେ ସପ୍ରାହ୍ନରେ ଗୋଟିଏ ପାଠ ହସ୍ତାବଳେ ବର୍ଷକୁ ୪୦ ଗୋଟି ପାଠର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଛି । ପଦ୍ୟାବୃତ୍ତିଆଦି ପାଇଁ ସ୍ବଚ୍ଛନ୍ଦ ହିମର ଆବଶ୍ୟକତା ନାହିଁ । ଶିକ୍ଷକ ଏ ସପକ୍ତରେ ଯତ୍ନବାନ ହେଲେ ସବୁ ସମ୍ଭବ ହେଇପାରିବ ।

ପଦ୍ୟାବୃତ୍ତି — ଗୀତ ଗୋଲବାବୁ, ଗୀତ ଶୁଣିବ କୁ ସମସ୍ତେ ଭଲ ପାଆନ୍ତି । ଭଲ ଗୀତ ଗାଇବା ଏକ କଳା । ସବୁ ସ୍ତରରେ ବ୍ୟବହାର କରି ବର୍ତ୍ତମାନ ସମୟରେ ସଙ୍ଗୀତର ଆଦର ଖୁବ୍ ବୃଦ୍ଧି । ଗୀତ ଗାଇବାର ଅଭ୍ୟାସ ସୃଷ୍ଟି କରିବା ପାଇଁ ଅନେକ ସୁଗାୟକ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇପାରିବେ । ସମସ୍ତେ ପାଠ ଦେନ୍ତୁ; ମାତ୍ର ଯେଉଁମାନଙ୍କଠାରେ ସଙ୍ଗୀତ ଜ୍ଞାନ ଅଛି ସେମାନଙ୍କର ସେହି କଳାକୁ ବଳିଷ୍ଠ କରିବା ଉଚିତ । ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷାରେ ସେମାନେ ଟ୍ୟୁ ମୁନାମ ଅର୍ଜନ କରିପାରିବେ । ତତ୍ତ୍ବେ ଶ୍ରେଣୀର ପିଲମାନଙ୍କ ଭିତରେ ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷାରେ ସେମାନେ ଟ୍ୟୁ ମୁନାମ ଅର୍ଜନ କରିପାରିବେ । ତତ୍ତ୍ବେ ଶ୍ରେଣୀର ପିଲମାନଙ୍କ ପାଇଁ ବହୁଳ ଉପଯୁକ୍ତ ପଦ୍ୟ, ଜାଣିବୁ ସଙ୍ଗୀତ, ଅନ୍ୟ ଦେଶୀୟ କୋଷ ସଙ୍ଗୀତ ଏବଂ ବେତର ମାଧ୍ୟମରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଉପଯୁକ୍ତ ସଙ୍ଗୀତମାନ ଗ୍ରହଣ କରିବେ । ଯେଉଁଠି ଶିକ୍ଷକ ନିଜେ ଗାଇବାରେ ଦକ୍ଷ ସେଠାରେ ପିଲମାନେ ନିଶ୍ଚୟ ଉପକୃତ ହେବେ । ୧୨ ମାସରେ ଅକ୍ଟୋବର ୧୨ ଗୋଟି ସଙ୍ଗୀତ ଶିକ୍ଷା ଦିଆଯିବାକୁ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବା ଉଚିତ । ଏହାଠାରୁ ଅଧିକ ହୋଇପାରିଲେ ଭଲ; ମାତ୍ର ଯେତେବେଳେ ହେବ, ତାହା ଭଲଭାବରେ ହେବା ଉଚିତ ।

ସଂବାଦପତ୍ର— ପ୍ରତି ଉ. ପ୍ରା. ବିଦ୍ୟାଳୟକୁ ନୀତିପୁ ଖଣିଏ ଦୈନିକ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ର ମରାଯିବ ।
 ପିଲାମାନେ ଏହି ସମ୍ବାଦପତ୍ର ପଢ଼ିବାର ଅଭ୍ୟାସ କରିବେ । ଶିକ୍ଷକ ବଣିଷ୍ଠ ସମ୍ବାଦଗୁଡ଼ିକ ପଢ଼ି ଶୁଣାଇ
 ଦେବେ । ଏହାଦ୍ୱାରା ପ୍ରତ୍ୟେକ ସଂବାଦପତ୍ର ପଢ଼ି କିଛି ଜାଣିବା ପାଇଁ ପିଲାମାନଙ୍କର ସ୍ୱତଃ ଆଗ୍ରହ
 ଖୁଣି ହେବ ।

ଲାଇବ୍ରେରୀ ବହି— ପ୍ରାଥମିକ ବିଦ୍ୟାଳୟମାନଙ୍କରେ ପ୍ରାୟ ଲାଇବ୍ରେରୀ ନାହିଁ । ଯେଉଁଠି
 ଲାଇବ୍ରେରୀ ଅଛି, ସେଠାରେ ସପ୍ତାହକୁ ଥରେ ଲାଇବ୍ରେରୀର ପିଲାମାନଙ୍କୁ ବହି ପଢ଼ିବା ପାଇଁ ଅନୁମତି ଦିଆଯିବ ।
 ଗାଆଁରୁ ଅନ୍ୟ ପିଲାଠାରୁ, ଅନ୍ୟ ଲାଇବ୍ରେରୀରୁ ପିଲାମାନେ ବହିଆଣି ପଢ଼ିବାପାଇଁ ଉତ୍ସାହୀତ କରାଯିବ ।
 ଶିକ୍ଷକ ନୀତିପୁ ଖଣିଏ ଚଳୁ ନୀତିପୁ ଉପରେ କାହାଣୀଆଦିର ବହି ସମୂହ କରି ଶ୍ରେଣୀରେ ପଢ଼ି
 ଶୁଣାଇବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିପାରନ୍ତି । ଏହାଦ୍ୱାରା ପିଲାମାନେ ବହି ପଢ଼ିବା ପାଇଁ ଆଗ୍ରହ ଦେବେ ।
 ଅଧିକ ପଢ଼ିଲେ ଅଧିକ ଜାଣିବାର ସୁବିଧା ହୁଏ ଓ ପିଲାମାନଙ୍କର ଜ୍ଞାନ ବୃଦ୍ଧି ପାଏ ।

ଗଣିତ

ଗଣିତ ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସାପ୍ତାହିକ ୯ ପାଠରୁ ବହି ପାଇଁ ୭ ପାଠ ଓ ଅବଶିଷ୍ଟ ୩ ଗୋଟି ପାଠ ମାନସଙ୍କ, ସ୍ୱାଧୀୟାବଳନ, ଦୂରଗ ଶିକ୍ଷାରେ ଓ ପ୍ରଣିତ ଆଭ୍ୟାସରେ ବ୍ୟୟିତ ହେବ । ଏଥିପାଇଁ ପ୍ରତି ସ୍ତମ୍ଭ କରାଯାଇ କେବଳ ବହି ପ୍ରଶ୍ନ ପାଇଁ ସ୍ତମ୍ଭ କରାଯାଇଛି । ପ୍ରତି ଗଣିତ ପାଠର ଆରମ୍ଭରେ ତତ୍ ସମ୍ପର୍କୀୟ ମାନସଙ୍କର ଅନୁଶୀଳନ କରାଗଲେ କଟିନ ଗଣିତକୁ ମଧ୍ୟ ପିଲାମାନେ ସହଜରେ ସମାଧାନ କରିବାକୁ ସମର୍ଥ ହୋଇ ପାରନ୍ତେ ।

କ୍ରମ ୧ ସଂସ୍କାର — ୭ ପାଠ

୧ ।	ସୂକ୍ଷ୍ମା ପାଠର ଆଲୋଚନା (କ)	୧ମ ଓ ୨ୟ ନମ୍ବର (ଗଣିତସୂତ୍ରକ)
୨ ।	„	୩ୟ ଓ ୪ର୍ଥ ନମ୍ବର ।
୩ ।	„	୫ମ ନମ୍ବର ।
୪ ।	„	୬ଷ୍ଠ ଓ ୭ମ ନମ୍ବର ।
୫ ।	„	(ଖ) ୧ମ ଓ ୨ୟ ନମ୍ବର ।
୬ ।	„	(ଖ) ୩ୟ ନମ୍ବରର ସମାଧାନ ।

କମ୍ବଳ ୪ ସପ୍ତାହ ୨୪ ପାଠ

୧ ।	ପ୍ରକ୍ଷଣୀ ପାଠର ଆଲୋଚନା	(ଖ)ର ଚର୍ଯ୍ୟ ସ୍ତୁତି ନମ୍ବର ।
୨ ।	"	(ଗ)ର ୭ମ ଓ ୮ମ ନମ୍ବର ।
୩ ।	ପ୍ରକ୍ଷଣୀ ପାଠର ଆଲୋଚନା	(ଗ)ର ୧ମରୁ ୩ୟ ନମ୍ବର ।
୪ ।	"	(ଗ)ର ଚର୍ଯ୍ୟସ୍ତୁତି ନମ୍ବର ।
୫ ।	"	(ଗ)ର ୭ମ ଓ ୮ମ ନମ୍ବର ।
୬ ।	"	(ଘ)ର ୧ମ ରୁ ୩ୟ ନମ୍ବର ।
୭ ।	"	(ଘ)ର ଚର୍ଯ୍ୟସ୍ତୁତି ନମ୍ବର ।
୮ ।	"	(ଘ)ର ୭ମ ଓ ୮ମ ନମ୍ବର ।
୯ ।	"	(ଙ)ର ୧ମ ଓ ୨ୟ ନମ୍ବର ।
୧୦ ।	"	(ଙ)ର ୩ୟ ଓ ଚର୍ଯ୍ୟ ନମ୍ବର ।
୧୧ ।	"	(ଟ)ର ୫ମ ଓ ୬ୟ ନମ୍ବର ।
୧୨ ।	"	(ଡ)ର ୭ମ ନମ୍ବର ।
୧୩ ।	ବିଶଦ୍ଧାର ମଧ୍ୟରେ ସଂଖ୍ୟା ପରିଚୟ, ଅଙ୍କ ବହିର ୧୦ ରୁ ୧୩ ପୃଷ୍ଠା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆଲୋଚନା	
୧୪ ।	ପ୍ରଶ୍ନମାଳା ୨	୧୩ ପୃଷ୍ଠାର ୧ମ ନମ୍ବର ।
୨୦ ।	" ୨	୧୪ ପୃଷ୍ଠାର ୨ୟ ନମ୍ବର ।

୨୧ ।	ପ୍ରଶ୍ନମାଳା	୨	୧୫ ପୃଷ୍ଠାର	୩ୟ ନମ୍ବର
୨୨ ।	„	୨	୧୭ ପୃଷ୍ଠାର	୪ର୍ଥ ନମ୍ବର
୨୩ ।	„	୨	୧୭ ପୃଷ୍ଠାର	୫ମ ଓ ୬ଷ୍ଠ ନମ୍ବର
୨୪ ।	„	୨	୧୭ ପୃଷ୍ଠାର	୭ମ ଓ ୮ମ ନମ୍ବର

ଅଗଷ୍ଟ ୪ ସପ୍ତାହ — ୨୪ ପାଠ

୧ ।	ପ୍ରଶ୍ନମାଳା	୨	୧୮ ପୃଷ୍ଠାର	୯ମରୁ ୧୧ଶ ନମ୍ବର
୨ ।	„	୨	୧୯ ପୃଷ୍ଠାର	୧୨ଶରୁ ୧୫ଶ ନମ୍ବର
୩ ।	„	୨	୧୯ ପୃଷ୍ଠାର	୧୬ଶରୁ ୧୮ଶ ନମ୍ବର
୪ରୁ ୧୩ ।	ଗୁଣନ ଶିକ୍ଷା		୧୭ରୁ ୨୫ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଭ୍ୟାସ ଓ ମୁଖ୍ୟୀ କରଣ	
୧୪ ।	ପ୍ରଶ୍ନମାଳା	୩	୨୪ ପୃଷ୍ଠାର	୧ମ ନମ୍ବର
୧୫ ।	„	୩	୨୪ ପୃଷ୍ଠାର	୨ୟ ନମ୍ବର
୧୬ ।	„	୩	୨୪ ପୃଷ୍ଠାର	୩ୟ ନମ୍ବର
୧୭ ।	„	୩	୨୪ ପୃଷ୍ଠାର	୪ର୍ଥରୁ ୭ମ ନମ୍ବର
୧୮ ।	„	୩	୨୫ ପୃଷ୍ଠାର	୮ମରୁ ୧୧ଶ ନମ୍ବର
୧୯ ।	„	୩	୨୫ ପୃଷ୍ଠାର	୧୨ଶରୁ ୧୫ଶ ନମ୍ବର
୨୦ ।	„	୩	୨୬ ପୃଷ୍ଠାର	୧୫ରୁ ୧୭ଶ ନମ୍ବର

୨୧

ରୁ ମିଶ୍ରଗଣିତ ଭାଗଦିୟା ଶିକ୍ଷା ୨୭ ପୃଷ୍ଠାରୁ ୨୯ ପୃଷ୍ଠା ।

୨୪

ସେପ୍ଟେମ୍ବର ୪ ସପ୍ତାହ ୨୪ ପାଠ

୧ ।	ପ୍ରଶ୍ନମାଳା	୪	୨୯ ପୃଷ୍ଠାର	୧ମ ନମ୍ବର ।
୨ ।	„	୪	୩୦ „	୨ୟରୁ ୪ର୍ଥ ନମ୍ବର ।
୩ ।	„	୪	୩୦ „	୫ମରୁ ୭ମ „ ।
୪ ।	„	୪	୩୦ „	୮ମରୁ ୧୦ମ ନମ୍ବର ।

୫ ।

ରୁ ମୁଦ୍ରାମାପ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଚିତ୍ରସୂଚକ ପୁନରାଲୋଚନା ୩୨ ପୃଷ୍ଠାରୁ ୩୫ ପୃଷ୍ଠା ।

୭ ।

୮ ।	ପ୍ରଶ୍ନମାଳା	୫	୩୭ ପୃଷ୍ଠାର	୧ମରୁ ୩ୟ ନମ୍ବର ।
୯ ।	„	୫	୩୭ „	୪ର୍ଥରୁ ୬ଷ୍ଠ „ ।
୧୦ ।	„	୫	୩୭ „	୭ମରୁ ୯ମ „ ।
୧୧ ।	„	୫	୩୮ „	୧୦ମରୁ ୧୧ଶ „ ।

୧୨ ।	ପ୍ରଶ୍ନମାଳା ୫	୩୮ ପୃଷ୍ଠା	୧୨ଶ ଓ ୧୩ଶ ନମ୍ବର ।
୧୩ ।	” ୫	୩୮ ”	୧୪ଶ ଓ ୧୫ଶ ” ।
୧୪ ।	” ୫	୩୯ ”	୧୬ଶ ଓ ୧୭ଶ ” ।
୧୫ ।	” ୫	୩୯ ”	୧୮ଶ ଓ ୧୯ଶ ” ।
୧୬ ।	” ୫	୩୯ ”	୨୦ଶ ଓ ୨୧ଶ ” ।
୧୭ ।	” ୫	୩୯ ”	୨୨ଶ ନମ୍ବର ।
୧୮ ।	” ୫	୪୦ ”	୨୩ଶ ” ।
୧୯ ।	” ୫	୪୦ ”	୨୪ଶ ” ।
୨୦ ।	” ୫	୪୦ ”	୨୫ଶ ଓ ୨୬ଶ ନମ୍ବର ।
୨୧ ।	ଜମାଖଣ୍ଡ ... ପୃଷ୍ଠା ୪୧ରୁ ୪୩ ।		

ଛ

୨୪ । ବିଭିନ୍ନ ଓ ମାସିକ ଆଦାୟର ଆଲୋଚନା ।

ଅକ୍ଟୋବର ୩ ସପ୍ତାହ — ୧୮ ପାଠ

୧ ।	ପ୍ରଶ୍ନମାଳା ୬	୪୪ ପୃଷ୍ଠା	୧ମ ନମ୍ବର ।
୨ ।	” ୬	୪୪ ”	୨ୟ ନମ୍ବର ।
୩ ।	” ୬	୪୪ ”	୩ୟ ନମ୍ବର ।
୪ ।	” ୬	୪୪ ”	୪ୟ ନମ୍ବର ।
୫ ।	” ୬	୪୪ ”	୫ୟ ନମ୍ବର ।

୬ । ସମସ୍ତ-ପୃଷ୍ଠା ୪୭ରୁ ୪୯

ଛ

୧୦ । ବିଭିନ୍ନ ଆଦାୟର ଆଲୋଚନା ।

୧୧ ।	ପ୍ରଶ୍ନମାଳା ୭	୫୦ ପୃଷ୍ଠା	୧ମରୁ ୩ୟ ନମ୍ବର ।
୧୨ ।	” ୭	୫୦ ”	୪ର୍ଥ ଓ ୫ମ ନମ୍ବର ।
୧୩ ।	ସମସ୍ତର ଯୋଗ ଓ ବିୟୋଗ ୫୧ ପୃଷ୍ଠାରୁ ୫୪ ପୃଷ୍ଠାରେ ଥିବା ବିଭିନ୍ନ ଆଦାୟର ଆଲୋଚନା ।		

୧୮

ନଭେମ୍ବର ୪ ସପ୍ତାହ — ୨୪ ପାଠ

୧ ।	ପ୍ରଶ୍ନମାଳା-୮	୫୪ ପୃଷ୍ଠା	୧ମ ନମ୍ବର (ମାନ୍ୟତା)
୨ ।	” ୮	”	୨ୟ ” ”
୩ ।	” ୮	୫୫ ପୃଷ୍ଠା	୩ୟ ” ”
୪ ।	” ୮	”	ଲିଖିତାଙ୍କ ୧ମ ନମ୍ବର
୫ ।	” ୮	”	୨ୟ ନମ୍ବର ।

- ୭ । ପ୍ରଶ୍ନମାଳା । ୮ ୫୭ ପୃଷ୍ଠାର ଲକ୍ଷିତାଙ୍କ ୩ୟ ଓ ୪ର୍ଥ ନମ୍ବର ।
 ୭ । ” ୮ ୫୭ ” ୫ମ ଓ ୬ଷ୍ଠ ” ।
 ୮ । ” ୮ ୫୭ ” ୭ମ ନମ୍ବର ।
 ୯ । ପୁର ପଠିତ ସଂଖ୍ୟା ପରିଚୟ, ଗୁଣନ ଶକ୍ତି, ମୁଦ୍ରା ଓ ମାପ ।
 ୧୦ । ଜମାଖର୍ଚ୍ଚ ଓ ସମୟ ସମ୍ପର୍କୀୟ ଗଣିତର ପୁନରାବେଶନା ପାଇଁ
 ୧୦ । ବିଭିନ୍ନ ଗଣିତକ ପ୍ରଶ୍ନର ସମାଧାନ କରାଯିବ ।
 ୧୧ ।
 ୧୨ । ସମୟର ଗୁଣନ ଓ ଭାଗ- ପୃଷ୍ଠା ୫୭ରୁ ୫୯ ।
 ୧୩ ।

ଡିସେମ୍ବର ୩ ସପ୍ତାହ — ୧୮ ପାଠ

- ୧ । ପ୍ରଶ୍ନମାଳା-୧ ମାନସାଙ୍କ (୨୦) ପୃଷ୍ଠାର ୧ମ ଓ ୨ୟ ନମ୍ବର
 ୨ । ” ୯ ” ” ୩ୟ ଓ ୪ର୍ଥ ” ।
 ୩ । ” ୯ ଲକ୍ଷିତାଙ୍କ ” ୧ମ ନମ୍ବର ।
 ୪ । ” ୯ ” ୨୧ ପୃଷ୍ଠାର ୨ୟ ଓ ୩ୟ ନମ୍ବର ।
 ୫ । ” ୯ ” ୨୧ ପୃଷ୍ଠାର ୪ର୍ଥ ଓ ୫ମ ନମ୍ବର ।
 ୬ ।
 ୭ । ସାଧାରଣ ଉତ୍ତାମ ୨୨ ପୃଷ୍ଠାର ‘ଆଧାରଭଂ’ ବିଷୟର ଆଲୋଚନା ।
 ୮ ।
 ୯ ।
 ୧୦ । ହର ଓ ଲବର ଧାରଣା ପାଇଁ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରଶ୍ନ ।

- ୧୧ । ପ୍ରଶ୍ନମାଳା- ୧୦ ୨୪ ପୃଷ୍ଠା ମାନସାଙ୍କ ୧ମରୁ ୫ମ ନମ୍ବର ।
 ୧୨ । ” ୧୦ ” ” ୬ଷ୍ଠରୁ ୧୦ମ ନମ୍ବର ।
 ୧୩ । ” ୧୦ ୨୪ ପୃଷ୍ଠା ” ୧୧ଶ ଓ ୧୨ଶ ନମ୍ବର ।
 ୧୪ । ” ୧୦ ୨୪ ପୃଷ୍ଠା ” ୧୩ଶ ନମ୍ବର ।
 ୧୫ । ” ୧୦ ୨୪ ପୃଷ୍ଠା ” ୧୪ଶ ଓ ୧୫ଶ ନମ୍ବର ।
 ୧୬ । ” ୧୦ ଲକ୍ଷିତାଙ୍କ ୧ମ ରୁ ୩ୟ ନମ୍ବର ।
 ୧୭ । ” ୧୦ ” ୪ର୍ଥ ନମ୍ବର ।
 ୧୮ । ” ୧୦ ” ୫ର୍ଥ ନମ୍ବର ।

ଜାନୁଆରୀ ୪ ସପ୍ତାହ — ୨୪ ପାଠ

- ୧ । ପ୍ରଶ୍ନମାଳା ୧୦ ୨୭ ପୃଷ୍ଠାର ୫ମ ଓ ୬ଷ୍ଠ ନମ୍ବର ।
 ୨ । ” ” ୨୭ ” ୭ମ ଓ ୮ମ ” ।

* ଛୁ. ପ୍ରଶ୍ନାଳୀ ୧୦ ଲିଖିତାଙ୍କ ୭୭ ପୃଷ୍ଠାର ୧ମ ଓ ୧୦ମ ନମ୍ବର ।

୭ । ପ୍ରଶ୍ନମାଳା ୧୧ ମାନସାକ ୧ମ ଛୁ ଏବଂ ନମ୍ବର ।

८।   ,;   चर्षे बुद्धि श्रुति   ;;

୧। ପ୍ରଶ୍ନମାଳା ୧୧ ଲକ୍ଷିତାଙ୍କ ୧ମ ନମ୍ବର ।

१० ।   ;   ,   ।

୧୧ ।   ଶତ୍ରୁ ଓ ଚର୍ଚ୍ଚି ନୟର

୧୨ ।   ଃ   କମ ନୟନ ।

୧୩ । ଓଷ୍ଠ ନମ୍ବର ।

୧୪ ।   ଓମ ନମଃ ।

୧୫ ।   ,;   ଗମ ଓ ଏମ ନୟକ ।

୧୭।   ::   ଶେଷ ।

୧୨।   ଃ   ୧୭ର ଓ ୧୩ର ;; ।

୧୮।   ୧୪ଗ ଓ ୧୫ଗ   ; ।

୧୯ ରୁ ୨୪ । ସରଳ ଶିକ୍ଷକ ଧାରା- ୨୧ ପ୍ରସ୍ତାବ ୧୩ ପ୍ରସ୍ତାବ ।

ଫେବୃଆରୀ ୪ ସପ୍ତାହ — ୨୪ ପାଠ

୧। ପ୍ରଶ୍ନମାଳା ୧୨ ମାନସାଙ୍କ ୧ମ ରୁ ୪ର୍ଥ ।

୨୧ । ୧୨ ଲକ୍ଷ୍ମୀବାଳା ୧ମ ଓ ୨ୟ ନମ୍ବର ।

୩।   ୧୨ ଲକ୍ଷିତାଙ୍କ ଶୟନ ଓ ଚର୍ଚ୍ଚା   ୩।

୪୭୮ ।   ୧'ରେ ଶୁକା ଚନ୍ଦ୍ର ଉଦାହରଣକୁ ଉଦାହରଣେ ବୁଝିବା ।

୯ ଓ ୧୦ । ପ୍ରଶ୍ନମାଳା ୧୨ର ୨୫ ପୃଷ୍ଠାରେ ଥିବା ନିୟମର ୧ ଓ ୨କୁ ଇଡ଼ମ ରୂପେ ବୁଝି କାର୍ଯ୍ୟରେ ଲଗାଇବା ।

୧୧ । ପ୍ରଶ୍ନମାଳା ୧୩ ମାନସାଙ୍କ ୧ମ ଛୁ ଷ୍ଠ ନମ୍ବର ।

୧୨ ।   ,   ,   ଶମ ସ୍ତୁତି   ,   ।

୧୩ ।   “ ୧୩ ଲକ୍ଷିତାଙ୍କର ୧ମ ଓ ୨ୟ ” ।

(୧୪)   "   "   ଶତ୍ରୁ ଓ ପକ୍ଷୀ   "

'୫ ।   "   "   ଶମ୍ଭୁ ପ୍ରଭାକର   "

୧୭।   "   "   ଓମ ଓ ମ   "   ।

୧୭।   "   "   ସମ ଓ . ଯମ   "   ।

९८।   "   "   १९६७ १९६८   "

୧୩ ।   ୨୨   ୨୩   ୧୩ଶ୍ରୀ ଓ ୧୪ଶ୍ରୀ   ୨୫

୨୦ ।   "   "   ୧୫ ଶ୍ରୀ ୧୭ ଶ୍ରୀ

୨୧ ଛୁ ୨୪ । ଭଗ୍ନାଂଶ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଓ ସମସ୍ତର ଗୁଣେ ହରଣ ସଂପର୍କୀୟ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରଶ୍ନର ଆଲୋଚନା ।

୧ । ସମସ୍ତ ଓ କାର୍ଯ୍ୟାଧିକାରୀଙ୍କର ପ୍ରୟୋଗ
ପ୍ରଶ୍ନାମାଳା ୧୪ ମାନସାଙ୍କର ୧ମ ନମ୍ବର ।

୨ ।	”	”	୨ୟ ଛୁ ଫର୍ଥ ନମ୍ବର ।
୩ ।	”	”	୫ମ ଛୁ ୨ମ ନମ୍ବର ।
୪ ।	”	”	୮ମ ନମ୍ବର ।
୫ ଓ ୬ ।	”	”	ଉଦାହରଣ ଆଲୋଚନା ।
୭ ।	”	୧୫ ଲିଖିତାଙ୍କ	୧ମ ଛୁ ୩ୟ ନମ୍ବର ।
୮ ।	”	”	୪ର୍ଥ ଛୁ ୬ଷ୍ଠ ନମ୍ବର ।
୯ ।	”	”	୭ମ ଛୁ ୯ମ ନମ୍ବର ।
୧୦ ।	”	”	୧୦ମ ଛୁ ୧୨ଶ ନମ୍ବର ।
୧୧ ଛୁ ୧୩ ।	ସିକକଧାରାଗତ ବିଶେଷ ଆଲୋଚନାର ୧ମ ଓ ୨ୟ ଉଦାହରଣ ଓ ବିଭିନ୍ନ ମାନସାଙ୍କ ପ୍ରଶ୍ନ ।		
୧୪ ।	ପ୍ରଶ୍ନମାଳା ୧୬ ଲିଖିତାଙ୍କର ୧ମ ଓ ୨ୟ ନମ୍ବର ।		
୧୫ ।	”	”	୩ୟ ଓ ୪ର୍ଥ ନମ୍ବର ।
୧୬ ।	”	”	୫ମ ଓ ୬ଷ୍ଠ ନମ୍ବର ।
୧୭ ।	”	”	୭ମ ଓ ୮ମ ନମ୍ବର ।
୧୮ ।	”	”	୯ମ ଓ ୧୦ମ ନମ୍ବର ।

୧ ଛୁ ୩ । ସଚେଳରେଖା, ଭଗ୍ନୀ ଓ ରେଖାଃଶ୍ରୀ ।
 ୪ । ପ୍ରଶ୍ନମାଳା ୧୨ର ୧ମ ଛୁ ଅପ୍ତ ନୟାର ।
 ୫ । ସରଳରେଖା ଅଙ୍କନ ଓ ମାପ ।
 ୬ ।   ,,
 ୭ ଓ ୮ । କେତେକ ସେଷ ପରିଚୟ !
 ୯ । ପ୍ରଶ୍ନମାଳା ୧୩ ମାନସାଙ୍କ ୧ମ ଛୁ ଅପ୍ତ ।
 ୧୦ ।   ,, ଲିଖିତାଙ୍କ ୧ମ ନୟାର ।
 ୧୧ ।   ,,   ,, ୨ୟ ନୟାର ।
 ୧୨ ।   ,,   ,, ଅପ୍ତ ନୟାର ।
 ୧୩ । ବିବିଧ ପ୍ରଶ୍ନ (୦) ୧ମ ଛୁ ୫ମ ନୟାର ।
 ୧୪ ।   ,, ଶ୍ରେଣୀ ୧୦ମ
 ୧୫ ।   ,, (ଖ) ୧ମ ଛୁ ୫ମ ନୟାର ।
 ୧୬ ।   ,, ଶ୍ରେଣୀ ୧୦ମ ନୟାର ।

- ୧୭ । ବିବିଧ ପ୍ରଶ୍ନ (ଗ) ମେ ଛୁ ଖମ ନମ୍ବର ।
 ୧୮ ।   "   ଶୁଷ୍କ ଛୁ ୧୦ମ ନମ୍ବର ।
 ୧୯ ।   " (ଘ) ମେ ଛୁ ଖମ ନମ୍ବର ।
 ୨୦ ।   "   ଶୁଷ୍କ ଛୁ ୧୦ମ ନମ୍ବର ।
 ୨୧ ।   " (ଙ) ମେ ଛୁ ଖମ ନମ୍ବର ।
 ୨୨ ।   "   ଶୁଷ୍କ ଛୁ ୧୦ମ ନମ୍ବର ।
 ୨୩ ।   " (ଚ) ମେ ଛୁ ଖମ ନମ୍ବର ।
 ୨୪ ।   "   ଶୁଷ୍କ ଛୁ ୧୦ମ ନମ୍ବର ।

ମଢ଼ ୨ ସଂଗ୍ରହ — ୧୨ ପାଠ

ପୂର୍ବ ପଠିତ ସମସ୍ତ ବିଷୟର ପୁନଃଲେଖନା କରାଯିବ ।

ବିଶେଷ କରି ଭଗ୍ନାଂଶ, ଶେଷ ପରିଚୟ ଓ ରେଖା ଖଣ୍ଡ ଓ ରଖି ସଂପର୍କରେ

ଅଧିକ ଆଲୋଚନା କରାଯିବ। ବିଧେୟ ।

ସାମାଜିକ ପାଠ

ଆଗେ ବିଦ୍ୟାଳୟମାନଙ୍କରେ ଇତିହାସ ଓ ଭୂଗୋଳ ବିଷୟ ଦୁଇଟି ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଭାବରେ ଶିକ୍ଷା ଦିଆଯାଉଥିଲା । ଇତିହାସ ଓ ଭୂଗୋଳ ଆମକୁ ଆମ ସାମାଜିକ ସ୍ଥିତି ସଂପର୍କରେ ସଚେତନ କରାଏ । ଏହି ବିଷୟ ଦୁଇଟିର ସମାଜ ସହିତ ନିବିଡ଼ ସମ୍ପର୍କ ଥିବା ଦୃଷ୍ଟିରୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଏହି ବିଷୟ ଦୁଇଟିକୁ ‘ସାମାଜିକ ପାଠ’ ନାମରେ ଏକତ୍ର ଶିକ୍ଷା ଦିଆଯିବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଛି ।

ଶିକ୍ଷକ ମହାଶୟ ସାମାଜିକ ପାଠ ଶିକ୍ଷାଦାନର ଗୁରୁତ୍ୱ ସମ୍ପର୍କରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅବହତ ହୋଇ ଶିକ୍ଷାଦାନରେ ଗ୍ରହଣ ହେଲେ ଏହା ମହୋପକାର ସାଧନ କରିବ ।

ଇତିହାସ ବା ଭୂଗୋଳର କେତେକ ଶୁଷ୍କ ବିଷୟଗତ ଧାରଣା ଯୋଗାଇ ନଦେଇ ପଠିତ ବିଷୟ ଦ୍ୱାରା ଆମେ କିପରି ଏକ ସୁସ୍ଥ ସାମାଜିକ ଜୀବନ ଗଠନ କରିପାରିବା, ଆମ ସମାଜ ଉନ୍ନତ ହେବ ଏହିଲକ୍ଷ୍ୟ ରଖି ଅଧ୍ୟାପନା କାର୍ଯ୍ୟ ପରିଚାଳିତ ହେବା ବିଧେୟ । ଅଗତ ଘଟଣାର ଭଲମନ୍ଦ କଥା ବୁଝିବାକୁ ନେଇ ସୁନ୍ଦର ଭବିଷ୍ୟତ ଗଠନ ପାଇଁ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ମୂଳରୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ମଧ୍ୟ ସାମାଜିକ ପାଠର ଲକ୍ଷ୍ୟ ହେବା ଉଚିତ ।

ଶିକ୍ଷାଦାନ ସମୟରେ ସମାଜପ୍ରତି ଆମର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ, ଜାତୀୟ ସଂଘତ, ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ସୌହାର୍ଦ୍ଦ୍ୟ ପ୍ରଭୃତି ସବୁଗୁଣ ଗୁଡ଼ିକର ବିକାଶପ୍ରତି ଦୃଷ୍ଟି ଦିଆଯିବ ।

ଜାତି ଧର୍ମ ଓ ଶ୍ରାବକୁ କେନ୍ଦ୍ର କରି ଆମଭିତରେ ଯେଉଁ ସବୁ ଅନ୍ଧ ବିଶ୍ୱାସ ଓ କୁସଂସ୍କାରମାନ ରହିଅଛି ସେଗୁଡ଼ିକ ଶିଶୁ ମନରୁ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଅପସାରିତ କରିବା ଦିଗରେ ଶିଶୁଙ୍କୁ ଚେଷ୍ଟା କରାଯିବ ।

ଏହି ବିଷୟର ଅଧ୍ୟାପନା ସମୟରେ ଖାଲି ବହି ଧରି ନପଢାଇ ବହୁ ବିଭିନ୍ନ ଉଦାହରଣ ଆଲୋଚନା ଓ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଅନୁଭୂତିର ଉପଯୋଗ କରାଯିବ । ବିଭିନ୍ନ ସାହିତ୍ୟାଦି ଓ ଭୌଗୋଳିକ ସ୍ଥାନର ପରିଚ୍ଛେଦ, ପରିଦର୍ଶନ ଏବଂ ସାମାଜିକ ଆଦର ଅପରିହାର୍ଯ୍ୟ ଆବଶ୍ୟକତା ଅଛି ।

— — —

ସାପ୍ତାହିକ ୪ ପାଠ ହେବାବେଳେ ବର୍ଷକୁ ୪୦ $\times$ ୪ = ୧୬୦ ପାଠ

ଶ୍ରେଣୀପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ‘ସାମାଜିକ ପାଠ’ ପୁସ୍ତକ ୧୬୦ ଟି ପାଠରେ ଶିକ୍ଷା- ଦିଆଯିବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଛି । ମାନଚିତ୍ର ଅଙ୍କନ ଓ ମାନଚିତ୍ର ଅଧ୍ୟୟନ ଉପରେ ଅଧିକ ଗୁରୁତ୍ୱ ଆବେଷ କରାଯାଇଛି । ପିଲାମାନେ ବହୁଳ ଭାବରେ ମାନଚିତ୍ର ଅଙ୍କନ କରି ସେ ସଂପର୍କରେ ବିଶେଷ ଦକ୍ଷତା ଅର୍ଜନ କରିବା ପାଇଁ ଲକ୍ଷ୍ୟ ରଖାଯିବ ।

ଜୁନ୍ ୧ ସପ୍ତାହ — ୪ ପାଠ

- ୧ । ମାନବରୁ ଶରତ ଓ ତାହାର ପଡ଼ୋଶୀ ଦେଶ ବିଷୟରେ ଧାରଣା ।
 ୨ । କଳାପଟାରେ ଶରତ ମାନବର ଅଙ୍କନ କରିବା । (ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ଦ୍ଵାରା)
 ୩ । ପିଲାମାନେ ଖାତାରେ ପଡ଼ୋଶୀ ଦେଶ ଓ ଚତୁର୍ଥୀମା ଚିତ୍ରିତ କରିବା ।
 ୪ । ଅଙ୍କିତ ମାନବରେ ପଡ଼ୋଶୀ ଦେଶ ଓ ଚତୁର୍ଥୀମା ଚିତ୍ରିତ କରିବା ।

ଜୁଲାଇ ୪ ସପ୍ତାହ — ୧୭ ପାଠ

(୧ମ ଅଧ୍ୟାୟ)

- ୧ । ଆମ ଦେଶର ପ୍ରାକୃତିକ ବିଶେଷ ଓ ପାଣି ପାଗର ଧାରଣା ।
 ୨ । ଶରତର ଆଂଶିକ ମାନବର ଅଙ୍କନ (ଦକ୍ଷିଣଶରତ, ଶ୍ରୀଲଙ୍କା)
 ୩ । ଶରତର ଚତୁର୍ଥୀମା ଓ ପଡ଼ୋଶୀ ରାଜ୍ୟର ନୋଟ୍ ପ୍ରଦାନ ।
 ୪ । ଉପହାସ ଓ ଅନୁସମ୍ଭବ ଧାରଣା (କୁମାରଙ୍କା)
 ୫ ଓ ୬ । ଶରତର ପ୍ରାକୃତିକ ବିଶେଷ ମାନବର ଅଙ୍କନ ।
 ୭ । ଶରତର ପ୍ରାକୃତିକ ମାନବରେ ପାଞ୍ଚଟି ପ୍ରାକୃତିକ ବିଶେଷ ଚିତ୍ରାଙ୍କନ ।
 ୮ । ମାନବରେ କେଉଁ ବିଶେଷ ପାଇଁ କେଉଁ ରଙ୍ଗ ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇଛି ଜାଣିବା ।
 ୯ । ଶରତର ନୟା ବିଷୟରେ ଧାରଣା ।
 ୧୦ । ଶରତର ନୟା ଚିତ୍ରିତ ମାନବର ଅଙ୍କନ ।
 ୧୧ । ଶରତରେ ନୟାଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ପତ୍ତି ଓ ପତନ ସ୍ଥାନ ବିଷୟରେ ନୋଟ୍ ପ୍ରଦାନ ।
 ୧୨ । ଉତ୍ତର ଶରତରେ ନୟା ସବୁ ବର୍ଷ ସାରା ପାଣିପୂର୍ଣ୍ଣ ରହିବାର କାରଣ ଓ ଉତ୍ତର ଶରତର ସମତଳ ଭୂମି ଅତି ଉତ୍ତର କହିଲେ ? ଏ ବିଷୟରେ ଧାରଣା ପ୍ରଦାନ ।
 ୧୩ । ଦକ୍ଷିଣ ଶରତର ନୟା ସଂପର୍କରେ ଆଲୋଚନା ଓ ନୋଟ୍ ପ୍ରଦାନ ।
 ୧୪ । ଆମ ଦେଶର ପାଣି ପାଗ ।
 ୧୫ । ମୌସୁମୀବାୟୁର ଧାରଣା ।
 ୧୬ । ଆମଦେଶରେ ବର୍ଷା ।

ଅଗଷ୍ଟ ୪ ସପ୍ତାହ ୧୭ ପାଠ

- ୧ । ଆମ ଦେଶରେ ବର୍ଷା ।
 ୨ । ଶରତର ମାନବର ଅଙ୍କନ କରି ତହିଁରେ ଦକ୍ଷିଣ-ପୂର୍ବ ମୌସୁମୀ ବାୟୁର ଗତିପଥକୁ ଖର ଚିତ୍ରିତ କରିବା ।
 ୩ । ମୌସୁମୀ ବାୟୁଦ୍ଵାରା କେଉଁଠି ଅଧିକ ଓ କେଉଁଠି ଅଳ୍ପ ବର୍ଷା ହୁଏ ଜାଣିବା ?
 ୪ । ଶରତର ମାନବର 'ଉତ୍ତର ପୂର୍ବ ମୌସୁମୀ ବାୟୁ'ର ଗତିପଥ ଚିତ୍ରିତ କରିବା ।

- ୫ । ଏହି ଉତ୍ତର-ପୂର୍ବ ମୌସୁମୀ ବାୟୁ କେଉଁଠି ବର୍ଷା କରେ ? କାହିଁକି ?
 ୬ ଓ ୭ । ଆମ ଦେଶରେ ଥିବା ମରୁଅଞ୍ଚଳର ଧାରଣା । ମରୁଭୂମି ହେବାର କାରଣ କଅଣ ?
 ମରୁ ଅଞ୍ଚଳର ଶାବନଯାତ୍ରା ।
 ୮ ରୁ ୧୦ । ବହୁତ ଶୁଷ୍କ ପୃଷ୍ଠାରେ ଥିବା ମନେରଖର ଉତ୍ତରଗୁଡ଼ିକ ପିଲମାନଙ୍କୁ ବାରମ୍ବାର ବୁଝାଇ
 ଦିଅନ୍ତି ଓ ତାହା ଯେପରି ସେମାନଙ୍କର ମନେ ରହିଯାଏ ଦେଖିବାକୁ ହେବ ।
 ୧୧ । ଉତ୍ତର ଦିଅ ଗମ ପୃଷ୍ଠାର ୧ମ ନମ୍ବରରୁ ୪ର୍ଥ ନମ୍ବର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମାଧାନ ।
 ୧୨ । ,, ୫ମ ଓ ୬ଷ୍ଠ ନମ୍ବରର ସମାଧାନ ।
 ୧୩ ଓ ୧୪ । ଗ୍ରୀଷ୍ମର ମାନବସ ଅଜନ କର ତହିଁରେ ପ୍ରାକୃତିକ ବସ୍ତ୍ରର ଚିହ୍ନାଇବା ।
 ୧୫ । ମାନବସରେ (ଉତ୍ତରଗ୍ରୀଷ୍ମର) ନୟା ଚିହ୍ନାଇବା ।
 ୧୬ । ,, ଦକ୍ଷିଣଗ୍ରୀଷ୍ମର ନୟା ଚିହ୍ନାଇବା ।

ସେପ୍ଟେମ୍ବର ୪ ସପ୍ତାହ — ୧୭ ପାଠ (ଦ୍ଵିତୀୟ ଅଧ୍ୟାୟ)

- ୧ । ଆମ ଦେଶର ପ୍ରାକୃତିକ ସଂପଦ ଓ ତାହାର ବ୍ୟବହାର ।
 ୨ ରୁ ୪ । ବଣ ଜଙ୍ଗଲ ।
 ୫ । ଭୂରାଶି ଭୂମି ।
 ୬ । ଆମର ଗୃହପାଳିତ ପଶୁ ।
 ୭ ଓ ୮ । ଆମ ଦେଶର ଫସଲ ।
 ୯ । ଆମ ଦେଶର କଳ କାରଖାନା ।
 ୧୦ । ଜଳ ସଂପଦର ଉପଯୁକ୍ତ ବ୍ୟବହାର ।
 ୧୧ । ଶ୍ଵାସକୃଦ୍, ଦାମୋଦର ଉପତ୍ୟକା ।
 ୧୨ । ଗ୍ରୀଷ୍ମ ନିଘର, ନାଗାଜୁନ ସାଗର ।
 ୧୩ । ଆମ ଦେଶର ମହ୍ୟ ସଂପଦ ।
 ୧୪ ଓ ୧୫ । ଆମ ଖଣିଜ ସଂପଦ ।
 ୧୬ । ଆମର ଲୋକ ସଂପଦ ।

ଅକ୍ଟୋବର ୩ ସପ୍ତାହ — ୧୭ ପାଠ

- ୧ । ୧୫ ପୃଷ୍ଠାରେ ଥିବା ମନେରଖର ୧୪ ଗୋଟି ଉତ୍ତରକୁ ପିଲମାନଙ୍କୁ ଉତ୍ତମ ରୂପେ ବୁଝାଇ
 ନୋଟ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ ।
 ୪ । ‘ଉତ୍ତର ଦିଅ’ ୧ମ ରୁ ୩ୟ ପ୍ରଶ୍ନର ସମାଧାନ ।
 ୫ । ,, ୪ର୍ଥ ରୁ ୬ଷ୍ଠ ପ୍ରଶ୍ନର ସମାଧାନ ।
 ୬ । ,, ୭ମ ରୁ ୧୦ମ ,, ।

- ୭ । ଉତ୍ତର ଦିଅଁର ୧୧ଶ ଛୁ ୧୩ଶ ପ୍ରଶ୍ନର ସମାଧାନ ।
 ୮ ।   ,,   ୧୪ଶ ଓ ୧୫ଶ   ,,   ।
 ୯ ଓ ୧୦ । ଭାରତମାନଚିତ୍ର ଅଙ୍କନ କରି ସେଥିରେ ନୋଇଲ ଲୁଡ଼ା ଓ ଖଣିଜ ତେଲ ମିଳୁଥିବା
                   ସ୍ଥାନଗୁଡ଼ିକ ଚିହ୍ନିତ କରିବା ।
 ୧୧ ଓ ୧୨ । ଭାରତ ମାନଚିତ୍ରରେ ଧାନ, ଗହମ ଓ କଫି ଅଧିକ ହେଉଥିବା ଅଞ୍ଚଳମାନ ଚିହ୍ନିତକରିବା ।

ନଭେମ୍ବର ୪ ସପ୍ତାହ — ୧୭ ପାଠ

(୩ୟ ଅଧ୍ୟାୟ)

- ୧୫ ୨ । ଆମ ଦେଶର ଗମନା ଗମନ ଯୋଗାଯୋଗ ।
 ୩ ।   ,,   ରେଳପଥ ।
 ୪ ।   ଓଡ଼ିଶାର ମାନଚିତ୍ର ଅଙ୍କନ ।
 ୫ ।   ଭୂମିରେ ବଢ଼ିଲା ଜଳ ଚିହ୍ନିତ କରିବା ।
 ୬ ।   ଓଡ଼ିଶାରେ ଯାଇଥିବା ରେଳପଥ ଦେଖାଇବା ।
 ୭ ଓ ୮ । ଜଳପଥ
 ୯ ।   ଆକାଶ ପଥ ।
 ୧୦ ।   ଯୋଗାଯୋଗ (ଚିଠି, ଟେଲିଗ୍ରାମ, ଟେଲିଫୋନ୍)
 ୧୧ ।   ଯୋଗାଯୋଗ (ରେଡ଼ିଓ, ଟେଲିଭିଜନ) ।
 ୧୨ ଓ ୧୩ । ୨୩ ପୃଷ୍ଠାର ‘ମନୋରଞ୍ଜ’ର ୧୯ ଗୋଟି ଉତ୍ତର ପିଲାମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବାରମ୍ବାର ଆଲୋଚିତ
                   ହୋଇ ନୋଟ୍ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ ।
 ୧୪ ।   ‘ଉତ୍ତର ଦିଅଁର’ ୧ମ ଛୁ ୪ର୍ଥ ନମ୍ବର ସମାଧାନ ।
 ୧୫ ।   ,,   ୫ମ ଛୁ ୮ମ   ,,   ।
 ୧୬ ।   ,,   ୯ମ ଛୁ ୧୨ଶ   ,,   ।

ଡିସେମ୍ବର ୩ ସପ୍ତାହ — ୧୨ ପାଠ

(୪ର୍ଥ ଅଧ୍ୟାୟ)

- ୧   ସ୍ମୃତିରୁ ଭାରତର ମାନଚିତ୍ର ଅଙ୍କନ ।
 ୨ ଓ ୩ । ଭାରତ ମାନଚିତ୍ରରେ ୨୨ଟି ରାଜ୍ୟ ଚିହ୍ନିତ ହେବ ।
 ୪ ।   ଭାରତ ମାନଚିତ୍ରରେ ବଢ଼ିଲା ୯ଟି କେନ୍ଦ୍ର ଶାସିତ ଅଞ୍ଚଳ ଚିହ୍ନିତ କରିବା ।
 ୫ ।   କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରର ଧାରଣା ଓ ଆମଦେଶରେ କଥିତ ବଢ଼ିଲା ଭାଷା ।
 ୬ ଓ ୭ । ଭାରତର ବଢ଼ିଲା ଧର୍ମ — ହିନ୍ଦୁ, ବୌଦ୍ଧ, ଜୈନ, ଇସଲାମ୍, ଖ୍ରୀଷ୍ଟ ଓ ଶିଖ୍ ।
 ୮ ।   ଭାରତର ବଢ଼ିଲା ଅଞ୍ଚଳର ପୋଷାକପିନ୍ଧ ।
 ୯ ।   ବଢ଼ିଲା ପୁଲେ ମଧ୍ୟ ଆମେ ସମସ୍ତେ ଭାରତୀୟ ।

- ୧୦ । ୨୮ ଓ ୨୯ ପୃଷ୍ଠାରେ ଥିବା 'ମନେରଖର' ୧୦ଟିଯାକ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ।
 ୧୧ । ଉତ୍ତର ଦିଅର ୧ମ ଓ ୨ୟ ପ୍ରଶ୍ନର ସମାଧାନ ।
 ୧୨ । ,, ୩ୟ ଛୁ ୫ମ ,, ,, ।

ଜାନୁଆରୀ ୪ ସପ୍ତାହ ୧୭ ପାଠ (୫ମ ଅଧ୍ୟାୟ)

- ୧ । ଆମ ସମ୍ବିଧାନ ଆମମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଏକତା ଆଣିଛି । (ଆଲୋଚନା)
 ୨ । ଆମ ଜାତୀୟ ପତାକା ଓ ତାର ପ୍ରତ୍ନବ ।
 ୩ ଓ ୪ । ଆମ ଜାତୀୟ ସଙ୍ଗୀତ ।
 ୫ । ଆମ ଜାତୀୟ ଉତ୍ସବ ।
 ୬ ଓ ୭ । ଭାରତର ବନ୍ୟ ଓ ରକ୍ଷାଶୀ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ମାନଚିତ୍ର ।
 ୮ । ମନେରଖର ୪ ଟିଯାକ ଉତ୍ତର ପିଲାମାନେ ଉତ୍ତମରୂପେ ପଢ଼ି ବୁଝି ମନେ ରଖିଛନ୍ତି ୩ ନାହିଁ
 ତାହାର ଆଲୋଚନା ।
 ୧୦ । 'ଉତ୍ତର ଦିଅ'ରେ ଥିବା ପ୍ରଶ୍ନରୁ ୧ମ ଓ ୨ୟ ନମ୍ବର ।
 ୧୧ । ,, ୩ୟ ଓ ୪ର୍ଥ ନମ୍ବର ।
 ୧୨ ଓ ୧୩ । ,, ୫ମ ଓ ୬ମ ନମ୍ବର ।
 ୧୪ । ଜାତୀୟ ପତାକାର ଚିତ୍ର ଅଙ୍କନ ।
 ୧୫ ଓ ୧୬ । ଜାତୀୟ ସଙ୍ଗୀତର ମୁଖ୍ୟତା ଓ କରଣ ଆବୃତ୍ତି ।

ଫେବ୍ରୁଆରୀ ୪ ସପ୍ତାହ — ୧୭ ପାଠ (୬ଷ୍ଠ ଅଧ୍ୟାୟ)

(ଆମ ଜୀବନକୁ ସୁନ୍ଦର ଓ ସରସ କରିଥିବା ବେତେ ବୃକ୍ଷ)

- ୧ । ଶ୍ରେଣୀ ସଂସ୍କୃତିର ଗଠନ ।
 ୨ ଓ ୩ । ଆମର ସଂସ୍କୃତି ।
 ୪ ଓ ୫ । ଐତିହାସିକ ଖର୍ଚ୍ଚ ଓ ପ୍ରକୃତି ।
 ୬ । ଚିତ୍ରକଳା ।
 ୧୦ । ଶ୍ରେଣୀ ଓ ଲିପି, ଭାରତର ବିଭିନ୍ନ ଧର୍ମ ଓ ପର୍ବପର୍ବାଣି ।
 ୧୧ ଓ ୧୨ । ଭାରତର ପୋଷାକପିନ୍ଧ, ସଙ୍ଗୀତ, ନୃତ୍ୟ ଓ ଖେଳ କ୍ଷେତ୍ରର ।
 ୧୪ । ହାତକାମ ।
 ୧୫ । କେଉଁଠି କେଉଁ କିନ୍ନର ମିଳେ ତାହାର ନୋଟ ପ୍ରଦାନ ।
 ୧୬ । ଆମ ସଂସ୍କୃତିକୁ ଉନ୍ନତ କରିଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ ସଂପର୍କରେ ଆଲୋଚନା ଓ ସଂକ୍ଷିପ୍ତ
 ଚିତ୍ରପ୍ରଣୀ ପ୍ରଦାନ — (ବୁଦ୍ଧ, ଅଶୋକ, କାଳିଦାସ, ରାଜା, ଶାରଦେବ ଆଦି) ।

ମାର୍ଚ୍ଚ ୩ ସପ୍ତାହ — ୧୭ ପାଠ

- ୧ । ମନେରଖ ର ଦଶହରାକ ଉତ୍ତର ଉତ୍ତମରୂପେ ଆଲୋଚନା ହୋଇ ନୋଟ୍ ଡାକ ଦିଆଯିବ ।
 ୨ । ଉତ୍ତରଦିଅ ର ୧ମ ଓ ୨ୟ ପ୍ରଶ୍ନ ।
 ୩ । ,, ୩ୟ ଓ ୪ର୍ଥ ପ୍ରଶ୍ନ ।
 ୪ । ,, ୫ମ ଓ ୬ଷ୍ଠ ପ୍ରଶ୍ନ ।
 ୫ । କେତେକ ବାଦ୍ୟ ଯନ୍ତ୍ରର ରେଖାଚିତ୍ର ଅଙ୍କନ ।
 ୬ । କେତେକ ବାଦ୍ୟଯନ୍ତ୍ରର ରେଖାଚିତ୍ର ଅଙ୍କନ ।
 ୭ । (୨ମ ଅଧ୍ୟାୟ) କେଉଁମାନେ ଆମ ଦେଶକୁ ଗଢ଼ିଛନ୍ତି ?
 ୮ । ଅଶୋକ ।
 ୯ । ଖାରବେଳ ।
 ୧୦ । ଆକବର ।
 ୧୧ । ଶିବାଜୀ ।
 ୧୨ । ଗଜା ରାମମୋହନ ରାୟ ।

ଏପ୍ରିଲ ୪ ସପ୍ତାହ — ୧୭ ପାଠ

- ୧ । ଉତ୍କଳମଣି ଗୋପବନ୍ଧୁ ।
 ୨ । କାଳଦାସ, ରାମାନାଥ ।
 ୩ । ସରୋଜିନୀ ନାଇଡୁ ।
 ୪ । ଆର୍ଯ୍ୟଭଟ୍ଟ ।
 ୫ । ସି. ଭି. ରାମଣ ।
 ୬ । କବୀର ।
 ୭ । ତୁଳସୀ ଦାସ ।
 ୮ । ‘ମନେରଖ’ରେ ଥିବା ୫ଟି ଯାକ ଉତ୍କଳର ଆଲୋଚନା ଓ ନୋଟ୍ ପ୍ରଦାନ ।
 ୯ । ଉତ୍କଳ ଦିଅର ୧ମରୁ ୫ମ ପ୍ରଶ୍ନ ।
 ୧୦ । ,, ୬ଷ୍ଠରୁ ୧୦ମ ପ୍ରଶ୍ନ ।
 ୧୧ । ,, ୧୧ଶରୁ ୧୫ଶ ପ୍ରଶ୍ନ ।

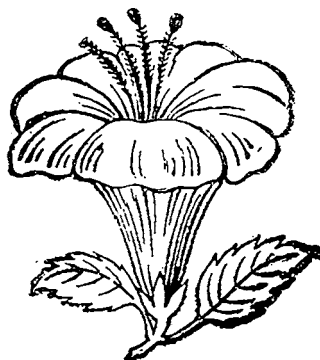
(ଅଷ୍ଟମ ଅଧ୍ୟାୟ)

- ୧୨ । ସ୍ଵାଧୀନତା ପାଇଁ ଆମର ଆନ୍ଦୋଳନ, ଇଂରେଜ ଶାସନ ବସ୍ତେରେ ଲେକକ ଅସନ୍ତୋଷ ।
 ୧୩ । ସିପାହୀ ବିଦ୍ରୋହ ।
 ୧୪ । ଜାଗସୁ କଂଗ୍ରେସ ।
 ୧୫ । ସ୍ଵତନ୍ତ୍ରୀ ଆନ୍ଦୋଳନ, ମହାତ୍ମାଗାନ୍ଧୀ ଓ ଅସହଯୋଗ ଆନ୍ଦୋଳନ ।
 ୧୬ । ମୌଲାନା ଆଜାଦ୍ ଓ ଜବାହରଲାଲ ।

ମଇ ମାସ ୨ ସପ୍ତାହ   ୮ ପାଠ

- ୧ । ଭରତର ସ୍ୱାଧୀନତା ଲଭ ଓ ଜାତୀୟବାହୁଜ୍ଞ ଗଠନ (ସୁଭାଷବୋଷ)
୨ । ‘ମନେଇଖ’ର *ଟିପାକ ଉତ୍ତରର ବିଶଦ ଆଲୋଚନା ଓ ନୋଟ୍ ପ୍ରଦାନ ।
୩ । ‘ଉତ୍ତରବିଧି’ର ୧ମ ଶ୍ଳୋକ ପ୍ରଶ୍ନ ।
୪ ।   ,   ୪ର୍ଥ ଶ୍ଳୋକ ପ୍ରଶ୍ନ ।
୫ ଓ ୬ । ପୁନରାଲୋଚନା ।

ବାର୍ଷିକ ପରୀକ୍ଷା

ସାଧାରଣ ବିଜ୍ଞାନ

ବର୍ତ୍ତମାନ ବିଜ୍ଞାନ ଯୁଗ । ବିଜ୍ଞାନ ଅନୁଶୀଳନ କରି ମନୁଷ୍ୟ ଅସମ୍ଭବକୁ ସମ୍ଭବ କରିପାରୁଛି । ବିଜ୍ଞାନର ଉନ୍ନତ ଦ୍ଵାରା ଆମର ଓ ଆମ ସାମାଜିକ ଜୀବନର ବହୁ ଉନ୍ନତ ସାଧିତ ହେଉଛି । ଭବିଷ୍ୟତରେ ଆହୁରି ବହୁ ସୁଖ ସୁବିଧାର କବ୍ଵଳା କରି ମନୁଷ୍ୟ ସତତ ବିଜ୍ଞାନର ଅନୁଶୀଳନରେ ବ୍ୟାପ୍ତ ଅଛି ।

ଆନ୍ୟାନ୍ୟ ଦେଶ ବୁଲିଲାରେ ଆମ ଦେଶର ଶିକ୍ଷା ଅନେକ ପଦ୍ଧତିରେ ଅଛି । ଅନ୍ୟ ଉନ୍ନତ ଦେଶର ପିଲାମାନେ ବିଜ୍ଞାନ ବିଷୟରେ ଯେଉଁ ବୟସରେ ଯେଉଁସବୁ ବିଷୟମାନ ଶିକ୍ଷା ପାଉଛନ୍ତି ଆମ୍ଭେମାନେ ସେହି ପ୍ରକାର ପିକାପାଇଁ ଖର୍ଚ୍ଚ ସମୟ ଲାଗିଯାଇ ଶାରେ । ତଥାପି ଶିଶୁ ବ୍ୟାଳୟରେ ପ୍ରବେଶ କରିବା ଠାରୁହି ତାକୁ ବିଜ୍ଞାନ ସଂପର୍କରେ କିଛି କିଛି ଶିକ୍ଷା ଦିଆଯିବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଛି । ଏହି ଉଦ୍ୟମ ଅବ୍ୟାହତ ରଖାଯାଇ ପାରିଲେ ଆମେ ଆମ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଅନ୍ୟ ଦେଶ ସହିତ ସମକକ୍ଷ କରାଇ ପାରିବାରେ ସକ୍ଷମ ସୃଷ୍ଟି ହେବ ନାହିଁ ।

ଶିକ୍ଷକ ନିଜେ ଉତ୍ତମରୂପେ ଚିନ୍ତାକରି, ପ୍ରତ୍ୟେକ ଆବଶ୍ୟକ ହେଉଥିବା ଉପକରଣସହ ଚିତ୍ତକର୍ଷିତ ପ୍ରଣାଳୀରେ ବିଜ୍ଞାନ ଶିକ୍ଷାଦାନ ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ଶ୍ରେଣୀକୁ ଆସିବା ଏକାନ୍ତ ପ୍ରୟୋଜନ । ଅନ୍ୟଥା ଶିକ୍ଷାଦାନ ନିଷ୍ଫଳ ହେବ ।

ବିଜ୍ଞାନର ବିଭିନ୍ନ ପଦ୍ଧତିଗୁଡ଼ିକୁ ପିଲାମାନେ ନିଜେ କରିବାର ସୁଯୋଗ ପାଇଲେ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ-ଜ୍ଞାନାର୍ଜନ ସଫଳ ପ୍ରଭୃତି ଆନନ୍ଦଲାଭ କରିଥାନ୍ତି । ଶିକ୍ଷକ ମହାଶୟ ଏ ସୁଯୋଗରୁ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ବଞ୍ଚିତ କରିବେ ନାହିଁ । ବିଭିନ୍ନ ପଦ୍ଧତି ପ୍ରଦର୍ଶନ ପାଇଁ ଅନେକ ଉପକରଣର ଆବଶ୍ୟକତା ଅଛି । ଏହା କେହି ଅସୀମାର କରିବେ ନାହିଁ । ବର୍ଷାଋତୁରୁ ସମୁଦାୟ ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକ ପାଇଁ କି କି ଏକାନ୍ତ ଅପରିହାର୍ଯ୍ୟ ଉପକରଣର ଆବଶ୍ୟକତା ଅଛି, ଶିକ୍ଷକ ତ ର ଏକ ତାଲିକା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଯଥା ସମ୍ଭବ ଉପକରଣ ଗୁଡ଼ିକ ସଂଗ୍ରହ କରିବା ପାଇଁ ଉଦ୍ୟମ କରିବେ । ଅନେକ ଉପକରଣ ଶିକ୍ଷକ ନିଜେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି-ପାରିବେ । ଉପକରଣ ନାହିଁ; କିମ୍ବଦିନ ପଡ଼ାହେବ ଏସବୁ କଥା ସତ୍ୟରେ କୁହାଯାଇ ଶାରେ; ମାତ୍ର ଆମର ଦିନମ୍ ପରାମର୍ଶ ଏ ଦେଶର ଶିଶୁଙ୍କୁ ଏ ଦେଶର ଭବିଷ୍ୟତ । ସେମାନଙ୍କୁ ଉପଯୁକ୍ତ ମଣିଷ କରି ଗଢ଼ିବାର ଯେଉଁ ଗୁରୁତ୍ଵପୂର୍ଣ୍ଣ ଶିକ୍ଷକ ଗ୍ରହଣ କରିଛନ୍ତି ସେ କଥାଟିକୁ କର୍ମନିକାଳେ ବିସ୍ମୃତ ନହୋଇ ଅଗ୍ରସର ହେବାକୁହି ହେବ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ବ୍ୟାଳୟକୁ ବିଜ୍ଞାନ ଉପକରଣରେ ସୁସଜ୍ଜିତ କରିବା ନିକଟ ଭବିଷ୍ୟତରେ ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ । ତଥାପି ଆପଣମାନଙ୍କୁ ତେଣୁ କରିବାକୁ ହେବ ।

— — — — —

ସାପ୍ତାହିକ ଟପାଠ ବାଷ୍ପିକ ଟ X ଟ = ୧୭୦ ପାଠ
 କୁନ୍ ୧ ସପ୍ତାହ — ଟପାଠ

- ୧ । ପ୍ରଥମରୁ ଥିବା ଚନ୍ଦ୍ର ଚନ୍ଦ୍ରଗାଟି ଚନ୍ଦ୍ରରେ ଅଲଗା ।
- ୨ । ପୃଥିବୀର କଳ୍ପ ଓ ଗ୍ରହ ମାନଙ୍କର ଗତି ।
- ୩ । ସୌର ଜଗତ ।
- ୪ । ଗ୍ରହମାନେ କପର ସୂର୍ଯ୍ୟ ବୃକ୍ଷପଟେ ବୁଲନ୍ତି ।

କୁଲ୍ଲର ଟ ସପ୍ତାହ — ୧୭ ପାଠ

- ୧ । କଷ୍ଟ, ଅକ୍ଷ, ଆବର୍ତ୍ତନ ଓ ପରିବର୍ତ୍ତନର ଧାରଣା ।
- ୨ । ମହାକର୍ଷଣ ଓ ମାଧ୍ୟ କର୍ଷଣ; ଗ୍ରହମାନେ କେଉଁଠି ଆଲୋକ ପ୍ରାପ୍ତ ।
- ୩ । ଗ୍ରହମାନଙ୍କର ପୃଷ୍ଠ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ୭ଟି ଜାଣିବା କଥା ।
- ୪ । ପୃଥିବୀର ପରିବର୍ତ୍ତନ ।
- ୫ ରୁ ୮ । ଗ୍ରହପରିବର୍ତ୍ତନ ।
- ୯ । କ୍ରମେ କ୍ରମେ ଶିଖିଲର ପରୀକ୍ଷା (ପୃଷ୍ଠା ୭)
- ୧୦ । ଅନୁଶୀଳନ ୧ର ୧୨ ପ୍ରଶ୍ନ ।
- ୧୧ ।   ,   ୧ର ୨ୟ , ।
- ୧୨ ।   ,   ୧ର ୩ୟ , ।
- ୧୩ ।   ,   ୧ର ୪ର୍ଥ , ।
- ୧୪ ।   ,   ୧ର ୫ମ , ।
- ୧୫ ଓ ୧୬ । ପୃଥିବୀର କକ୍ଷ ଓ ଗ୍ରହପରିବର୍ତ୍ତନର ଚନ୍ଦ୍ର ବହିରୁ ଦେଖି ନୀଳ ଖାତାରେ ଅଙ୍କନ କରିବା ।

ଅଗଷ୍ଟ ଟ ସପ୍ତାହ — ୧୭ ପାଠ

- ୧ । ବାୟୁ, ଜଳ ଓ ପାଣି । ସୂର୍ଯ୍ୟଯୋଗୁଁ ପାଣିପାଗ ବଦଳେ, ଜଳଚକ୍ର ।
- ୨ । ପୃଥିବୀ ସୂର୍ଯ୍ୟଠାରୁ ଉତ୍ତମ ପାଦ ।
- ୩ । ଗ୍ରୀଷ୍ମକାଳ ଶୀତକାଳ ଠାରୁ ଅଧିକ ଗରମ ।
- ୪ । ଗ୍ରୀଷ୍ମକାଳର ଦିନ ଶୀତକାଳର ଦିନଠାରୁ ବଡ଼ ।
- ୫ । ଜଳର ଅପେକ୍ଷା ସ୍ଥଳର ଗ୍ରୀଷ୍ମ ଗରମ ହୁଏ ।
- ୬ । ସ୍ଥଳର ଶୀତ ଶୀତଳ ହୁଏ ।
- ୭ । ବାଷ୍ପୀ ଭବନ ।
- ୮ । ଜଳ ବାଷ୍ପ ହେବା ତାହାଉପରେ ନିର୍ଭର କରେ ?
- ୯ । ବୟୁ ପ୍ରବାହ, ଜଳର ଉଷ୍ମତା ।
- ୧୦ । ଜଳ ପୃଷ୍ଠର ଚକ୍ରାଂଶ ।

- ୧୧ । ବାଣ୍ଟରେ ଜଳୀୟ ବାଷ୍ପର ପରିମାଣ ।
 ୧୨ ଓ ୧୩ । ଜଳୀୟ ବାଷ୍ପ ଶୀତଳ ହେଲେ କଅଣ ହୁଏ ?
 (କାଢ଼ର, କୃତ୍ତିମ, ବର୍ଷା, କୃତ୍ରିମପତ୍ତ, ଭୂସାର)
 ୧୪ । ମନୁଷ୍ୟ ପ୍ରାଣୀ ଓ ଉଦ୍ଭିଦ ଉପରେ ଋତୁ ପରିବର୍ତ୍ତନର ପ୍ରଭାବ ।
 ୧୫ । ବାସନ୍ତଋତୁ ।
 ୧୬ । ପ୍ରାଣୀ ଓ ଉଦ୍ଭିଦର ଜୀବନ ଯାତ୍ରା ।

ସେପଟେମ୍ବର ୪ ସପ୍ତାହ — ୧୭ ପାଠ

- ୧ । ଆମେ ଜଳ କେଉଁଠୁ ପାଇ ।
 ୨ । କେଉଁ ଜଳ ବଣୁଡ଼ ଓ କେଉଁ ଜଳ ଦୂଷିତ ।
 ୩ । ଜଳ ଦୂଷିତ ହେବାର କାରଣ ।
 ୪ । ଦୂଷିତ ଜଳକୁ ବଣୁଡ଼ କରିବାର ଉପାୟ ।
 ୫ ଓ ୬ । ପ୍ରାକୃତିକ ଉପାୟରେ ବଣୁଡ଼ ପିଇବା ପାଣି କପରି ମିଳେ ?
 ୭ ଓ ୮ । ‘କୃମି କଅଣ ଶିଖିଲ’ର ଆଲୋଚନା ।
 ୯ । ଅନୁଶୀଳନର ୧ମ ପ୍ରଶ୍ନ ସମାଧାନ ।
 ୧୧ ।   ,,   ୨ୟ   ,,   ,, ।
 ୧୨ ଓ ୧୩ ।   ,,   ୩ୟ   ,,   ,, ।
 ୧୪ । ପବନ ଓ ନଦୀର ଚିତ୍ର ଅଙ୍କନ ।
 ୧୫ । ସୂର୍ଯ୍ୟଦୟ, ମଧ୍ୟାହ୍ନ ଓ ସୂର୍ଯ୍ୟାସ୍ତର ଚିତ୍ର ଅଙ୍କନ ।
 ୧୬ । ଗ୍ଳୋବରେ ଶୀତକାଳ ଓ ଗ୍ରୀଷ୍ମକାଳର ଚିତ୍ର ।

ଅକ୍ଟୋବର ୩ ସପ୍ତାହ — ୧୭ ପାଠ

- ୧ ଓ ୨ । ମୃତ୍ତିକାକ୍ଷୟ ଓ ସ୍ୱରକ୍ଷଣ ।
 ୩ । ଉପର ମାଟି ଓ ଉପମାଟି ।
 ୪ । ବର୍ଷା, ନଦୀ, ପଟ୍ଟମାଟି ଓ ହିରୋଗ୍ରାଫି ।
 ୫ । ଜୈବିକ ପଦାର୍ଥ କଅଣ ? ହ୍ୟୁମସ୍ ଓ ଉର୍ବରମାଟି ।
 ୬ । ମାଟିରେ କଅଣ ସବୁ ମିଶିକରି ଥାଏ । (ଧାତବଲବଣ)
 ୭ । ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ମାଟି (କାଦୁଆ, ଦୋରସା, ବାଲିଆ ଆଦି)
 ୮ ଓ ୯ । ମାଟି କ୍ଷୟହୁଏ କପରି ଓ କ୍ଷୟ ନହେବା ପାଇଁ କଅଣ ସବୁ କରାଯାଏ)
 ୧୦ । ‘କ’ଣ ଶିଖିଲ’ର ଆଲୋଚନା ।
 ୧୧ ଓ ୧୨ । ‘ଅନୁଶୀଳନ’ର ୧ମ ଓ ୨ୟ ନମୁନା ।

ନଭେମ୍ବର ୪ ସପ୍ତାହ — ୧୭ ପାଠ

- ୦ । ବଳକାୟୀ ଓ ଶକ୍ତି (ଚତୁର୍ଥ ଅଧ୍ୟାୟ) ଆଲୋଚନା ।
 ୨ ।   ,,   ୧ମ ପର୍ବର ଅନୁଶୀଳନ ।
 ୩ ।   ,,   ୨ୟ ପର୍ବର   ,,   ।
 ୪ ।   ,,   ୩ୟ   ,,   ,,   ।
 ୫ ।   ,,   ୪ଥ   ,,   ,,   ।
 ୬ ।   ,,   ୫ମ   ,,   ,,   ।
 ୭ ଓ ୮ । ତାପତ୍ୟର ବିଶେଷ ଆଲୋଚନା ।
           (ନାଠ ବୋଲେ ପେଟୋଲ, କରସିନ)
 ୯ ।   ‘ସୂର୍ଯ୍ୟ ସବୁ କ୍ଳେଶ ଆଧାର’ ଏ ସଂପର୍କରେ ବିଶେଷ ଜ୍ଞାନ ପ୍ରଦାନ ।
 ୧୦ ଓ ୧୧ । ‘ବୁମେ କଣ ଶିଖିଲ’ର ପରୀକ୍ଷା ।
 ୧୨   ପବନ ଚଳି ଓ ପାଣିଚଳି ତଥାକ ।
 ୧୩ ।   ଅନୁଶୀଳନ ୧ମ ପ୍ରଶ୍ନ ସମାଧାନ ।
 ୧୪ ।   ,,   ୨ୟ ପ୍ରଶ୍ନ   ,,   ।
 ୧୫ ଓ ୧୬ । ଲୁହାକଣ୍ଡା ଓ ବେଟେରୀ ସାହାଯ୍ୟରେ ବସ୍ତୁଚ୍ଚେଦନ ତଥାକ କରାଯିବ ।

ଡିସେମ୍ବର ୩ ସପ୍ତାହ — ୧୭ ପାଠ

- ୧ ।   ବସ୍ତୁର ଧର୍ମ (୫ମ ଅଧ୍ୟାୟ)
           ବସ୍ତୁ ଓ ପଦାର୍ଥ ମଧ୍ୟରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ ।
 ୨ ।   ବସ୍ତୁର ବସାୟନକ ପରିବର୍ତ୍ତନ (ମହମବର୍ତ୍ତୀ ପରୀକ୍ଷା) ।
 ୩ ।   ବସ୍ତୁର ଭୌତିକ ପରିବର୍ତ୍ତନ (ମହମବର୍ତ୍ତୀ ପରୀକ୍ଷା) ।
 ୪ ।   ଦ୍ରବଣ ତଥା (ଲୁଣର ଦ୍ରବଣ ପରୀକ୍ଷା) ।
 ୫ ।   ପ୍ରତୀୟ ପରିମାଣାନୁସାରେ ଦ୍ରବଣ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରଣ ।
 ୬ ।   ଅଣୁ ଓ ପରମାଣୁର ଧାରଣା ।
 ୭ ।   ଅମ୍ଳଜାନ ଓ ଉଦଜାନ ଗ୍ୟାସ ତଥାକ ପାଇଁ ପରୀକ୍ଷା, ପରମାଣୁ ବୋମାର ଶକ୍ତି ।
 ୮ ।   ହାଇଡ୍ରୋଜେନର ପରମାଣୁ ବୋମା ବିସ୍ଫୋରଣର ଉତ୍ପଦନ ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା ।
 ୯ ।
 ୧୦ ।   ଅଣୁ ସଂପର୍କରେ ବିଶେଷ ଆଲୋଚନା, (ଚରଳ, କଠିନ ଓ ଗ୍ୟାସୀୟ ପଦାର୍ଥର ଅଣୁ)
 ୧୧ ।   ‘ଲୁଣର ଅଣୁ ପାଣିରେ କିପରି ମିଶେ’ ଏହାର ପରୀକ୍ଷା ।
 ୧୨ ।   ପାଣିରେ ମିଳାଇ ଯାଇଥିବା ଲୁଣ ଓ ଚିନିକୁ ପାଣିରୁ ଅଲଗା କରିବା ପାଇଁ ପରୀକ୍ଷା ।

ଜାନୁଆରୀ ୪ ସପ୍ତାହ — ୧୭ ପାଠ

- ୧ । ପରିସ୍ଥିତି ଦୃବଣର ଧାରଣା ଓ ପ୍ରଶ୍ନା ପ୍ରଦର୍ଶନ ।
 ୨ । ପ୍ରତିକ ପ୍ରସ୍ତୁତି ।
 ୩ । ପ୍ରତିକାଳକଣ ପଦ୍ଧତି ସଂପର୍କରେ ଜ୍ଞାନ ପ୍ରଦାନ ।
 (ଅଶ୍ୱାସନୀୟ ଓ ଅଭିବୃଦ୍ଧି କାରର ଧାରଣା)
 ୪ । ଅଭିବୃଦ୍ଧି କାର ସଂସ୍ଥା ସଂସ୍ଥା ବିଭିନ୍ନ ବସ୍ତୁର ଆକାର ଚିତ୍ରଣ କରୁ ଦେଖାଯାଉଥିବା ଏହାର ପ୍ରଶ୍ନା ।
 ୫ । ଅନ୍ୟ କେତେକ ଗତାବଳୀ ପ୍ରତିକ ତଥ୍ୟ (ସୋଡ଼ା, ଲୁଣ, କୃତ ଆ ଆଦି)
 ୬ । ପୁନରୁଦ୍ଧି— (ସଂସ୍କୃତି ଓ ଭୌତିକ ପରିବର୍ତ୍ତନ)
 ୭ । ,, (ଅଶ୍ୱ ଓ ପ୍ରଜାପତି)
 ୮ । ,, (ଦ୍ରବ୍ୟ, ପରିସ୍ଥିତି ଦୃବଣ)
 ୯ । ,, (ପ୍ରତିକ ଓ ପ୍ରତିକାଳକଣ)
 ୧୦ । ‘ଭୂମେଶ୍ୱର ଶିଖିଲ’ର ଆଲୋଚନା ।
 ୧୧ । ‘ଅନୁଶୀଳନ’ର ୧ମ ପ୍ରଶ୍ନର ସମାଧାନ ।
 ୧୨ । ,, ୨ୟ ,, ,, ।
 ୧୩ ଓ ୧୪ । ‘ଭୂମିପାତ୍ର କାମ’ରେ ଥିବା ୪ ଗୋଟି ପ୍ରଶ୍ନର କରଯିବ ।

ଫେବୃଆରୀ ୪ ସପ୍ତାହ — ୧୭ ପାଠ

- ୧ । ବେଶପୋଷାକ (ଶ୍ୱା ଅଧ୍ୟାୟ)
 ଆମେ କି କି ପ୍ରକାର ପେଶାକ ବ୍ୟବହାର କରୁ କାହିଁକି ?
 ୨ । ତପା ତଥ୍ୟ ଲୁଗା ଓ ‘ତନ୍ତ୍ର’ର ଧାରଣା ।
 ୩ । ରେଶମ ଓ ପଶମର ଧାରଣା, ଏଥିରୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଉଥିବା କପଡ଼ା ।
 ୪ । କୃଷିମ ତନ୍ତ୍ର ନାଇଲନ୍, ଟେରାଲିନ୍, ଟେରାକଟନ୍)
 ୫ ଓ ୬ । ଚନ୍ଦ୍ରୀର ଲୁଗାବୁଣା ତନ୍ତ୍ର ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା ଆମ ଓଡ଼ିଶାରେ ଲୁଗାକଳ ଓ ସୁତାକଳର ଧାରଣା । ତହିଁ ସହିତ ଗା ଗହଳର ଚନ୍ଦ୍ରୀମାନେ ହାତକଳରେ ବୁଣୁଥିବା ଲୁଗା, ଗାମୁଛା, ସମ୍ବଲପୁର, ବରଗାଳ, ଖୋର୍ଦ୍ଧା ପ୍ରଭୃତି ହାତବୁଣା ଜାତୀୟ; ଚନ୍ଦ୍ରୀ ମାନଙ୍କର ଉନ୍ନତ ପାଇଁ ସମ୍ମାନ ସାଦାଥା ଆଦି, ମହାତ୍ମାଗାନ୍ଧୀଙ୍କ ଅରଟ ଆନ୍ଦୋଳନ; ଲୁଗାକଳର ଆବଶ୍ୟକତା, ଆମ ସ୍ୱର୍ଗରେ ଲୁଗା ଓ ସୁତାକଳ ।
 ୧୩ । ପୋଷାକ ତଥ୍ୟ ।
 ୧୪ ଓ ୧୫ । ପେଶାକପତ୍ରର ସମ୍ବନ୍ଧ ।
 ୧୬ । ‘ଭୂମେଶ୍ୱର ଶିଖିଲ’ର ଆଲୋଚନା ।

ମାର୍ଚ୍ଚ ୩ ସପ୍ତାହ — ୧୭ ପାଠ

- ୧ । ଅନୁଶୀଳନ (୪୫ ପୃଷ୍ଠା) ଯଦିଯାନ ନମ୍ବରର ଉତ୍ତର ।
 ୨ । ଚଳକରେ ସତାକଟାପିକ ।
 ୩ । ଚକ୍ରୀ ଘରକୁ ଯାଇ ଲୁଗାବୁଣାର ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ ।
 ୪ । ଲୁଗାର ଦାଗ ଛତାଇବା ପଦ୍ଧତି କରାଯିବ ।
 ୫ ଓ ୬ । ଜୀବଜଗତ (ସପ୍ତମ ଅଧ୍ୟାୟ) ।
 ଖାତାରେ ଧନ, ଗହମ, ଚଉଳ, ବାଇଗଣ ଗଛର ଚିତ୍ରାଙ୍କନ ।
 ୭ ଓ ୮ । (ଆମେ ଆମର ଖାଦ୍ୟପାଇଁ ଗଛଛପରେ ନିର୍ଭର କରୁ)
 ଗାଈର ଲାଘା ଗଛରୁ ଖାଏ ।
 ୯ ଓ ୧୦ । ମନୁଷ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଉଦ୍ଭିଦ, ପ୍ରାଣୀ ।
 ୧୧ । ଗଛର ବଢ଼ିଲା ଅଣ ।
 ୧୨ । ଦରବୌଷ ଗଛ ଓ ନାଲିରଙ୍ଗ ମିଶା ପାଣିରେ ତେରର କାର୍ଯ୍ୟ ପଦ୍ଧତି ।

ଏପ୍ରିଲ ୪ ସପ୍ତାହ — ୧୭ ପାଠ

- ୧ ଓ ୨ । ସାନ ବିଷେଷ ।
 ୩ । ପ୍ରାଣୀ ଓ ଉଦ୍ଭିଦ ମାନଙ୍କର ଯତ୍ନ ।
 ୪ । 'କୁମେ କଣ ଶିଖିଲ'ର ଆଲୋଚନା ।
 ୫ । ଅନୁଶୀଳନର ସମାପନ ।
 ୬ । ମାନବ ଶରୀର (୮ମ ଅଧ୍ୟାୟ) ।
 ଏହି ଅଧ୍ୟାୟର ପ୍ରଥମରେ ଥିବା ଚିତ୍ରଗୁଡ଼ିକୁ ବିଜ୍ଞାନ ଖାତାରେ ଅଙ୍କନ ।
 ୭ । ମାନବ ଶରୀରର ବଢ଼ିଲା ଗ୍ରହ ଓ ମାନବ ଶରୀର ଏକତା ରକ୍ଷା ।
 ୮ । ଚର୍ମ ଓ ଜଠର କାମ ।
 ୯ । ଜାନ୍, ଆଖି ଓ ନାକର କାମ ।
 ୧୦ ଓ ୧୧ । ରକ୍ତ ସଫଳନ ଓ ଶ୍ୱାସନିୟମ ।
 ୧୩ । ପ୍ରସପ୍ତପୁର ଚିତ୍ରାଙ୍କନ ।
 ୧୪ । ବଢ଼ିଲା ପ୍ରକାର ଖାଦ୍ୟର ଗୁଣ ।
 ୧୫ । ଖାଦ୍ୟ ସଂରକ୍ଷଣ ।
 ୧୬ । ଖାଦ୍ୟର ହଜମ ନିୟମ ।

ମଇ ୨ ସପ୍ତାହ — ୮ ପାଠ

- ୧ । ଉଦ୍ଭେଦକ ପାମାୟ ଓ ମାଦକ ଦ୍ରବ୍ୟର କୁପରିଣାମ ଓ ଖାଦ୍ୟରେ ମିତ୍ରବ୍ୟୟିତା ।
 ୨ । କୁମେ କଣ ଶିଖିଲର ଆଲୋଚନା ।

- ୩ । ଅନୁଶୀଳନର ଉତ୍ତର ।
 ୪ । ଶୌର ଜପତ, କଷ, ଅକ୍ଷ, ମାଧ୍ୟ କର୍ଣ୍ଣଣ, ମହାକର୍ଣ୍ଣଣ, ପରିହମଣ, ମେରୁଦଣ୍ଡ ।
 ୫ । ଜଳଚନ୍ଦ୍ର, ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ମାଟି ହ୍ୟମସସସାୟୁଜିକ ଓ ଭୌତିକ ପରିବର୍ତ୍ତନ ।
 ୬ । ଦ୍ରବଣ, ପରିପୂଜ୍ୟଦ୍ରବଣ, ପୁଟିକାକରଣ, କାଳଗଣେପ, ସ୍ନାୟୁ ।
 ୭ । କର୍ଣ୍ଣପ୍ରତିଷ୍ଠ, ଜ୍ଞାନେନ୍ଦ୍ରୀୟ, ଆଦ୍ୟଶୀତଳ, ବୃନ୍ଦବନ୍ଧୁ ।
 ୮ । ଶ୍ରେତସାର, ସ୍ନେହସାର, ପୃଷ୍ଠସାର, ଧାତୁସାର ଓ ଜୀବସାର ।

ଦ୍ରଷ୍ଟବ୍ୟ:— ଏହି ମାସର ୪ର୍ଥ ପାଠରୁ ୮ମ ପାଠ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମୋଟ ୫ ଗୋଟି ପାଠରେ ସମୁଦାୟ ବିଜ୍ଞାନ ବହିର ପୁନରାବେଶନା କରାଯାଇଛି । ଅଧ୍ୟାୟ ମାନଙ୍କରେ ଯେଉଁ ବୈଜ୍ଞାନିକ ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକ ଅଛି, ସେ ଗୁଡ଼ିକୁ ଆଲୋଚନା କରି ଦେଲେ ପ୍ରାୟ ସମୁଦାୟ ପୁସ୍ତକଟିର ପୁନରାବେଶନା ହୋଇ ପାରିବ । ଯଦି କୌଣସି ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଅଧିକ ଅଗ୍ରଣେ ହୋଇ ଏପ୍ରକାର ମାସ ଅଧ୍ୟାୟ ପୁସ୍ତକଟିକୁ ଶେଷ କରାଯାଇ ପାରିବ ତେବେ ଏପ୍ରକାର ୮ପାଠ ଓ ମଇର ୮ପାଠ ଏପରି ୧୭ ପାଠ ପୁନରାବେଶନା ପାଇଁ ଲାଗିହେବ । ବିଷୟ ଗୁଡ଼ିକର ଗୁରୁତ୍ବ ବୃଦ୍ଧି କରି ପାଠଦାନ କରାଯିବା ଉଚିତ ।

ବହିରେଥିବା ବିଜ୍ଞାନ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଚିତ୍ର ଗୁଡ଼ିକ ନିଜ ବିଜ୍ଞାନ ଖାତାରେ କରିବା ପାଇଁ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯିବ । ଏହିସବୁ ଚିତ୍ରରୁ ଅନେକ ଚିନ୍ତାକଳ ସମୟରେ କରାଯିବାରେ ସାଧ୍ୟମାନୁଷ୍ଠାନ । ଶିକ୍ଷକ ବର୍ଗର କର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବାକୁ ଅନୁରୋଧ ।

ଶାରିରକ ଶିକ୍ଷା - (ଖେଳ, ଡ୍ରଲ୍, ଆସନ ଆଦି)

(ଶାରୀରକ ଶିକ୍ଷା ପାଇଁ ସବମୋଟ ୪୦ X ୫ = ୨୦୦ ପିରିଅଡ୍ ରଖାଯାଇଛି)

କେବଳ ଖେଳପାଇଁ ସାପ୍ତାହିକ ୩ ପିରିଅଡ୍ ଦିଆଯିବ । ବର୍ଷକୁ ୪୦ X ୩ = ୧୨୦ ପିରିଅଡ୍, ଡ୍ରଲ୍ ପାଇଁ ଏକ ପିରିଅଡ୍ ଓ ସହଜ ଆସନ ପଢ଼ାଏ ପାଇଁ ଆଉ ଗୋଟିଏ ପିରିଅଡ୍ ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅଛି । ସାଧାରଣତଃ ପିଲାମାନେ ଖିଡ଼ାପିସ୍ତୁ । ଅଧିକାଂଶ ସମୟ ଖେଳରେ କଟାଇବା ଶିଶୁମାନଙ୍କର ଏକ ପ୍ରବୃତ୍ତି । ଖେଳ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ସ୍ୱଳ୍ପ ପ୍ରତି ଆକୃଷ୍ଟ କରେ । ଫଳରେ ବ୍ୟାୟାମର ନିୟମିତ ଉପସ୍ଥାନ ବୃଦ୍ଧିପ୍ରାପ୍ତ । ଏଣୁ ନାଚ, ଗୀତ, ଖେଳ ଆଦିକୁ ବ୍ୟାୟାମର ପାଠ୍ୟକ୍ରମରେ ସ୍ଥାନଦେବା ଏକ ସୁନ୍ଦର ବ୍ୟବସ୍ଥା । ଏହାକୁ ଯଥା ଶକ୍ତିରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବାପାଇଁ ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ଶ୍ରମ ସାପେକ୍ଷ ହେବ ।

ରାଜ୍ୟର ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରାନ୍ତରେ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ଖେଳର ପ୍ରଚଳନ ଅଛି । ଆଦର୍ଶ ମାନ୍ଦି ମିଳିତେ ଖେଳର ନାମ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି ମାତ୍ର ଶିକ୍ଷକମାନେ ସେ ଖେଳ ଛଳନୁସାରେ ଭିନ୍ନ ଖେଳ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିପାରିବେ, ମାତ୍ର ପୁରସ୍କାର ଖେଳକୁ ବାଦ ଦେଇ ସବୁବେଳେ ପାଠ ପଢ଼ାଇଲେ ସୁସ୍ଥ ମିଳିନାହିଁ ।

କେତେକ ଖେଳ

ଲୁଚକାନ୍ଦି; ବୋହୁଲେରି, ଡ୍ରାଫ୍ଟ୍, ଟ୍ରମାଲ୍ ଲେରି, ବାସ୍ ଡେଲ, କବାଡ଼ି, ରାମ-ରବଟ୍, ମସାବରଡ଼ି, ଲୁଟ୍ ଡେସ୍, ସିନ୍ଦୁରଚୌପା, ଅଖାବୌଡ଼ି, ଚିନିଗୋଡ଼ିଆ, କୁକୁଡ଼ା ଲଢ଼େଇ, ଜିରଫ୍ ଲେରି, ବଳଶୋକଷି, ଖୁଖୁ, ଅକ୍ରୁସମର, ଚକ୍ଷୁସୁତା ଦୌଡ଼ି, ମେଡିକ୍ ରେସ୍, ନମର ରେଜି, ଚର୍ଚ୍ଚି ରାସ୍ ପାହୁ ବଦଳ, ବେଙ୍ଗଡ଼ିଆ, ରଙ୍ଗ୍ ବଲ୍, ଗଣିତ ଦୌଡ଼ି, ଶବ୍ଦଯନ୍ତ୍ର ଖେଳ, ଲମ୍ବାଡ଼ିଆ; ଉଚ୍ଚଡ଼ିଆ; କଳାଧଳ; ଦଉଡ଼ି ଡ଼ିଆ ପୁଡ଼ି ଆଦି ।

ଗୋଟିଏ ଖେଳକୁ ନିମ୍ନୋକ୍ତ ନିୟମାବଳୀ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ଖେଳ ଖେଳାଇବା ଉଚିତ ।

ଡିଲ୍ ଓ ଦେଶୀ କସରତ୍

ସାପ୍ତାହିକ ଏକ ପିରିଅଡ୍ ହସାବରେ ବର୍ଷକୁ ୪୦ ପିରିଅଡ୍ ଡ୍ରୁଇର ର୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଛି । ଏହି ଡିଲ୍ ପିରିଅଡ୍‌ଟି ଶନିବାର ଦିନ ପ୍ରଥମ ପିରିଅଡ୍‌ରେ କସ୍ତାଯିବା ଭଲ ।

ଏଥିମାନେ କେତେଗୁଡ଼ିଏ ଡିଲ୍ ର ସୂଚନା ମାତ୍ର ପ୍ରଦତ୍ତ ହୋଇଛି । ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଏ ଗୁଡ଼ିକ ଯଥାର୍ଥ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବା ବିଧେୟ । ଏହାଛଡ଼ା ଆଉ ଅନେକ ପ୍ରକାର ସହଜ ଡ୍ରୁଇ ମଧ୍ୟ ଅଛି । ଶାରିଲେ ଶିକ୍ଷକ ସେ ସବୁକୁ ଶିକ୍ଷାଦେବା ଉଚିତ ।

ସୂଚନା:—

- ୧ । ସିଧା ଧାଡ଼ରେ ଠିଆ ହେବା ।
- ୨ । ଉତ୍ତମାତ କ୍ରମରେ ଧାଡ଼ କରିବା ।
- ୩ । ପ୍ରଥମରୁ ଶେଷ ପିଲ୍ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କ୍ରମିକ ନମ୍ବର ଗଣତି ।
- ୪ । ଏକ, ଦୁଇ କ୍ରମରେ ଗଣତି ଓ ଦୁଇ ଧାଡ଼ କରିବା ।
- ୫ । ଏକ, ଦୁଇ ତିନି କ୍ରମରେ ଗଣତି ଓ ୩ ଧାଡ଼ କରିବା ।
- ୬ ।   "   "   "   ଚାରି କ୍ରମରେ ଗଣତି ଓ ୪ ଧାଡ଼ କରିବା ।
- ୮ । ସଙ୍କେତ ପାଇ ଧାଡ଼ରୁ କେତେ ପାଦ ଆଗକୁ ବା ପଛକୁ ଯିବା ।
- ୮ । ଧାଡ଼ରେ ଠିଆ ହୋଇ ଦୁଇ ଆଡ଼କୁ ଦୁଇ ହାତରେ ପ୍ରସାର ।
- ୯ ।   "   "   ହାତ ମୁଣ୍ଡ ଉପରକୁ, ସାମ୍ନାକୁ, ଦୁଇପାର୍ଶ୍ଵକୁ ପ୍ରସାରିତ କରିବା ।
- ୧୦ । ଉପରକ୍ରମ ସହଜ ହାତ ଉପରକୁ, ନେଇ ତାଳ ଦେବା ।
- ୧୧ ।   "   କଣ୍ଠରେ ତାଳ ଦେବା ।
- ୧୨ । ଆଗକୁ ନଇଁ ବାମ ହାତରେ ଡାହାଣ ଓ ଡାହାଣ ହାତରେ ବାମ ପାଦକୁ ଛୁଇଁବା ।
- ୧୩ । କ୍ରମାନୁସାରେ ଆଗକୁ ପଛକୁ ଡେଇଁବା ।
- ୧୪ । ଗୋଟିଏ ଗୋଡ଼ରେ ଛୁଡ଼ା ହୋଇ ଆଗକୁ ପଛକୁ ଡେଇଁବା ।
- ୧୫ । ଦୌଡ଼ିବା ।
- ୧୬ । ବୃତ୍ତ ଗଠନ କରିବା ଓ ହାତ ଧରାଧରି ବହୁଳ ବୁଲିବା ।
- ୧୭ । ବୃତ୍ତରେ ରହି ଦୁଇହାତ ଉପରକୁ ଟେକି ବୁଲିବା ।
- ୧୮ ।   "   ହାତ ଦୁଇଆଡ଼କୁ ପ୍ରସାରିତ କରି ବୁଲିବା ।
- ୧୯ ।   "   ଗୋଟିଏ ଗୋଡ଼ ଟେକି ଗୋଡ଼ତଳେ ତାଳ ଦେବା ।
- ୨ । ଗୋଇଠରେ ଠିଆ ହୋଇ ଆଗକୁ ପଛକୁ ଓ ବାମ ଦକ୍ଷିଣକୁ ନଇଁବା ।
- ୨୧ । ଦୁଇଧାଡ଼ ସାମନା ସାମନା ଠିଆହୋଇ ପ୍ରତି ଧାଡ଼ରୁ ଜଣେ ଅନ୍ୟ ଧାଡ଼ରୁ ଜଣେ ପିଲ୍‌ର ହାତପରି ଟାଣିବା ଓ ପଛକୁ ପେଲିବା ।
- ୨୨ । ଗୋଟିଏ ଗୋଡ଼ରେ ଠିଆ ହୋଇ ଅନ୍ୟଗୋଡ଼ ଆଗକୁ ବଢ଼ାଇବା ।

- ୨୨ । ଆଙ୍ଗୁଳିରେ ଘର ଗୁଣି ଗୋଟିଏ ଗୋଡ଼ଟେକ ଆଗକୁ ପଛକୁ ଡେଇଁବା, କଡ଼କୁ ଡେଇଁବା ।
 ୨୪ । ପାଦର ତାଳ ଦେଇ ଚାଲିବା (ମାଙ୍ଗି)
 ୨୫ । ଅଣ୍ଟାରେ ଦୁଇହାତ ଦେଇ ଆଗକୁ ପଛକୁ ନଇଁବା
 ୨୬ । ” ପାଦ ମଧ୍ୟରେ ପାଳ ରଖି ଡେଇଁବା ।
 ୨୭ । ଅଣ୍ଟାରେ ହାତରଖି ପର୍ଯ୍ୟାୟ ହମେ ବାମ ଡାହାଣ ପାଦ ଉଠାଇବା ।
 ୨୮ । ଦଣ୍ଡ ।
 ୨୯ । ସାବାବେଠକ ।
 ୩୦ । କୁଦ୍ ବେଠକ ।
 ୩୧ । ଚନ୍ଦ୍ରକୁଦ ବେଠକ ।
 ୩୨ । ଧାଡ଼ିରେ ରହି ନଇଁ ନଇଁ ଆଗକୁ ଚାଲିବା ।
 ୩୩ । ଆଦେଶ ସାବଧାନ ।
 ୩୪ । ଧାଡ଼ିବନାଡ଼ି ।
 ୩୫ । ଦୋ, ଡିନ୍, ବୁର୍, ତକ ଗିନ୍ତି ।
 ୩୬ । ଗ୍ରେଟା କଦମ୍ ।
 ୩୭ । ବଡ଼ା କଦମ୍ ।
 ୩୮ । ଧୀରେ କଦମ୍ ତାଲ ।
 ୩୯ । ତେଜ୍ କଦମ୍ ତାଲ ।
 ୪୦ । ଆଗେବର୍ତ୍ତ ।
 ୪୧ । ପିଛେ ବୁର୍ତ୍ତ ।
 ୪୨ । ଡାହାନ୍ତେ ବୁର୍ତ୍ତ ।
 ୪୩ । ବାଏଁ ବୁର୍ତ୍ତ ।
 ୪୪ । ଖୁଲି ଲଇନ୍, ଚଲ୍ ।
 ୪୫ । ଆଗମ୍, କର୍ ।

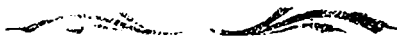

ସହଜ ଆସନ ଶିକ୍ଷା

ଅତି ପ୍ରାଚୀନ କାଳରୁ ଆମ ଦେଶରେ ‘ଆସନ’ର ପ୍ରଚଳନ ଥିଲା, ଏବେ ମଧ୍ୟ ଅଛି । ଆମର ମୂଳରୂପିମାନେ ନିୟମିତ ଆସନ ଅଭ୍ୟାସ ଓ ଆଜି ଚେତକ ନିୟମ ପାଳନ କରି ନାଶ୍ରେଇ ନଢ଼ିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଶତ ଶତ ବର୍ଷ ବଞ୍ଚୁଥିଲେ । ଅସାଧ୍ୟ ସାଧନ ମଧ୍ୟ କରି ପାରୁଥିଲେ । ବଞ୍ଚୁଥିବା ଯାଏ ପୁରୁ, ସବଳ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ଜୀବନଯାପନ କରୁଥିଲେ । ପରାସାରୁ ଜଣାଯାଇଛି ଯେ ‘ଆସନ’ ଅଭ୍ୟାସ ଦ୍ଵାରା ଅନେକ ଚର୍ଚ୍ଚିତ ରୋଗ ବନା ଔଷଧରେ ଅଶ୍ଵର୍ଯ୍ୟ ଭାବରେ ଭଲ ହୋଇ ଯାଉଛି । ଏଥିପାଇଁ ପଛସାଥୀଏ ମଧ୍ୟ ଖେଳ କରିବାକୁ ପଡ଼ୁନାହିଁ । ପ୍ରାଚୀନ କାଳର ସେହି ‘ଆସନ’ ବର୍ତ୍ତମାନ ବେଶ୍ ଆଦର ଲାଭ କଲଣି ।

ଆଜିର ଶିଶୁ ଦେଶର ଭବିଷ୍ୟତ ଭ୍ରାତୃପାତା । ସେହି ଶିଶୁ ପୁରୁ, ସବଳ; ନାଶ୍ରେଇ ଓ ଘର୍ବଜୀବୀ ହେବା ସମସ୍ତଙ୍କର କାମନା ହେବା ଉଚିତ । ଶିଶୁକ ବୟସରେ ଏ ବୟସରେ କିଛି ସହାୟତା କରିବା ପାଇଁ ଆମର ଚିନ୍ତା ନିବେଦନ । ଏହା ବର୍ତ୍ତମାନ ବାଧ୍ୟତା ମୁତଳ ନୁହେଁ । ସମସ୍ତ ଆସିବ ଯୋଗଦେଲେ ଏହା ବାଧ୍ୟତା ମୁଳକ ଭାବରେ ବ୍ୟବହାର ମାନଙ୍କରେ ଶିକ୍ଷା ଦିଆଯିବାକୁ ବ୍ୟବସ୍ଥା ହେବ । ଅନେକ ଶିଶୁ ଶିକ୍ଷାବତ୍ ପ୍ରାଥମିକ ବିଦ୍ୟାଳୟରୁ ଆସନ ଅଭ୍ୟାସ କରିବା ପାଇଁ ମତ ଦେଇଛନ୍ତି । ଆମ୍ଭେମାନେ ମଧ୍ୟ ସେଥିରେ ସମ୍ମତ ଏକମତ; ମାତ୍ର କେଉଁ କେଉଁ ଆସନ ପିଲାମାନେ କରିପାରନ୍ତେ ତାହା ସ୍ଥିର କରିବା ଉଚିତ । ଆସନ ବହୁ ପ୍ରକାରର ଅନେକ ଆସନ ଅଭ୍ୟାସ କରିବା ଏକାନ୍ତ ଆସୁ ସ ସାଧ୍ୟ । ତେଣୁ ଅଳ୍ପ ଅଭ୍ୟାସରେ ଯେଉଁ କେତୋଟି ଆସନ କରିଯାଇ ପାରିବ; ତା’ର ଏକ ତାଲିକା ତଳେ ଦିଆଗଲା । ଶିଶୁକ ନିଜେ ଜାଣିଥିଲେ ଭଲ । ନଜାଣିଥିଲେ ଆସନ ଶିକ୍ଷା ପୁସ୍ତକର ସାହାଯ୍ୟ ନେଇ ଏହାକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବାକୁ ଅନୁରୋଧ ।

ଆସନର ନାମ: — ପଦାସନ, ବେପଦାସନ, ସିଦ୍ଧାସନ, ସୁଖାସନ, ଭୂଜଙ୍ଗାସନ, ଚନ୍ଦ୍ରାସନ, ଗର୍ଭାସନ, ଶ୍ଵେତପଦାସନ, ଗୋମୁଖାସନ, ମନ୍ଥାସନ, ମୟୂରାସନ, ଚରୁଡ଼ାସନ, ଧନୁରାସନ, କୁକୁଟାସନ, ସୁଲଭାସନ, ହଳାସନ, ଉଦ୍ରାସନ, ଉଚ୍ଛଟାସନ, ସିଂହାସନ, ବାସାସନ, ପଦ୍ମାସନ ।

ଚିତ୍ରାଙ୍କନ

ସାପ୍ତାହିକ ୨ ପିରିଅଡ୍ ହିସାବରେ ବର୍ଷକୁ ୮୦ ପିରିଅଡ୍ ଚିତ୍ରାଙ୍କନରେ ବ୍ୟବ୍ଥିତ ହେବ । ଏଥିରୁ ଗୋଟିଏ ପିରିଅଡ୍‌ର ପିଲାମାନେ ଚିତ୍ରାଙ୍କନ କରିବେ ଓ ଅନ୍ୟ ପିରିଅଡ୍‌ର ଅଙ୍କିତ ଚିତ୍ର ସଂଶୋଧିତ ହେବ । ତେଣୁ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ସ୍କୁଲଟି ୪୦ ଗୋଟି ଚିତ୍ର ହୋଇ ପାରିବ । ଶ୍ରବଣାଦି ଧୂଳିରୁ ଏହି ଚିତ୍ରାଙ୍କନର ପରିମାମାଣ ଉନ୍ନତ ଅଧିକ ହୋଇପାରେ । ତେବେ ୩୭ ରୁ ୪୦ ଗୋଟି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଚିତ୍ର ଅଙ୍କନ ପାଇଁ ଶିକ୍ଷକ ଯତ୍ନବାନ ହେବେ ।

ସୂଚନା:—

- (କ) ନିଜ କଳ୍ପନାକୁ ଚିତ୍ରରେ ରୂପ ଦେବାପାଇଁ ଉତ୍ସାହିତ କରାଯିବ ।
- (ଖ) ବଢ଼ିଲା ପ୍ରାକୃତିକ ଦୃଶ୍ୟ ପ୍ରତି ଆକୃଷ୍ଟ ହୋଇ ତାହାର ଚିତ୍ରାଙ୍କନ ।
- (ଗ) ମନରୁ ଗତି ଯେ କୌଣସି ଚିତ୍ରାଙ୍କନ କରିବାକୁ ଉତ୍ସାହ ପ୍ରଦାନ ।
- (ଘ) ବଢ଼ିଲା ପ୍ରାଣୀର ଲେଖା ଚିତ୍ର ।
- (ଙ) ପତଙ୍ଗ, ସମ୍ଭାବନାପୂର୍ଣ୍ଣ ବଢ଼ିଲା ସୃଜନ ଚିତ୍ରର ଅଙ୍କନ ।
- (ଚ) ଛପା ନିମନ୍ତ୍ରଣ ପତ୍ରର ଉପର ଚିତ୍ରକୁ ଦେଖି ସେପରି ଅଙ୍କନ ।
- (ଛ) କ'ଣର ମରାଯାଇଥିବା ବଢ଼ିଲା ଛବିରୁ ଯାହା କରାଯାଇ ପାରିବ ।
- (ଜ) ଶିକ୍ଷକ ସଂଶୋଧନ ନକଲ ମନମୁତାବକ ପ୍ରତିପାତ୍ର ଚିତ୍ରାଙ୍କନ ।
- (ଝ) ବଢ଼ିଲା ଚିତ୍ରକୁ ମୌଳିକ ରଙ୍ଗରେ ଲଙ୍ଗାଇବା ।
- (ଞ) ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ପୁସ୍ତକରୁ ଦେଖି ଚିତ୍ରାଙ୍କନ ।
- (ଟ) ସୃଜନ ଝୋଟି ଚିତ୍ର ।
- (ଠ) ଅଳଙ୍କୃତ ଚିତ୍ର ଅଙ୍କନ ପାଇଁ ଅଧିକ ଦୃଷ୍ଟି ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ ।

କୁନ ୧ ସପ୍ତାହ — ୨ ପାଠ

- ୧ । ସ୍କୁଲ ନାମକୁ ଅଳଂକୃତ ଅକ୍ଷରରେ ଲେଖିବା ।
୨ । ଟିକିବୁଦ୍ଧି ମଧ୍ୟରେ ସ୍କୁଲର ନାମ ଓ ତଳେ ନିଜ ନାମକୁ ଅଳଂକୃତ ଅକ୍ଷରରେ ଲେଖିବା ।

କୁଲ୍ଲ ୪ ସପ୍ତାହ — ୮ ପାଠ

- ୧ । ଦୁଇଟି ପଦଆଇ ଆମର ଚନ୍ଦ୍ର ।
୨ । ବାଇଗଣର ଚନ୍ଦ୍ର ।
୩ । ପନିକ ।
୪ । ଡାଳସବୁ କୌଣସି ଫୁଲ ।

ଅଗଷ୍ଟ ୪ ସପ୍ତାହ — ୮ ପାଠ

- ୧ । ବୁଦ୍ଧି ମଧ୍ୟରେ ଭେଣ୍ଟି ସଜାଇବା ।
୨ । କୋଲପ ଓ କଞ୍ଚୁ ।
୩ । କାଳିଦୟ ।
୪ । ଅସ୍ତ୍ର ହେଉଥିବା ସୂର୍ଯ୍ୟ ।

ସେପ୍ଟେମ୍ବର ୪ ସପ୍ତାହ — ୮ ପାଠ

- ୧ । ପାଣିକଖାନ୍ତ ।
୧ । ଅମୃତଭଣ୍ଡା ।
୩ । କଦଳୀ ଗଛ ।
୪ । ଯୋଡା ।

ଅକ୍ଟୋବର ୩ ସପ୍ତାହ — ୬ ପାଠ

- ୧ । ସାପର ଚନ୍ଦ୍ର ।
୨ । ଖୋଳଛତା ।
୩ । ଲୁଗାଧରି ।

ନଭେମ୍ବର ୪ ସପ୍ତାହ — ୮ ପାଠ

- ୧ । ସ୍ଫୁଟିତ ଅବନ ।
୨ । ବାଲଟି ।

- ୩ । କପ୍ ପ୍ରେଟ୍ ।
୪ । ଗହମ ଗଛରେ କେଣ୍ଡା ।

ଡିସେମ୍ବର ମାସପ୍ରାନ୍ତ — ୭ ପାଠ

- ୧ । ଟଙ୍କା, ପରୁଣ ପଇସା ଓ ଦଶପଇସାର ଚିତ୍ର ।
୨ । ପାହାଡ଼ ଉଡ଼ାଡ଼ରୁ ସୂର୍ଯ୍ୟୋଦୟ ।
୩ । କାଚସବୁ ଡଙ୍ଗା ।

ଯାନୁଆରୀ ୪ ସପ୍ତାହ — ୮ ପାଠ

- ୧ । ଗେଟିଏ ଘୋଡ଼ିର ଚିତ୍ର ।
୨ । ଅଳଙ୍କାର ଲୁଗାପତ୍ତ ।
୩ । ପୂର୍ଣ୍ଣିମାପୂର୍ବ ଚିତ୍ର ।
୪ । ମାଛର ଚିତ୍ର ।

ଫେବୃଆରୀ ୪ ସପ୍ତାହ — ୮ ପାଠ

- ୧ । ମଣିଷର ରେଖାଚିତ୍ର ।
୨ । ପତାକାଛନ୍ତି ଦେଖି କୌଣସି ଚିତ୍ର ଜନ ।
୩ । ଗାଈର ଚିତ୍ର ।
୪ । ପ୍ରଜାପତି ।

ମାର୍ଚ୍ଚ ୩ ସପ୍ତାହ — ୭ ପାଠ

- ୧ । ପୋଲୋ ମଝରେ ପଦ୍ମପୁଲ ।
୨ । ଲଙ୍ଗଲ ଓ ମରର ଚିତ୍ର ।
୩ । ପ୍ରେସ୍‌ବ୍‌କ୍‌ସର ଚିତ୍ର ।

ଏପ୍ରିଲ ୪ ସପ୍ତାହ — ୮ ପାଠ

- ୧ । ଉଡ଼ାଜାହାଜର ଚିତ୍ର ।
୨ । ଦ୍ଵାର ଝରକାସହ ଘରର ଚିତ୍ର ।
୩ । କପୋତାମୟ ଚିତ୍ରରେ ରଙ୍ଗ ଦେବା ।
୪ । ମନରୁ କୌଣସି ଚିତ୍ରଜନ ।

ମଢ଼ ୨ ସପ୍ତାହ — ୪ ପାଠ

୧ । ପାଞ୍ଚଶେକ୍ ପେନ୍ଦ୍ର ଚିନ୍ତ ।

୨ । ଚିନ୍ତେତ ରୁମାଲର ଚିନ୍ତ ।

ଆବଶ୍ୟକ ମନେକଲେ ଶିକ୍ଷକ ନିମ୍ନଲିଖିତ ବିଷୟ ଗୁଡ଼ିକର ଚିନ୍ତାକ୍ଷେପ କରାଇ ପାରିବେ ।

ଚିନ୍ତେତ ମାଠିଆ, ସୁରକ୍ଷା, ପଲଦାନୀ, ଗ୍ରାସ, ବସନ, ଡକାଉନର ଲୁଗାଧରି, ବସନ, ଘୋଡ଼ିଚିନ୍ତ, କୁକୁର, ବସନ୍ତ, ଚଳେ ଓ ଗାଈର ଚିନ୍ତ, ଗୁଆନାନ୍ତ, ମୁଦାଂତା, ବରପତ୍ର, ଅଗ୍ନିପତ୍ର, ବରପତ୍ର, ଆପ୍ତପତ୍ର ବା ଶତ୍ରୁକ ମଧ୍ୟରୁ ଫୁଲ, ଫଳ ସଜାଇବା, ସାମାଜିକପାଠ, ଇଂରାଜୀ ଆଦି ପୁସ୍ତକରୁ ଯେଉଁସବୁ ଚିନ୍ତ କରାଯାଇ ପାରିବ । ଖବର କାଗଜରୁ ପତ୍ରପତ୍ରରୁ ଦେଖି ସେହିପରି ଚିନ୍ତ ଅଙ୍କନ କରିବା ପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇ ପାରେ । ଚିନ୍ତାକ୍ଷେପ ପାଇଁ ବରୁଣ 'ଡ୍ରଇଂ ପୁସ୍ତକ' ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଆବଶ୍ୟକରେ ରହିବା ବାଞ୍ଛନୀୟ ।

ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଚିନ୍ତ ଗୁଡ଼ିକରୁ କେତେକରେ ଇଙ୍ଗିତଦେବା ପାଇଁ ଉତ୍ସାହିତ କରାଯିବ । କେଉଁ ଚିନ୍ତରେ କେଉଁ ମୌଳିକ ରଙ୍ଗ ଦିଆଯିବ ତାହା ଶିକ୍ଷକ ଶୁଦ୍ଧଚିନ୍ତାମାନଙ୍କୁ ଜଣାଇ ଦେବେ ।

ଡ୍ରଇଂ ଖାତା ଗୁଡ଼ିକ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଗ୍ରହଣ କରିବା ଓ ଆବଶ୍ୟକ ସମୟରେ ପିଲାମାନେ ଚିନ୍ତାକ୍ଷେପ କରି ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ନିକଟରେ ଖାତାଗୁଡ଼ିକ ଗ୍ରହଣଦେବ ।

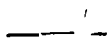
ଉଦ୍ୟାନ

ବଗିଚା ବଦ୍ୟାଳୟର ଏକ ଅପରିହାର୍ଯ୍ୟ ଅଙ୍ଗ । ଏହା ବଦ୍ୟାଳୟର ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି କରିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ସବ୍ୟାଧାରଣର ଆକୃଷ୍ଟ କରେ । ପିଲାମାନେ ନିଜ ଶ୍ରମରେ ବଡ଼ାଇଥିବା ଗଛଗୁଡ଼ିକର ଫୁଲ ଫଳ ଦେଖି ଖୁସି ହୁଅନ୍ତି । ପ୍ରକୃତପାଠ, ବିଜ୍ଞାନ ଆଦି ଅଧ୍ୟାପନା ସମୟରେ ବଗିଚା ବହୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିଥାଏ । ବଗିଚା ମ କର ପିଲାମାନେ ଆନନ୍ଦ ପାଆନ୍ତି ଓ କୃଷିବିଷୟରେ ଜ୍ଞାନଲାଭ କରିବାର ସୁଯୋଗ ପାଆନ୍ତି । ପ୍ରାଣିଦେବୀ, ମାଟି ଦାଣିବା ଆଦି କାର୍ଯ୍ୟ ଦ୍ଵାରା ଅଙ୍ଗରୁଜନା ହେଉଥାଏ । ଉପଯୁକ୍ତ ସ୍ଥଳରେ ଗଛଗୁଡ଼ିକର ଯନ୍ତ୍ର ନେଇ ସେଗୁଡ଼ିକ ବଡ଼ାଇବା, ଠିକ୍ ସମୟରେ ପରିମାଣ ଅନୁସାରେ ସାର ଦେବା ଆଦି ପିଲାମାନେ ଶିକ୍ଷା କରିବାର ସୁଯୋଗ ଲାଭ କରନ୍ତି । ଶେଷ, ପୋକ ଦାଉରୁ ଗଛର ସୁରକ୍ଷା ସୁପର୍କାୟ ଜ୍ଞାନ ଲାଭ ହୋଇଥାଏ ।

ଦୁଃଖରୁ ନିର୍ଦ୍ଦା ଅମ ରାଜ୍ୟର ଖୁବ୍ କମ ବଦ୍ୟାଳୟରେ ଆଦର୍ଶ ବଗିଚାଟିଏ କରିବାର ସୁବିଧା ଅଛି । ଏପରି କେତେକ ବଦ୍ୟାଳୟ ଅଛି ଯେଉଁଠି ଜମିଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଅନ୍ୟ କେତେକ ଅସୁବିଧା ଯେ ଗୁ ବଗିଚା କରିବାରେ ଅନ୍ତରାୟ ସୃଷ୍ଟି ହୁଏ ।

ଶିକ୍ଷକ ମହାଶୟ ବଗିଚାଟିକୁ ଅଧ୍ୟାପନାରେ ଏକ ଏକାନ୍ତ ପ୍ରୟୋଜନୀୟ ଅଙ୍ଗ ବୋଲି ବିଶ୍ଵାସ ସେ ଦିଗରେ ପଥା ସମ୍ଭବ ଯତ୍ନବାନ ହେଲେ ଅନେକଦି ଏହା କରାଯାଇ ପାରିବ ।

ସପ୍ତାହରେ ମାତ୍ର ଗୋଟିଏ ପିରିଅଡ୍ ବଗିଚା ପାଇଁ ରଖାଯାଇଛି । ଏଥିପାଇଁ ସ୍ଥିମ୍ଭରବାର ଆବଶ୍ୟକତା ନାହିଁ । ଯେଉଁଠି ଆଦର୍ଶ ବଗିଚା ନାହିଁ ବା କରିବାର ସୁଯୋଗ ନାହିଁ ସେ ସ୍ଥାନରେ ଏହି ପିରିଅଡ୍‌ଟିକୁ ଅନ୍ୟ ପାଠରେ ବ୍ୟୟ କରାଯିବା ଉଚିତ । ଯେଉଁଠି ସୁବିଧା ଅଛି ସେଠାରେ କେଉଁ ଦିନ କେଉଁ କାର୍ଯ୍ୟ କରାଯିବ ତାହା ଶିକ୍ଷକ ନିଜେ ସ୍ଥିର କରିବେ ।

ବାଲସଭା

ସପ୍ତାହରେ ବାଲସଭା ପାଇଁ ଦୁଇଗୋଟି ପିରିଅଡ୍ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଛି । ପ୍ରତି ଶିକ୍ଷକର ଦିନ ଏହା କରାଯିବା ଉଚିତ । ଲଗ ଲଗ ଦୁଇଟି ପିରିଅଡ୍ ବାଲସଭା ପାଇଁ ରଖିଲେ ସମୟ ନିଅନ୍ତା ହେବନାହିଁ । ଏହି ପିରିଅଡ୍‌ରେ ପିଲାମାନେ ଶୁଖିଲା ସହିତ ବସିବେ । ଜଗତ ସବୁର ଜାଣ ଠିଆହୋଇ ସେମାନଙ୍କର ଅନୁଭୂତି ଶୁଣାଯିବାର ସୁସ୍ଥ ବାତ୍ୟରେ ପ୍ରକାଶ ହେବେ । ଏ ଦିଗରେ ଶିକ୍ଷକ ସେମାଙ୍କୁ ଉତ୍ସାହିତ କରିବେ । ପଦ୍ୟାନ୍ତ, ବକ୍ତିତା ପ୍ରତ୍ୟୟାଗତା, ଗ୍ଲେଟ ଗ୍ଲେଟ ଅଭିନୟ ଆଦି ଏହି ପିରିଅଡ୍‌ମାନଙ୍କରେ କରାଯାଇ ପାରିବ ।

SCHEME OF LESSONS

ENGLISH - CLASS - IV

TOTAL WEEKS DURING THE SESSION—40

Total Period in the year $40 \times 4 = 160$

JUNE, $1 \times 4 = 4$ Periods

Admission of Students.

JULY $4 \times 4 = 16$ Periods

Alphabets - (Capital Letters)
through words and pictures and models

APE, BOOK, CAT, DOG, FAN, GUN,
HORSE, INK POT, JUG, KID, LEG, MONKEY, NIB,
ORANGE, PIG, QUEEN, RAT, SUN, TIGER
UMBRELLA, VAN, WATCH, 'X' MASS, YARK ZOO.

AUGUST - $4 \times 4 = 16$ Periods

Alphabets- (Small letters)
through words and pictures as above
Numbers—1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 0.

SEPTEMBER $4 \times 4 = 16$ Periods

1. Words with 'a and an,
A book, A cat
A pen, A fish.
2. Words with 'a' and 'an'
An apple, An orange, An egg, An inkpot, An umbrella,
3. Structure — This is + object. (Lesson 1)
This is a box. This is a bag This is a pen.
4. Structure — This is + object, That is + object.
This is an — That is an —
Lesson 1 [Contd]
This is an elephant, That is an apple, This is an egg, That is
an orange.
5. Test — 1
6. Structure — This is — and That is — Lesson — 2
(i) This is a door and This is a window.
(ii) This is a bus and That is a car.
7. Structure — This is (name) That is (name) Lesson — 3
This is Ashok. That is Meera
This is Mr Naik. That is Miss Sahu.
8. Structure — 'S' (possession) Lesson-4
This is Mr, Naik's bag. That is Gita's doll.
9. Test — 2
10. Structure — Adjective (predicative) Lesson-5
This is Rama's kite. Rama's kite is red.
11. Adjectives — (Contd) Lesson-6
This car is green. That car is blue.

12. Adjectives (contd)
  - (i) different Colours, Red, Yellow, blue, etc.
  - (ii) tall and Short.
  - (iii) big and small.
13. Adjectives [Contd]
fat and thin. long and short.
14. Revision of different adjectives.
15. Test—3
16. Revision of Test-3

OCTOBER $3 \times 4 = 12$ Periods

1. Structure— He is, She is, It is Lesson-7
This is Gopal. He is Mohan's brother. That is Rita. She is Mr. Pradhan's daughter. That is Miss Sohu's car It is black.
2. Relations — father, mother, daughter, son etc.
3. Test—4:
4. Structure His/Her Lesson-8
Sujit's father is tall. His coat is black.
Sujit's mother is fat Her dress is blue.
5. Structure His/Her (contd)
6. Structure my/your Lesson-9
My name is Ajit. This is my kite. My Kite is red. Your kite is yellow.
7. Structure— my/your (Contd)
8. Test - 5.

9. Structure—What is this ? It is.....Lesson-10
What is this ? It is a table, What is that ? That is a blackboard;
10. Lesson—10 (Contd)
11. Test 6
12. Revision of the Structures
His / Her, My / Your, What is this.

NOVEMBER 4 X 4 =16

1. Structure—Is this / is that ... ..
Yes it is, he / she is
No it / he / she is not
  - a) Is this a car ? Yes it is,
  - b) Is that a book, Yes it is,
  - c) Is that a girl, Yes she is
  - d) Is that a boy, Yes he is
  - e) Is that a teacher No she is not,
2. Revision of the Structures in Lesson II
3. Test—7
4. Structure—I am.....you are
I am Ashok
You are Gita
5. Structure— I am / you are (Contd')
6. Test—8
7. Structure—Are you...? No, I am not..Lesson—13
Are you a boy, No. I am not I am a girl.
8. Structure—Are you...? In Lesson—13 { Contd)

9. Test - 9
10. Lesson—14
What is your name ?
What is your father's name ?
What is your teacher's name ?
11. Structure the (Lesson - 15 as Sequence marker)
This is an apple. THE apple is red
12. Structure 'the' (Contd)
13. Adjectives (attributive) Lesson - 16
The bird is small
It is a small bird
It is not a big bird
14. Adjectives (attributive) (Contd)
15. Test 10
16. Structure 'the' (Unique) (Contd) Lesson - 17
This is my room
THE floor is black and THE door is red

DECEMBER $3 \times 4 = 12$

1. Test 11
2. Lesson 18. Structure - in, on, under
The pen is in the bag
The book is on the table
The dog is under the table
3. Structure - in, on, under (Contd)
4. Test - 12

5. Plurals — S/- Z/- IZ/-

One ship   two ships
One book   three books
Two buses   five cups

6. Plurals (Contd)

7. Plurals (Contd)

8. Structure 'There are' - Lesson 19

There are four books on the table

9. Structure There are... (Contd)

10. Structure There is ... ..

There is a Pen in the box (Lesson 20)

11. Structure There is ... (Contd)

12. Structure — Is there ... ? (Lesson 21)

Are there ... ?

Is there a cow under the tree ?

Are there flowers in the garden ?

JANUARY — $4 \times 4 = 16$ Periods

1. Structure — Is there / Are there. Is not / are not, (Contd)

Is there fish in the bottle ?

No there is not.

Are there shoes in the shop

No there are not.

2. Structure is there / Are there...(Cond)

3. Test - 13
4. Structure — Where is ... ? Lesson 22
Where is the umbrella.
5. do
6. Structure — Where are ... ? Lesson 23
Where are the boys ?
7. do
8. Test - 14
9. Structure these / those. Lesson 24
These are boys. Those are girls.
10. do
11. Revision of Structures, Lesson 25
This is, These are
There is, There are
12. do
13. Structure 'they' (Plural of it) Lesson 26
These are my shirts
They are white
14. Structure 'they'
What are these, They are mangoes.
15. do
16. Test - 15

FEBRUARY — 4 X 4 = 16

1. Structure here / there / too   Lesson- 27
[Rama is here
His father is there
2.   do
3. Structure — here / there / too   (Contd)
4. Revision of Structures in Lesson - 28
5. Test—16
6. Structure — We, You, Our, Their in Lesson - 29
We are boys.
You are girls.
Our bags are green
Their shoes are black
7.   do
8. Structure — We, You, Our, Their, (Contd)
9. Test - 17
10. Structure — near. Lesson - 30
11. Structure — over.   do
12. Structure — behind   do
13. Structure — in front of   do
14. Structure — between   do
15. Test— 18
16. Structure — have/has Lesson-31
I have a bicycle.
Gopal has a watch

MARCH — 3 × 4 = 12

1. Structure — has / have (Contd)
2. Test — 19
3. Structure- Howmany Lesson-32
  - a) Howmany hands have you ?
4. Days of the week
5. Months of the year
6. Letters of the English Alphabets
7. Number from I to 100
8. Structure — 'Who' (Ordinals) Lesson - 33
9. Test — 20
10. Structure — Present progressive (—ing forms) Lesson - 34
He is runting
11. Structure — Present progressive (—ing forms) Lesson-35 (contd)
What is Kamala doing?
She is singing
12. Structure — (+ ing froms) Contd

APRIL — 4 × 4 = 16

1. Direct Objects — Lesson-36
What is she doing ?
She is writing A LETTER.
2. Test - 21
3. Test - 22 (Contd)

4. Structure— Coming from / Going to Lesson - 37
5. do
6. Imperative - Lesson - 38
Good morning, Sit down please,
Standup, Open your book!
Read the Lesson etc
7. Imperatives - (Contd)
8. Structure— Me, You, Him, Her, Lesson - 39
9. do (Contd)
10. Revision— Lesson - 40
11. Revision— Lesson - 40 (Contd)
12. Test - 23
13. Vocabulary —
14. do
15. Numbers 1 to 100
16. do (Contd)

MAY - $2 \times 4 = 8$

Revision

ANNUAL EXAMINATION

ବିଜ୍ଞପ୍ତି

ପ୍ରାଥମିକ ଶିକ୍ଷକ କ୍ଷମାକର କାଚୀୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ

“ନ୍ୟାସନାଲ୍ ପ୍ରେସ” ପ୍ରକାଶିତ:—

ପୂର୍ଣ୍ଣାରେ ଥିବା ନିମ୍ନ ଉକ୍ତ ପ୍ରାଥମିକ ଶିକ୍ଷକ ଫେଡେରେସନ “ନ୍ୟାସନାଲ୍ ପ୍ରେସ”
କର୍ତ୍ତୃକ ଶିକ୍ଷକ, ଗ୍ରନ୍ଥ ଏବଂ ବିଦ୍ୟାଳୟମାନଙ୍କରେ ନିତ୍ୟବ୍ୟବହାର ଉପଯୋଗୀ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକୀୟ
ଶିକ୍ଷକ ଗୁଡ଼ିକ ଛପା ହୋଇ ଗଢ଼ିତ ଅଛି । ଶିକ୍ଷକ ବନ୍ଧୁମାନଙ୍କଠାରୁ ଅର୍ଥର ପାଇକା ମାତ୍ରେ ପ୍ରତ୍ୟାରେ
କୁରନ୍ତ ର: ପି: ଦ୍ଵାରା ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଏ ।

୧ । ଗୁପ୍ତ ଉପସ୍ଥାନ ବହି ।

୨ । ଶିକ୍ଷକ ଉପସ୍ଥାନ ବହି ।

୩ । ପ୍ରବେଶିକା ବହି ।

୪ । ସାଟିଫିକେଟ ବହି ।

୫ । ଶିକ୍ଷଣୀୟ ସ୍ଫୁଟିତ୍ୟ ମଟେ ।

୬ । ବଲ୍‌ରିଟର୍ଣ୍ଣ ପର୍ମ ।

୭ । ଗ୍ରୋଗ୍ରେସ ରିପୋର୍ଟ ପର୍ମ ।

୮ । ୫ମ ଶ୍ରେଣୀ ପରୀକ୍ଷା ଥିଙ୍ଗ ପାଇଁ ।

(କ) ଡି. ଆର ପର୍ମ ।

(ଖ) ମାନ୍‌ସିଟ୍ ପର୍ମ ।

(ଗ) ଅଡମିଟ୍ କାର୍ଡ ।

୯ । ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ [ସପ୍ତମ ଶ୍ରେଣୀ ପାଇଁ ସ୍ଫୁଟିତ]

୧୦ । ପ୍ରଶ୍ନପତ୍ର:- ସିଲକସ ଅନୁଯାୟୀ ଚର୍ଚ୍ଚମଧ୍ୟରେ ହେଉଥିବା ଡିନିଟୋଟି ପରୀକ୍ଷାପାଇଁ
ଛପା ପ୍ରଶ୍ନପତ୍ର ତିନିଜ୍ଞ ଜିଲର ଅଭିଜ୍ଞ ଶିକ୍ଷକମାନଙ୍କୁ ନେଇ ଗଠିତ ପ୍ରଶ୍ନକୋର୍ଡ ଦ୍ଵାରା
ସ୍ଫୁଟିତ ହୋଇଥାଏ ।

ନିମ୍ନ ଉକ୍ତ ପ୍ରାଥମିକ ଶିକ୍ଷକ ଫେଡେରେସନ ପକ୍ଷରୁ ନ୍ୟାସନାଲ୍ ପ୍ରେସରେ ପୂର୍ଣ୍ଣାରେ ମୁଦ୍ରିତ—୧୯୮୫